

Grupa HAWE S.A.

**SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE
ZA ROK ZAKOŃCZONY DNIA 31 GRUDNIA 2008 ROKU
WRAZ Z OPINIĄ NIEZALEŻNEGO BIEGŁEGO REWIDENTA**

SKONSOLIDOWANY RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT	5
SKONSOLIDOWANY BILANS	6
SKONSOLIDOWANY RACHUNEK PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH	7
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITAŁACH WŁASNYCH	8
ZASADY RACHUNKOWOŚCI ORAZ DODATKOWE NOTY OBJAŚNIAJĄCE	9
1. Informacje ogólne	9
2. Zatwierdzenie sprawozdania finansowego	9
3. Skład Grupy	9
3.1. Zmiany w strukturze własnościowej i kapitałowej w okresie sprawozdawczym	10
4. Skład Zarządu jednostki dominującej	12
5. Istotne wartości oparte na profesjonalnym osądzie i szacunkach	13
5.1. Profesjonalny osąd	13
5.2. Niepewność szacunków	13
6. Podstawa sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego	15
6.1. Zgodność z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej	15
6.2. Założenie kontynuacji działalności gospodarczej i porównywalność sprawozdań finansowych	15
6.3. Okresy prezentowane	15
6.4. Waluta pomiaru i waluta sprawozdań finansowych	15
7. Zmiany stosowanych zasad rachunkowości	15
8. Nowe standardy i interpretacje, które zostały opublikowane, a nie weszły jeszcze w życie	16
9. Istotne zasady rachunkowości	17
9.1. Zasady konsolidacji	17
9.2. Przeliczanie pozycji wyrażonych w walucie obcej	18
9.3. Rzeczowe aktywa trwałe	18
9.4. Wartości niematerialne	19
9.5. Leasing	20
9.6. Utrata wartości niefinansowych aktywów trwałych	21
9.7. Koszty finansowania zewnętrznego	21
9.8. Aktywa finansowe	22
9.9. Utrata wartości aktywów finansowych	23
9.10. Wbudowane instrumenty pochodne	24
9.11. Pochodne instrumenty finansowe i zabezpieczenia	24
9.12. Zapasy	26
9.13. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	27
9.14. Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych	27
9.15. Oprocentowane kredyty bankowe, pożyczki i papiery dłużne	27
9.16. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	27
9.17. Rezerwy	28
9.18. Odprawy emerytalne i nagrody jubileuszowe	28
9.19. Płatności w formie akcji własnych	28
9.20. Przychody	29
9.21. Koszty	30
9.22. Podatki	31
9.23. Zarządzanie kapitałem	32
9.24. Zysk netto na akcję	32
10. Informacje dotyczące segmentów działalności	32
10.1. Segmenty branżowe	33
10.2. Segmenty geograficzne	33

11. Przychody i koszty	34
11.1. Pozostałe przychody operacyjne.....	34
11.2. Pozostałe koszty operacyjne	34
11.3. Przychody finansowe	34
11.4. Koszty finansowe	35
11.5. Koszty według rodzajów	35
11.6. Koszty amortyzacji i odpisy aktualizujące ujęte w rachunku zysków i strat	35
11.7. Koszty świadczeń pracowniczych	36
12. Podatek dochodowy	36
12.1. Obciążenie podatkowe	36
12.2. Uzgodnienie efektywnej stawki podatkowej	37
12.3. Odroczony podatek dochodowy	38
13. Majątek socjalny oraz zobowiązania ZFŚS.....	38
14. Zysk przypadający na jedną akcję	39
15. Dywidendy wypłacone i zaproponowane do wypłaty	39
16. Rzeczowe aktywa trwałe.....	40
17. Infrastruktura teletechniczna	41
18. Leasing	43
18.1. Zobowiązania z tytułu leasingu operacyjnego – Grupa jako leasingobiorca	43
18.2. Należności z tytułu leasingu operacyjnego – Grupa jako leasingodawca.....	43
19. Nieruchomości inwestycyjne	44
20. Wartości niematerialne.....	44
21. Wartość firmy z konsolidacji	45
22. Połączenia jednostek gospodarczych.....	46
23. Aktywa finansowe	47
23.1. Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	47
23.2. Pozostałe aktywa finansowe	47
24. Świadczenia pracownicze	47
24.1. Programy akcji pracowniczych	47
24.2. Świadczenia emerytalne oraz inne świadczenia po okresie zatrudnienia	48
24.3. Świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy.....	48
25. Zapasy	49
26. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	50
26.1. Należności z tytułu dostaw i usług	50
26.2. Pozostałe należności	50
26.3. Należności publiczno-prawne.....	51
27. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	51
28. Kapitał podstawowy i pozostałe kapitały	52
28.1. Kapitał podstawowy.....	52
28.2. Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	53
28.3. Pozostałe kapitały	53
28.4. Niepodzielony wynik finansowy oraz ograniczenia w wypłacie dywidendy	53
29. Zobowiązania finansowe	54
29.1. Oprocentowane kredyty bankowe i pożyczki	54
29.2. Dłużne papiery wartościowe.....	55
29.3. Pochodne instrumenty finansowe SWAP	57
30. Rezerwy	57
30.1. Zmiany stanu rezerw.....	57

Grupa HAWA S.A.
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2008 roku
(w tysiącach PLN)

---

31. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług, pozostałe zobowiązania	58
32. Rozliczenia międzyokresowe	58
32.1. Rozliczenia międzyokresowe czynne	58
32.2. Rozliczenia międzyokresowe bierne i rozliczenia międzyokresowe przychodów	59
33. Zobowiązania warunkowe	59
33.1. Wykaz grup zobowiązań zabezpieczonych na majątku Grupy	59
33.2. Sprawy sądowe i sporne	59
33.3. Rozliczenia podatkowe	59
34. Informacje o podmiotach powiązanych	60
35. Wynagrodzenie Zarządu i Rady Nadzorczej Grupy	65
36. Informacje o wynagrodzeniu biegłego rewidenta	65
37. Cele i zasady zarządzania ryzykiem finansowym	66
37.1. Ryzyko stopy procentowej	66
37.2. Ryzyko walutowe	66
37.3. Ryzyko cen towarów	66
37.4. Ryzyko kredytowe	66
37.5. Ryzyko związane z płynnością	67
38. Instrumenty finansowe	67
38.1. Wartości godziwe poszczególnych klas instrumentów finansowych	67
38.2. Pozycje przychodów, kosztów, zysków i strat ujęte w rachunku zysków i strat w podziale na kategorie instrumentów finansowych	68
38.3. Zabezpieczenia	69
39. Zarządzanie kapitałem	69
40. Struktura zatrudnienia	69
41. Zdarzenia następujące po dniu bilansowym	70
Podpisy	71

SKONSOLIDOWANY RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT

za rok zakończony dnia 31 grudnia 2008 roku

		<i>Rok zakończony 31 grudnia 2008</i>	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2007</i>
	Nota		
Działalność kontynuowana			
Przychody ze sprzedaży produktów i usług		47 372	47 408
Przychody ze sprzedaży włókien światłowodowych		–	5 504
Przychody ze sprzedaży towarów i materiałów		10 815	4 623
Przychody ze sprzedaży		58 187	57 535
Koszt własny sprzedaży		39 070	26 628
Zysk brutto ze sprzedaży		19 117	30 907
Pozostałe przychody operacyjne	11.1	1 961	1 168
Koszty sprzedaży		2 062	3 243
Koszty ogólnego zarządu		9 338	8 652
Pozostałe koszty operacyjne	11.2	4 320	1 388
Przychody finansowe	11.3	2 297	1 200
Koszty finansowe	11.4	1 448	2 143
Zysk brutto		6 207	17 849
Podatek dochodowy	12	1 124	3 684
Zysk netto z działalności kontynuowanej		5 083	14 165
Działalność zaniechana			
Zysk/(strata) za rok obrotowy z działalności zaniechanej		–	–
Zysk netto za rok obrotowy		5 083	14 165
Zysk na jedną akcję:	14		
– podstawowy z zysku za rok obrotowy przypadającego akcjonariuszom jednostki dominującej		0,06	3,42
– podstawowy z zysku z działalności kontynuowanej za rok obrotowy przypadającego akcjonariuszom jednostki dominującej		0,06	3,42
– rozwodniony z zysku za rok obrotowy przypadającego akcjonariuszom jednostki dominującej		0,06	0,14
– rozwodniony z zysku z działalności kontynuowanej za rok obrotowy przypadającego akcjonariuszom jednostki dominującej		0,06	0,14

SKONSOLIDOWANY BILANS
na dzień 31 grudnia 2008 roku

	<i>Nota</i>	<i>31 grudnia 2008</i>	<i>31 grudnia 2007</i>
AKTYWA			
Aktywa trwałe			
Rzeczowe aktywa trwałe	16	11 952	13 225
Infrastruktura teletechniczna	17	90 744	40 412
Wartości niematerialne	20	893	388
Wartość firmy z konsolidacji	21	28 643	28 643
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	26	36 179	23 586
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	12.3	4 645	2 397
		<u>173 056</u>	<u>108 651</u>
Aktywa obrotowe			
Zapasy	25	277	1 705
Infrastruktura teletechniczna	25	49 171	38 285
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	26	35 239	8 097
Należności publiczno-prawne	26.3	8 684	3 202
Pozostałe aktywa finansowe	23.2	–	211
Rozliczenia międzyokresowe	32	5 071	10 191
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	27	1 840	6 427
		<u>100 282</u>	<u>68 118</u>
SUMA AKTYWÓW		<u><u>273 338</u></u>	<u><u>176 769</u></u>
PASYWA			
Kapitał własny			
Kapitał podstawowy	28	132 181	36 728
Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej		9 655	–
Pozostałe kapitały		44 385	35 784
Zyski zatrzymane		5 083	16 260
Kapitał własny ogółem		<u>191 304</u>	<u>88 772</u>
Zobowiązania długoterminowe			
Oprocentowane kredyty i pożyczki	29.1	1 970	1 590
Dłużne papiery wartościowe	29.2	–	11 300
Pozostałe zobowiązania finansowe	29	801	833
Rezerwy	30	30	27
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	12.3	8 974	5 630
		<u>11 775</u>	<u>19 380</u>
Zobowiązania krótkoterminowe			
Bieżąca część oprocentowanych kredytów i pożyczek	29.1	529	1 549
Dłużne papiery wartościowe	29.2	11 497	40 059
Pozostałe zobowiązania finansowe	29	1 289	872
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	31	51 828	14 777
Zobowiązania publiczno-prawne	31	2 513	2 818
Rezerwy	30	1 298	1 168
Rozliczenia międzyokresowe	32	1 305	7 374
		<u>70 259</u>	<u>68 617</u>
Zobowiązania razem		<u>82 034</u>	<u>87 997</u>
SUMA PASYWÓW		<u><u>273 338</u></u>	<u><u>176 769</u></u>

SKONSOLIDOWANY RACHUNEK PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH za rok zakończony dnia 31 grudnia 2008 roku

		<i>Rok zakończony 31 grudnia 2008</i>	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2007</i>
	<i>Nota</i>		
Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej			
Zysk brutto		6 207	17 849
Korekty o pozycje:			
Podatek dochodowy zapłacony		(31)	(961)
Amortyzacja	11.6	3 559	2 819
Zysk na działalności inwestycyjnej		(3 700)	(872)
Zmiana stanu należności		(45 185)	(31 091)
Zmiana stanu zapasów		(27 299)	(15 048)
Zmiana stanu zobowiązań z wyjątkiem kredytów i pożyczek		32 220	(4 680)
Odsetki i udziały w zyskach		4 177	112
Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych		4 950	271
Zmiana stanu rezerw		133	987
Pozostałe		6	–
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej		(24 963)	(30 614)
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej			
Sprzedaż rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych		136	40
Nabycie rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych		(34 047)	(9 410)
Sprzedaż pozostałych aktywów finansowych		42 500	–
Nabycie pozostałych aktywów finansowych		(42 500)	–
Odsetki otrzymane		499	–
Splata udzielonych pożyczek		–	1 782
Pozostałe		1 777	(229)
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej		(31 635)	(7 817)
Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej			
Wpływy z tytułu emisji akcji		97 452	21 835
Splata zobowiązań z tytułu leasingu finansowego		(760)	(699)
Wpływy z tytułu zaciągnięcia pożyczek/kredytów		500	6 339
Splata pożyczek/kredytów		(1 157)	(18 307)
Wpływy z tytułu emisji obligacji		52 310	39 021
Wykup obligacji		(91 200)	(2 620)
Odsetki zapłacone		(5 337)	(1 580)
Pozostałe		200	314
Środki pieniężne netto z działalności finansowej		52 008	44 303
Zwiększenie/(Zmniejszenie) netto stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów		(4 590)	5 872
Różnice kursowe netto		(6)	6
Środki pieniężne na początek okresu	27	6 433	555
Środki pieniężne na koniec okresu	27	1 837	6 433

Grupa HAWE S.A.
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2008 roku
(w tysiącach PLN)

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITAŁACH WŁASNYCH

za rok zakończony dnia 31 grudnia 2008 roku

	<i>Kapitał podstawowy</i>	<i>Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej</i>	<i>Kapitał zapasowy</i>	<i>Zyski zatrzymane/ niepokryte straty</i>	<i>Kapitał własny ogółem</i>
Na dzień 1 stycznia 2008 roku	36 728	7 656	28 128	16 260	88 772
Zysk/Strata za okres				5 083	5 083
Pokrycie straty z lat ubiegłych			16 260	(16 260)	-
Emisja akcji	95 453	4 773			100 226
Reklasyfikacja i koszty		(2 774)	(3)		(2 777)
Na dzień 31 grudnia 2008 roku	132 181	9 655	44 385	5 083	191 304

za rok zakończony dnia 31 grudnia 2007 roku

	<i>Kapitał podstawowy</i>	<i>Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej</i>	<i>Kapitał zapasowy</i>	<i>Zyski zatrzymane/ niepokryte straty</i>	<i>Kapitał własny ogółem</i>
Na dzień 1 stycznia 2007 roku	548	-	24 173	(766)	23 955
Koszt przejęcia odwrotnego	35 947				35 947
Zysk/Strata za okres				14 165	14 165
Pokrycie straty z lat ubiegłych			(2 848)	2 848	-
Emisja akcji	233	9 775	6 803		16 811
Koszt emisji akcji		(2 119)			(2 119)
Wniesiona należna wpłata na poczet kapitału				13	13
Na dzień 31 grudnia 2007 roku	36 728	7 656	28 128	16 260	88 772

Zasady rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania finansowego załączane na stronach od 13 do 70 stanowią jego integralną część

ZASADY RACHUNKOWOŚCI ORAZ DODATKOWE NOTY OBJAŚNIAJĄCE

1. Informacje ogólne

Grupa Kapitałowa HAWE S.A. („Grupa”) składa się z HAWE S.A. („jednostka dominująca”, „Spółka”) i jej spółek zależnych (patrz Nota 2). Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy obejmuje rok zakończony dnia 31 grudnia 2008 roku oraz zawiera dane porównawcze za rok zakończony 31 grudnia 2008 roku.

HAWE S.A. (dawny Ventus S.A.) została utworzona Aktem Notarialnym z dnia 24 czerwca 2002 roku. Siedziba Spółki mieści się w Warszawie przy ul. Chałubińskiego 8.

Spółka jest wpisana do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego prowadzonego przez Sąd Rejonowy dla m. St. Warszawy, XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, pod numerem KRS 0000121430.

Spółce nadano numer statystyczny REGON: 015197353.

Czas trwania Spółki jest nieoznaczony.

W 2008 podobnie jak w 2007 roku HAWE S.A. nie prowadziła działalności operacyjnej polegającej na sprzedaży wyrobów gotowych, towarów, materiałów i usług. Działalność operacyjna prowadzona jest przez spółkę zależną PBT Hawe Sp. z o.o..

Przedsiębiorstwo Budownictwa Technicznego „Hawe” Sp. z o.o. działa od 1990 roku na rynku budownictwa telekomunikacyjnego i elektroenergetycznego. Specjalizuje się w projektowaniu i budowie sieci telekomunikacyjnych, obiektów kubaturowych, przestrzennych i sieciowych wraz z pełną infrastrukturą towarzyszącą. Oferta Spółki skierowana jest przede wszystkim do operatorów sieci telefonii stacjonarnej i komórkowej, telewizji kablowej, providerów internetowych oraz wszystkich potencjalnych użytkowników nowoczesnych sieci światłowodowych.

2. Zatwierdzenie sprawozdania finansowego

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało zatwierdzone do publikacji przez Zarząd w dniu 29 kwietnia 2009 roku.

3. Skład Grupy

Na dzień sprawozdawczy w skład Grupy Kapitałowej HAWE S.A. wchodzi następujące spółki:

- HAWE S.A. z siedzibą w Warszawie, będąca podmiotem dominującym pod względem prawnym, na potrzeby konsolidacji zgodnie z MSSF traktowana jest jako jednostka zależna (przejęcie odwrotne);
- PBT Hawe Sp. z o.o. z siedzibą w Legnicy, uznana za jednostkę dominującą na potrzeby konsolidacji zgodnie z MSSF 3 (przejęcie odwrotne).

Na dzień 31 grudnia 2008 roku oraz na dzień 31 grudnia 2007 roku udział w ogólnej liczbie głosów posiadany przez Grupę w podmiocie zależnym jest równy udziałowi Grupy w kapitałach tej jednostki.

Ponadto, w okresie porównawczym:

- do dnia 2 października 2007 roku w skład Grupy HAWE S.A. wchodziła również spółka zależna Fone Sp. z o.o. z siedzibą we Wrocławiu. W dniu 2 października 2007 roku nastąpiło połączenie PBT Hawe Sp. z o.o. z Fone Sp. z o.o. (łączenie przez przejęcie);
- do dnia 2 lipca 2007 roku w skład Grupy HAWE S.A. wchodziła również spółka zależna Polskie Sieci Optyczne Sp. z o.o. z siedzibą w Legnicy, która ze względu na nieistotność sumy bilansowej i obrotów była wyłączona z konsolidacji.

Na dzień 31.12.2007 r. Grupa HAWE składa się ze spółki HAWE S.A. z siedzibą w Warszawie, będącej podmiotem dominującym oraz PBT Hawe Sp. z o.o. z siedzibą w Legnicy, będącej podmiotem w 100% zależnym od HAWE S.A.. W 2008 roku struktura kapitałowa Grupy nie uległa zmianie.

PBT Hawe Sp. z o.o. zajmuje się budownictwem telekomunikacyjnym oraz świadczeniem usług telekomunikacyjnych.

W 2007 roku PBT Hawe Sp. z o.o. posiadała 35% udziałów w spółce Polskie Sieci Optyczne Sp. z o.o.. Udziały te zostały zbyte w dniu 2 lipca 2007 r. Ze względu na nieistotność danych spółka ta została wyłączona z konsolidacji.

W dniu 2 października 2007 roku nastąpiło połączenie PBT Hawe Sp. z o.o. z Fone Sp. z o.o..

Na dzień 31 grudnia 2008 roku oraz na dzień 31 grudnia 2007 roku udział w ogólnej liczbie głosów posiadany przez Grupę w podmiotach zależnych jest równy udziałowi Grupy w kapitałach tych jednostek.

3.1. Zmiany w strukturze własnościowej i kapitałowej w okresie sprawozdawczym

(liczba i cena akcji/udziałów nie w tysiącach)

W 2007 roku Emitent podjął działania zmierzające do rozpoczęcia nowej działalności, niezwiązanej z dotychczasowym przedmiotem działalności. W tym celu HAWE S.A. przejęło spółkę PBT Hawe Sp. z o.o. z siedzibą w Legnicy z zamiarem kontynuowania działalności PBT Hawe Sp. z o.o., wykorzystując do tego jej majątek i wiedzę.

W dniu 2 stycznia 2007 roku Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Spółki podjęło decyzje o:

- podwyższeniu kapitału zakładowego emitując 4.039.156 akcji serii B o cenie nominalnej 1 zł. Kapitał został opłacony aportem w postaci 100% udziałów w spółce PBT Hawe Sp. z o.o. Aport został wyceniony na 290.819.232,00 zł;
- zmianie firmy Spółki z Ventus S.A. na HAWE S.A.;
- upoważnieniu Zarządu do podjęcia działań zmierzających do przeniesienia notowań akcji Spółki z CeTO na GPW w Warszawie.

W efekcie, po dokonaniu rejestracji zmian w dniu 19 lutego 2007 roku, spółka HAWE S.A. stała się właścicielem 100% udziałów w spółce PBT Hawe Sp. z o.o., która z kolei była właścicielem 100% udziałów w spółce FONE Sp. z o.o..

W dniu 26 marca 2007 roku Sąd Rejonowy dla Wrocławia Fabrycznej we Wrocławiu IX Wydział Gospodarczy KRS, dokonał rejestracji podwyższenia kapitału zakładowego spółki PBT Hawe Sp. z o.o.. Podwyższenie kapitału zakładowego nastąpiło poprzez podwyższenie wartości nominalnej dotychczasowych udziałów o kwotę 14.999.508,80 zł, wartość jednego udziału wzrosła o 1.674,80 zł. W wyniku podwyższenia kapitału wysokość kapitału zakładowego PBT Hawe Sp. z o.o. wynosiła 15.547.616,00 zł i dzieliła się na 8.956 udziałów o wartości nominalnej 1.736,00 zł każdy. HAWE S.A. posiadała 8.956 udziałów, które stanowiły 100% kapitału zakładowego i uprawniały do 100% głosów na Zgromadzeniu Wspólników PBT Hawe Sp. z o.o..

W dniu 30 marca 2007 roku Komisja Nadzoru Finansowego zatwierdziła prospekt emisyjny sporządzony w związku z ubieganiem się o dopuszczenie do obrotu na rynku regulowanym akcji serii B Spółki.

W dniu 11 kwietnia 2007 roku Sąd Rejestrowy właściwy dla siedziby Spółki dokonał rejestracji podwyższenia kapitału zakładowego Spółki o kwotę 208.500,00 zł, tj. z kwoty 4.539.156,00 zł do kwoty 4.747.656,00 zł oraz zarejestrował emisję akcji serii D zwykłych na okaziciela w liczbie 208.500 akcji o wartości nominalnej 1,00 złotych każda. Cena emisyjna 1 akcji wyniosła 72,00 zł. Akcje nie są uprzywilejowane. Akcje Serii D zostały opłacone i objęte w wyniku podpisanych w dniu 7 marca 2007 roku umów: z Panią Anetą Gajewską-Sowa [umowa objęcia 71.500 akcji Serii D Spółki], z Panem Markiem Falentą [umowa objęcia 68.500 akcji Serii D Spółki] oraz Presto Sp. z o.o. z siedzibą w Lubinie [umowa objęcia 68.500 akcji Serii D Spółki]. Umowy zostały zawarte w ramach wykonania Uchwały Nr 3 Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Spółki z dnia 7 lutego 2007 roku.

W wyniku podwyższenia kapitału zakładowego Spółka pozyskała gotówkę w łącznej kwocie 15.012.000,00 zł. Pozyskane środki zostały przeznaczone na opłacenie podwyższenia kapitału zakładowego spółki PBT Hawe Sp. z o.o. z siedzibą w Legnicy.

W dniu 13 kwietnia 2007 roku Zarząd HAWE S.A. podjął decyzję o połączeniu oraz przyjął plan połączenia Spółki z PBT Hawe Sp. z o.o. oraz Fone Sp. z o.o. Połączenie miało nastąpić na zasadach określonych w art. 492 § 1 p. 1 KSH (łączenie przez przejęcie), to jest w drodze przeniesienia całego majątku PBT Hawe Sp. z o.o. i Fone Sp. z o.o. na Emitenta.

W dniu 14 czerwca 2007 roku Zarząd postanowił odstąpić od realizacji planu połączenia. Powodem odstąpienia od połączenia spółek zgodnego z planem połączenia podpisanym w dniu 13 kwietnia 2007 roku była zmiana sposobu przekształceń Grupy Kapitałowej HAWE S.A. oraz trudności proceduralne związane z przeprowadzeniem jednoczesnego połączenia trzech spółek.

W dniu 14 czerwca 2007 roku zarządy spółek PBT Hawe Sp. z o.o. oraz Fone Sp. z o.o. podpisały nowy plan połączenia spółek oraz złożyły plan połączenia do ogłoszenia w Monitorze Sądowym i Gospodarczym.

W dniu 2 lipca 2007 roku PBT Hawe Sp. z o.o. zbyła posiadane 35% udziałów w spółce Polskie Sieci Optyczne Sp. z o.o. z siedzibą w Legnicy, która ze względu na nieistotność sumy bilansowej i obrotów była wyłączona z konsolidacji.

W dniu 3 września 2007 roku Nadzwyczajne Walne Zgromadzenia Wspólników PBT Hawe Sp. z o.o. i Fone Sp. z o.o. podjęły uchwały o połączeniu poprzez przejęcie.

W dniu 2 października 2007 roku nastąpiło połączenie PBT Hawe Sp. z o.o. z Fone Sp. z o.o. (łączenie przez przejęcie). Ze względu na to, że PBT Hawe Sp. z o.o. było jedynym wspólnikiem Fone, połączenie nastąpiło w trybie przewidzianym w art. 516 § 6 KSH. W wyniku połączenia przestała istnieć spółka Fone, która uległa rozwiązaniu bez przeprowadzania postępowania likwidacyjnego. PBT Hawe Sp. z o.o. z dniem połączenia wstąpiła we wszystkie prawa i obowiązki spółki przejmowanej.

W dniu 22 czerwca 2007 roku Zwyczajne Walne Zgromadzenie HAWE S.A. podjęło decyzję o podwyższeniu kapitału zakładowego Spółki o kwotę nie wyższą niż 99.861.420,00 zł poprzez publiczną emisję nowych akcji na okaziciela serii E o wartości nominalnej 1,00 zł każda, w liczbie nie wyższej niż 99.861.420. Cena emisyjna akcji serii E została ustalona na 1,05 zł. Akcje były oferowane w ramach prawa poboru dotychczasowym akcjonariuszom Spółki, proporcjonalnie do liczby posiadanych przez nich akcji Spółki. Za każdą jedną akcję Spółki posiadaną na koniec dnia prawa poboru akcjonariuszowi przysługiwało jedno prawo poboru akcji serii E. Biorąc pod uwagę liczbę emitowanych akcji serii E, jedno prawo poboru uprawniało do objęcia 20 akcji serii E.

W dniu 31 października 2007 roku Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie HAWE S.A. podjęło decyzję o doprecyzowaniu wysokości podwyższenia kapitału zakładowego Spółki i liczby akcji oferowanych w ramach emisji akcji serii E emitowanych na podstawie uchwały nr 23/07 z dnia 22 czerwca 2007 roku w celu uniknięcia możliwych wątpliwości interpretacyjnych. NWZ doprecyzowało, że podwyższenie kapitału zakładowego Spółki nastąpi o kwotę nie wyższą niż 95.453.120,00 złotych, w wyniku objęcia maksymalnie 95.453.120 akcji zwykłych na okaziciela serii E o wartości nominalnej 1 (jeden) złoty każda. Pozostałe postanowienia uchwały nr 23/07 Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Spółki z dnia 22 czerwca 2007 roku w sprawie podwyższenia kapitału zakładowego Spółki w drodze subskrypcji zamkniętej skierowanej do akcjonariuszy, którym przysługuje prawo poboru, pozostały bez zmian.

W dniu 5 lutego 2008 roku Komisja Nadzoru Finansowego zatwierdziła prospekt emisyjny sporządzony w związku z publiczną ofertą akcji zwykłych na okaziciela serii E oraz ubieganiem się o dopuszczenie do obrotu na rynku regulowanym akcji zwykłych na okaziciela serii E oraz praw do akcji serii E.

W okresie lutego i marca 2008 roku została przeprowadzona oferta publiczna akcji serii E HAWE S.A.. W ramach emisji zaoferowano 95.453.120 akcji Serii E. Oferta objęcia akcji została skierowana do dotychczasowych akcjonariuszy z uwzględnieniem prawa poboru. Wartość nominalna akcji wyniosła 1,00 zł, cena emisyjna została ustalona na 1,05 zł. Akcje serii E – podobnie jak wszystkich wcześniejszych serii, nie są uprzywilejowane. Zapisy na akcje serii E były przyjmowane w okresie od 13 do 26 lutego 2008 roku. Oferta publiczna zakończyła się w dniu 6 marca 2008 roku.

W dniu 19 maja 2008 roku nastąpiła rejestracja podwyższenia kapitału zakładowego Spółki z kwoty 4.772.656,00 zł o kwotę 95.453.120,00 zł do kwoty 100.225.776,00 zł.

W dniu 30 maja 2008 roku akcje serii E zostały wprowadzone do obrotu publicznego na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie.

W wyniku emisji akcji serii E, HAWE S.A. pozyskała środki pieniężne w wysokości 100.225.776,00 zł brutto. Po uwzględnieniu pomniejszych kapitału zapasowego wynikających z kosztów emisji łączny wpływ netto wyniósł 97.451.639,74 zł.

Pozyskane środki zostały przeznaczone przede wszystkim na dofinansowanie działalności PBT Hawe Sp. z o.o. poprzez podwyższenie kapitału zakładowego, udzielenie pożyczek oraz nabycie obligacji emitowanych przez PBT Hawe Sp. z o.o..

Podwyższenie kapitału zakładowego Spółki PBT Hawe Sp. z o.o. nastąpiło poprzez podniesienie wartości nominalnej dotychczasowych udziałów o kwotę 14.454.984,00 zł, wartość jednego udziału wzrosła o 1.614 zł. Aktualna wysokość kapitału zakładowego Spółki PBT Hawe Sp. z o.o. wynosi 30.002.600,00 zł i dzieli się na 8.956 udziałów o wartości nominalnej 3.350,00 zł każdy. Rejestracja tego podwyższenia nastąpiła w dniu 29 lipca 2008 roku.

W dniu 29 sierpnia 2008 roku Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie HAWE S.A. dokonało zmiany Statutu Spółki i udzieliło Zarządowi upoważnienia do dokonania podwyższenia kapitału zakładowego w ramach kapitału docelowego o kwotę nie wyższą niż 5.011.228,00zł, przez okres do 31 lipca 2011 roku. Podwyższenia kapitału zakładowego dokonywane będą w celu realizacji programu motywacyjnego dla kadry kierowniczej w Grupie Kapitałowej HAWE S.A. Zgodnie z Regulaminem Rady Nadzorczej, opiniowanie i stały nadzór nad funkcjonowaniem systemu wynagradzania i premiowania pracowników, ze szczególnym uwzględnieniem kadry kierowniczej – sprawuje Komitet ds. wynagrodzeń Rady Nadzorczej

4. Skład Zarządu jednostki dominującej

W skład Zarządu HAWE S.A. na dzień 31 grudnia 2008 roku wchodził:

- Jarosław Janiszewski – Prezes Zarządu
- Robert Flak – Wiceprezes Zarządu
- Andrzej Laskowski – Członek Zarządu

W skład Rady Nadzorczej HAWE S.A. na dzień 31 grudnia 2008 roku wchodził:

- Robert Szydłowski – Przewodniczący Rady Nadzorczej
- Waldemar Falenta – Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej
- Jarosław Dziewa – Członek Rady Nadzorczej
- Małgorzata Głębicka – Członek Rady Nadzorczej
- Krzysztof Jajuga – Członek Rady Nadzorczej
- Grzegorz Leszczyński – Członek Rady Nadzorczej
- Ryszard Strużak – Członek Rady Nadzorczej

Zmiany w składzie Zarządu i Rady Nadzorczej w okresie sprawozdawczym

W okresie od 1 stycznia 2008 roku do 21 maja 2008 roku Zarząd i Rada Nadzorcza Spółki funkcjonowały w następujących składach osobowych:

Zarząd:

- Marek Rudziński – Prezes Zarządu
- Andrzej Laskowski – Członek Zarządu

Rada Nadzorcza:

- Robert Szydłowski – Przewodniczący Rady Nadzorczej
- Waldemar Falenta – Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej
- Jarosław Dziewa – Członek Rady Nadzorczej
- Krzysztof Jajuga – Członek Rady Nadzorczej
- Jarosław Janiszewski – Członek Rady Nadzorczej
- Grzegorz Leszczyński – Członek Rady Nadzorczej

Komitety Rady Nadzorczej:

Komitet Audytu w składzie :

- Krzysztof Jajuga – Przewodniczący Komitetu,
- Jarosław Dziewa – Członek Komitetu.

Komitet ds. Wynagrodzeń w składzie:

- Jarosław Janiszewski – Przewodniczący Komitetu,
- Waldemar Falenta – Członek Komitetu.

W dniu 21 maja 2008 roku Pan Marek Rudziński złożył rezygnację z pełnienia funkcji Prezesa Zarządu Spółki. W tym samym dniu Rada Nadzorcza powołała Pana Jarosława Janiszewskiego na funkcję Prezesa Zarządu i Pana Roberta Flaka na funkcję Wiceprezesa Zarządu.

W dniu 30 czerwca 2008 roku Zwyczajne Walne Zgromadzenie powołało Panią Małgorzatę Głąbicką na funkcję członka Rady Nadzorczej.

W dniu 29 sierpnia 2008 roku Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie powołało Pana Ryszarda Strużaka na funkcję członka Rady Nadzorczej.

Zmiany w składzie Zarządu i Rady Nadzorczej po dniu bilansowym

Po zakończeniu okresu sprawozdawczego, w dniu 19 lutego 2009 roku Pan Grzegorz Leszczyński złożył rezygnację z pełnienia funkcji członka Rady Nadzorczej Spółki.

W dniu 7 kwietnia 2009 roku Rada Nadzorcza, działając w trybie przewidzianym w § 18 ust. 3 Statutu Spółki, dokonała wyboru Pana Roberta Kwiatkowskiego na funkcję członka Rady Nadzorczej.

5. Istotne wartości oparte na profesjonalnym osądzie i szacunkach

5.1. Profesjonalny osąd

W procesie stosowania zasad (polityki) rachunkowości wobec zagadnień podanych poniżej, największe znaczenie, oprócz szacunków księgowych, miał profesjonalny osąd kierownictwa.

Klasyfikacja umów leasingowych

Grupa dokonuje klasyfikacji leasingu jako operacyjnego lub finansowego w oparciu o ocenę, w jakim zakresie ryzyko i pożytki z tytułu posiadania przedmiotu leasingu przypadają w udziale leasingodawcy, a w jakim leasingobiorcy. Ocena ta opiera się na treści ekonomicznej każdej transakcji.

5.2. Niepewność szacunków

Poniżej omówiono podstawowe założenia dotyczące przyszłości i inne kluczowe źródła niepewności występujące na dzień bilansowy, z którymi związane jest istotne ryzyko znaczącej korekty wartości bilansowych aktywów i zobowiązań w następnym roku finansowym.

Stawki amortyzacyjne

Wysokość stawek amortyzacyjnych ustalana jest na podstawie przewidywanego okresu ekonomicznej użyteczności składników rzeczowego majątku trwałego oraz wartości niematerialnych. Grupa corocznie dokonuje weryfikacji przyjętych okresów ekonomicznej użyteczności na podstawie bieżących szacunków.

Utrata wartości aktywów

Grupa przeprowadziła testy na utratę wartości „wartości firmy”. Wymagało to oszacowania wartości użytkowej ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do którego należą te środki trwałe. Oszacowanie wartości użytkowej polega na ustaleniu przyszłych przepływów pieniężnych generowanych przez ośrodek wypracowujący środki pieniężne i wymaga ustalenia stopy dyskontowej do zastosowania w celu obliczenia bieżącej wartości tych przepływów. Opis założeń przyjętych do wyceny wartości firmy opisany jest w nocie nr 21.

Wycena rezerw

Rezerwy z tytułu świadczeń pracowniczych zostały oszacowane za pomocą metod aktuarialnych. Przyjęte w tym celu założenia zostały przedstawione w nocie nr 24.

Składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego

Grupa rozpoznaje składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego bazując na założeniu, że w przyszłości zostanie osiągnięty zysk podatkowy pozwalający na jego wykorzystanie. Pogorszenie uzyskiwanych wyników podatkowych w przyszłości mogłoby spowodować, że założenie to stałoby się nieuzasadnione.

Wartość godziwa instrumentów finansowych

Wartość godziwą instrumentów finansowych, dla których nie istnieje aktywny rynek wycenia się wykorzystując odpowiednie techniki wyceny. Przy wyborze odpowiednich metod i założeń Grupa kieruje się profesjonalnym osądem.

Rozliczanie kontraktów długoterminowych na usługi budowlane

Usługi budowlane stanowią podstawową działalność Grupy, a wykonywane są na podstawie kontraktów handlowych. Kontrakty, których okres realizacji jest dłuższy niż 12 miesięcy, a ich całkowita wartość jest istotna z punktu widzenia rzetelności sprawozdania finansowego (poziomu przychodów, kosztów oraz wyniku finansowego) są traktowane przez Grupę jako kontrakty długoterminowe.

Przychody całkowite z kontraktów obejmują kwotę przychodów wynikającą z umowy pierwotnej, skorygowaną o wszystkie następne zmiany umowy (aneksy) oraz wszelkie umowy dodatkowe, ściśle związane z danym projektem.

Zmiany w przychodach z umowy są uwzględniane w przypadku, gdy istnieje pewność (podpisana umowa bądź aneksy do umowy) lub co najmniej wysokie prawdopodobieństwo (parafowane aneksy do umowy, bądź umowy wstępne), że odbiorca zaakceptuje zmiany i kwoty przychodów wynikające z tych zmian, oraz wartość tych przychodów może być wiarygodnie wyceniona.

Na całkowity koszt kontraktu składają się koszty bezpośrednie, uzasadnione koszty pośrednie oraz wszystkie pozostałe koszty, którymi zgodnie z warunkami umowy można przypisać do danego zlecenia i obciążyć nimi zleceniodawcę.

Aktualizacji całkowitych kosztów i przychodów na kontrakcie dokonuje się zawsze w przypadku istotnych zmian w warunkach finansowych realizacji kontraktu, mających wpływ na szacowane przychody, koszty lub marżę na kontrakcie, ale nie rzadziej niż na dzień sprawozdawczy.

Korekty powstałe na skutek weryfikacji wpływają na wynik finansowy Grupy tego okresu sprawozdawczego, w którym przeprowadzona została weryfikacja.

Przychód na koniec okresu sprawozdawczego ustala się proporcjonalnie do stopnia zaawansowania realizacji kontraktu, po odliczeniu przychodów, które wpłynęły na wynik finansowy w poprzednich okresach sprawozdawczych. Oszacowane przychody na kontrakcie przypadającym w danym okresie sprawozdawczym ujmuje się w przychodach okresu jako przychody ze sprzedaży produktów natomiast w bilansie po stronie aktywów jako rozliczenia międzyokresowe z tytułu kontraktów długoterminowych.

Zaliczki (przedpłaty) uzyskane na poczet umowy i zafakturowane w myśl przepisów o VAT, w kwocie przekraczającej poziom oszacowanych przychodów przypadających na dany okres sprawozdawczy wykazywane są w pozycji zobowiązań jako zaliczki otrzymane na dostawy. Natomiast zaliczki do kwoty oszacowanych przychodów na kontrakcie pomniejszają rozliczenia międzyokresowe z tytułu rozliczeń kontraktów długoterminowych.

Zafakturowane kontrakty, które nie zastały jeszcze w całości zrealizowane są zaliczane do przychodów bilansowych jedynie w wysokości wynikającej ze stopnia zaawansowania kontraktu. Nadwyżka zafakturowanych przychodów jest wykazywana w pozycji rozliczenia międzyokresowe przychodów.

Do wyliczenia stopnia zaawansowania realizacji kontraktu przyjmuje się koszty faktycznie poniesione, udokumentowane właściwymi dokumentami księgowymi oraz koszty faktycznie poniesione do końca okresu sprawozdawczego i dotąd nie zafakturowane, o ile można je w sposób wiarygodny wycenić.

Jeżeli na podstawie analizy zaawansowania kontraktu oraz porównania całkowitych kosztów i przychodów na kontrakcie wynika, iż szacunkowe koszty i całkowite koszty kontraktu przewyższą wiarygodne przychody z kontraktu (tzn. całkowity wynik na kontrakcie będzie stratą), wtedy cała strata na kontrakcie w momencie jej rozpoznania jest ujmowana w danym okresie obrotowym w rachunku zysków i strat jako koszt wytworzenia produktów.

Grupa realizuje aktualnie duży projekt obejmujący wspólną z innym podmiotem (ICHB PAN PCSS) inwestycję polegającą na budowie sieci światłowodowej na terenie północnej i wschodniej Polski. Zgodnie z umowami zawartymi z PCSS Spółka w związku i przy okazji budowy dla swoich celów rurociągu kablowego składającego się z trzech rur dołoży dwie rury dla potrzeb PCSS. Strony ustaliły

w umowie udział PCSS w kosztach budowy poszczególnych odcinków w wysokości konkretnie ustalonych kwot.

Analizując dokładnie treść zawartych umów i wszystkie aspekty realizacji tego projektu Grupa uznała, iż nie można ich traktować i rozliczać oddzielnie jako nie powiązane ze sobą umowy o świadczenie usługi budowlanej i inwestycje prowadzone dla własnych potrzeb. Rezultatem realizacji kontraktu jest bowiem jeden wspólny obiekt – sieć światłowodowa. Zdaniem Grupy sposób rozliczania kosztów budowy tych obiektów powinien opierać się ściśle o postanowienia łączących strony umów. Wynikiem takiego podejścia Grupy była zmiana zasad rozliczenia kosztów wspólnej inwestycji. Do rozliczenia kosztów obciążających współinwestora przyjęto koszty w wysokości wynagrodzenia dla Spółki PBT Hawe z o.o. za część sieci przeznaczoną dla PCSS. Dla ustalenia wysokości kosztów przypadających na bieżący okres Grupa wykorzystała metodologię stosowaną przy rozliczaniu kontraktów długoterminowych dostosowując ją odpowiednio do założeń przyjętych dla rozliczenia wspólnej inwestycji. Nadwyżka kosztów wytworzenia nad wynagrodzeniem należnym PBT Hawe Sp. z o.o. wynikającym z umowy z PCSS powiększa wartość inwestycji własnych Grupy.

Ujmowanie przychodów

Grupa stosuje metodę procentowego zaawansowania prac przy rozliczaniu kontraktów długoterminowych. Stosowanie tej metody wymaga od Grupy szacowania proporcji dotychczas wykonanych prac do całości usług do wykonania.

6. Podstawa sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego

6.1. Zgodność z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe za okres sprawozdawczy zakończony 31 grudnia 2008 roku sporządzone zostało zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej zatwierdzonymi przez Unię Europejską.

6.2. Założenie kontynuacji działalności gospodarczej i porównywalność sprawozdań finansowych

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez spółki Grupy w dającej się przewidzieć przyszłości. Na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie stwierdza się istnienia okoliczności wskazujących na zagrożenie kontynuowania działalności przez spółki Grupy.

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone według tych samych zasad dla okresu bieżącego i porównywalnego.

6.3. Okresy prezentowane

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zawiera dane za okres od 01 stycznia 2008 roku do 31 grudnia 2008 roku. Dane porównawcze prezentowane są według stanu na dzień 31 grudnia 2007 roku dla bilansu oraz za okres od 01 stycznia 2007 roku do 31 grudnia 2007 roku dla rachunku zysków i strat, rachunku przepływów pieniężnych oraz zestawienia zmian w kapitale własnym.

6.4. Waluta pomiaru i waluta sprawozdań finansowych

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe jest przedstawione w złotych („zł”), a wszystkie wartości, o ile nie wskazano inaczej, podane są w tysiącach PLN.

Walutą pomiaru Grupy i walutą sprawozdawczą niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego jest złoty polski.

7. Zmiany stosowanych zasad rachunkowości

Poniżej zostały przedstawione nowe lub zmienione regulacje MSSF oraz nowe interpretacje KIMSF, które Grupa zastosowała w bieżącym roku. Ich zastosowanie, oprócz kilku dodatkowych ujawnień, nie miało wpływu na sprawozdanie finansowe.

KIMSF 11 MSSF 2 - Wydanie akcji w ramach Grupy i transakcje w nabytych akcjach własnych

KIMSF 11 zawiera wskazówki, czy transakcje, w których jednostka emituje instrumenty kapitałowe w ramach zapłaty za otrzymane przez nią towary lub usługi, bądź też, gdy zapłatą są wyemitowane instrumenty kapitałowe jednostki tej samej grupy kapitałowej, należy traktować jako rozliczane w instrumentach kapitałowych czy też rozliczane w środkach pieniężnych. Interpretacja określa również sposób postępowania w sytuacjach, gdy jednostka wykorzystuje posiadane akcje własne w celu rozliczenia zobowiązań w ramach transakcji płatności w formie akcji własnych. Zastosowanie tej interpretacji nie spowodowało istotnego wpływu na niniejsze sprawozdanie finansowe.

Zmiany do MSR 39 Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena oraz MSSF 7 Instrumenty finansowe: ujawnianie informacji – Przekwalifikowanie instrumentów finansowych

Zmiany te dopuszczają reklasyfikację pewnych instrumentów finansowych przeznaczonych do obrotu do kategorii instrumentów utrzymywanych do terminu zapadalności, dostępnych do sprzedaży lub pożyczek i należności. Zgodnie z tymi zmianami dopuszczalne jest również, w pewnych okolicznościach, przeniesienie instrumentów dostępnych do sprzedaży do kategorii pożyczki i należności. Zmiany mają zastosowanie dla reklasyfikacji dokonanych 1 lipca 2008 roku lub później. Grupa nie dokonywała reklasyfikacji instrumentów finansowych ani z kategorii instrumentów przeznaczonych do obrotu ani z kategorii instrumentów dostępnych do sprzedaży.

Interpretacja KIMSF 14 MSR 19 - Ograniczenia w wycenie aktywów programów określonych świadczeń, wymogi minimalnego finansowania i ich interakcje

KIMSF 14 zawiera wskazówki, jak oszacować graniczną wartość nadwyżki w programie określonych świadczeń, która może być ujęta jako składnik aktywów zgodnie z MSR 19 Świadczenia pracownicze. Z uwagi na fakt, że obecnie w ramach programów określonych świadczeń zobowiązania przewyższają aktywa, zastosowanie tej interpretacji nie ma wpływu na pozycję finansową ani wyniki działalności Grupy.

W okresie sprawozdawczym, za który sporządzono sprawozdanie finansowe Zarząd Jednostki dominującej nie wprowadził żadnych zmian w polityce (zasadach) rachunkowości Grupy.

8. Nowe standardy i interpretacje, które zostały opublikowane, a nie weszły jeszcze w życie

Następujące standardy i interpretacje zostały wydane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości lub Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej, a nie weszły jeszcze w życie:

- MSSF 8 *Segmenty operacyjne* - mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2009 roku lub później,
- MSR 1 *Prezentacja sprawozdań finansowych* (zmieniony we wrześniu 2007) – mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2009 roku lub później,
- MSR 23 *Koszty finansowania zewnętrznego* (zmieniony w marcu 2007) - mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2009 roku lub później,
- MSSF 3 *Połączenie jednostek gospodarczych* (znowelizowany w styczniu 2008) - mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 lipca 2009 roku lub później- do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzony przez UE,
- MSR 27 *Skonsolidowane i jednostkowe sprawozdania finansowe* (zmieniony w styczniu 2008) - mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 lipca 2009 roku lub później - do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzony przez UE,
- MSSF 2 *Płatności w formie akcji: warunki nabywania uprawnień i anulowanie* (zmieniony w styczniu 2008) - mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2009 roku lub później,
- Zmiany do MSR 32 i MSR 1: *Instrumenty finansowe z opcją sprzedaży i obowiązki powstające w momencie likwidacji (spółki)* (zmiany wprowadzone w lutym 2008) - mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2009 roku lub później,

- Interpretacja KIMSF 12 *Umowy na usługi koncesjonowane* - mająca zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2008 roku lub później - do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzona przez UE,
- Interpretacja KIMSF 13 *Programy lojalnościowe* - mająca zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 lipca 2008 roku lub później,
- Zmiany wynikające z corocznego przeglądu MSSF – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2009 roku lub później,
- Zmiany do MSSF 1 i MSR 27 *Koszt inwestycji w jednostkę zależną, współkontrolowaną i stowarzyszoną* - mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2009 roku lub później,
- Interpretacja KIMSF 15 *Umowy dotyczące budowy nieruchomości* - mająca zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2009 roku lub później - do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzona przez UE,
- Interpretacja KIMSF 16 *Zabezpieczenie inwestycji netto w jednostkach zagranicznych* - mająca zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 października 2008 roku lub później - do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzona przez UE,
- Zmiany do MSR 39 *Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena: Pozycje zabezpieczone kwalifikujące się do rachunkowości zabezpieczeń* (zmiany wprowadzone w lipcu 2008) - mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 lipca 2009 roku lub później - do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE,
- MSSF 1 *Zastosowanie Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej po raz pierwszy* (znowelizowany w listopadzie 2008) - mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 lipca 2009 roku lub później - do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzony przez UE,
- Interpretacja KIMSF 17 *Dywidendy niepieniężne* - mająca zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 lipca 2009 roku lub później - do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzona przez UE,
- Zmiany do MSR 39 i MSSF 7 – *Przekwalifikowanie aktywów finansowych – Data wejścia w życie i przepisy przejściowe* (zmiany wprowadzone w listopadzie 2008) – mające zastosowanie począwszy od 1 lipca 2008 roku - do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE.

Zarząd nie przewiduje, aby wprowadzenie powyższych standardów oraz interpretacji miało istotny wpływ na stosowane przez Grupę zasady rachunkowości.

9. Istotne zasady rachunkowości

9.1. Zasady konsolidacji

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe obejmuje sprawozdanie finansowe HAWE S.A. oraz sprawozdania finansowe jej jednostek zależnych sporządzone każdorazowo za rok zakończony dnia 31 grudnia 2008 roku. Sprawozdania finansowe jednostek zależnych sporządzane są za ten sam okres sprawozdawczy co sprawozdanie jednostki dominującej, przy wykorzystaniu spójnych zasad rachunkowości, w oparciu o jednolite zasady rachunkowości zastosowane dla transakcji i zdarzeń gospodarczych o podobnym charakterze. W celu eliminacji jakichkolwiek rozbieżności w stosowanych zasadach rachunkowości wprowadza się korekty.

Wszystkie znaczące salda i transakcje pomiędzy jednostkami Grupy, w tym niezrealizowane zyski wynikające z transakcji w ramach Grupy, zostały w całości wyeliminowane. Niezrealizowane straty są eliminowane, chyba że dowodzą wystąpienia utraty wartości.

Jednostki zależne podlegają konsolidacji w okresie od dnia objęcia nad nimi kontroli przez Grupę, a przestają być konsolidowane od dnia ustania kontroli. Sprawowanie kontroli przez jednostkę dominującą ma miejsce wtedy, gdy posiada ona bezpośrednio lub pośrednio, poprzez swoje jednostki zależne, więcej niż połowę liczby głosów w danej spółce, chyba że możliwe jest do udowodnienia, że taka własność nie stanowi o sprawowaniu kontroli. Sprawowanie kontroli ma miejsce również wtedy, gdy Spółka ma możliwość kierowania polityką finansową i operacyjną danej jednostki.

9.2. Przeliczanie pozycji wyrażonych w walucie obcej

Transakcje wyrażone w walutach innych niż polski złoty są przeliczane na złote polskie przy zastosowaniu kursu obowiązującego w dniu zawarcia transakcji.

Na dzień bilansowy aktywa i zobowiązania pieniężne wyrażone w walutach innych niż polski złoty są przeliczane na złote polskie przy zastosowaniu odpowiednio obowiązującego na koniec okresu sprawozdawczego średniego kursu ustalonego dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski. Powstałe z przeliczenia różnice kursowe ujmowane są odpowiednio w pozycji przychodów (kosztów) finansowych lub, w przypadkach określonych zasadami (polityką) rachunkowości, kapitalizowane w wartości aktywów. Aktywa i zobowiązania niepieniężne ujmowane według kosztu historycznego wyrażonego w walucie obcej są wykazywane po kursie historycznym z dnia transakcji. Aktywa i zobowiązania niepieniężne ujmowane według wartości godziwej wyrażonej w walucie obcej są przeliczane po kursie z dnia dokonania wyceny do wartości godziwej.

Następujące kursy zostały przyjęte dla potrzeb wyceny bilansowej:

	31 grudnia 2008	31 grudnia 2007
USD	2,9618	2,435
EURO	4,1724	3,582

9.3. Rzeczowe aktywa trwałe

Rzeczowe aktywa trwałe wykazywane są według ceny nabycia/kosztu wytworzenia pomniejszonych o umorzenie oraz odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Wartość początkowa środków trwałych obejmuje ich cenę nabycia powiększoną o wszystkie koszty bezpośrednio związane z zakupem i przystosowaniem składnika majątku do stanu zdatnego do używania. W skład kosztu wchodzi również koszt wymiany części składowych maszyn i urządzeń w momencie poniesienia, jeśli spełnione są kryteria rozpoznania. Koszty poniesione po dacie oddania środka trwałego do używania, takie jak koszty konserwacji i napraw, obciążają rachunek zysków i strat w momencie ich poniesienia.

Środki trwałe w momencie ich nabycia zostają podzielone na części składowe będące pozycjami o istotnej wartości, do których można przyporządkować odrębny okres ekonomicznej użyteczności. Częścią składową są również koszty generalnych remontów.

Amortyzacja jest naliczana metodą liniową przez szacowany okres użytkowania danego składnika aktywów, wynoszący:

Typ	Okres
Budynki i budowle	25 - 60 lat
Infrastruktura teletechniczna	22 lata
Maszyny i urządzenia techniczne	4 – 15 lat
Środki transportu	3 – 14 lat
Inne	ustalany jest indywidualnie dla poszczególnych składników

Powyższe okresy użytkowania dotyczą nowych środków trwałych. Jeżeli do użytkowania jest wprowadzony używany środek trwały wówczas stawki amortyzacji ustalane są indywidualnie, odpowiednio do przewidywanego okresu użytkowania danego środka trwałego. Indywidualny okres użytkowania stosowany jest również dla amortyzacji specjalistycznych maszyn i urządzeń.

Wartość końcową, okres użytkowania oraz metodę amortyzacji składników aktywów weryfikuje się corocznie, i w razie konieczności – koryguje z efektem od początku właśnie zakończonego roku obrotowego.

Amortyzację rozpoczyna się, gdy środek trwały jest dostępny do użytkowania. Amortyzacji zaprzestaje się na wcześniejszą z dat: gdy środek trwały zostaje zaklasyfikowany jako przeznaczony do sprzedaży (lub zawarty w grupie do zbycia, która jest zaklasyfikowana jako przeznaczona do sprzedaży) zgodnie z MSSF 5 „Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży i działalność zaniechana” lub zostaje usunięty z ewidencji bilansowej.

Dana pozycja rzeczowych aktywów trwałych może zostać usunięta z bilansu po dokonaniu jej zbycia lub w przypadku, gdy nie są spodziewane żadne ekonomiczne korzyści wynikające z dalszego użytkowania

takiego składnika aktywów. Wszelkie zyski lub straty wynikające z usunięcia danego składnika aktywów z bilansu (obliczone jako różnica pomiędzy ewentualnymi wpływami ze sprzedaży netto a wartością bilansową danej pozycji) są ujmowane w rachunku zysków i strat w okresie, w którym dokonano takiego usunięcia.

Spółka wykazuje w środkach trwałych tę część realizowanej na własny rachunek infrastruktury teletechnicznej, która jest przewidziana do wykorzystania dla świadczenia przez Spółkę usług telekomunikacyjnych.

Aktywa trwale będące przedmiotem leasingu finansowego zostały wykazane w bilansie na równi z pozostałymi składnikami majątku trwałego i podlegają umorzeniu według takich samych zasad. Jeżeli istnieje wystarczająca pewność, że leasingobiorca uzyska tytuł własności przed końcem okresu leasingu, to okres przewidywanego używania składnika aktywów jest równy okresowi jego użytkowania. W przeciwnym razie jest on amortyzowany przez krótszy z dwóch okresów: okres leasingu lub okres użytkowania.

Za okres użytkowania przyjęto przewidywany okres użytkowania lub okres zawartej umowy najmu, jeżeli okres ten jest krótszy.

Inwestycje rozpoczęte dotyczą środków trwałych będących w toku budowy lub montażu i są wykazywane według cen nabycia lub kosztu wytworzenia, pomniejszonych o ewentualne odpisy z tytułu utraty wartości. Środki trwałe w budowie nie podlegają amortyzacji do czasu zakończenia budowy i przekazania środka trwałego do używania.

Cenę nabycia/koszt wytworzenia powiększają koszty finansowania zewnętrznego zaciągniętego na sfinansowanie nabycia lub wytworzenie środka trwałego

9.4. Wartości niematerialne

Za wartości niematerialne uznaje się możliwe do zidentyfikowania niepieniężne składniki aktywów, nie posiadające postaci fizycznej. W szczególności do wartości niematerialnych zalicza się:

- nabyte oprogramowanie komputerowe,
- nabyte prawa majątkowe
- autorskie prawa majątkowe, prawa pokrewne, licencje, koncesje, prawa do wynalazków, patentów, znaków towarowych, wzorów użytkowych oraz zdobniczych.

Na dzień początkowego ujęcia składnik wartości niematerialnych wycenia się w cenie nabycia.

Na dzień bilansowy wartości niematerialne wycenia się w cenie nabycia pomniejszonej o skumulowaną kwotę odpisów amortyzacyjnych i skumulowaną kwotę odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości.

Amortyzację rozpoczyna się, gdy składnik wartości niematerialnych jest dostępny do użytkowania. Amortyzacji wartości niematerialnych zaprzestaje się na wcześniejszą z dat: gdy składnik wartości niematerialnych zostaje zaklasyfikowany jako przeznaczony do sprzedaży (lub zawarty w grupie do zbycia, która jest zaklasyfikowana jako przeznaczona do sprzedaży) zgodnie z MSSF 5 „Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży i działalność zaniechana” lub zostaje usunięty z ewidencji bilansowej.

Dla wartości niematerialnych Grupa przyjęła wartość końcową w wysokości zero.

Odpisów amortyzacyjnych od wartości niematerialnych dokonuje się metodą liniową, przez okres przewidywanego użytkowania, który dla poszczególnych rodzajów wartości niematerialnych wynosi:

Typ	Okres
<ul style="list-style-type: none"> • Oprogramowanie komputerowe	3 lata
<ul style="list-style-type: none"> • Licencje na programy komputerowe	3 lata
<ul style="list-style-type: none"> • Nabyte prawa majątkowe	ustalany jest indywidualnie dla poszczególnych składników

Metoda amortyzacji oraz stawka amortyzacyjna wartości niematerialnych podlegają weryfikacji na każdy dzień bilansowy. Wszelkie wynikające z przeprowadzonej weryfikacji zmiany ujmuje się jak zmianę szacunków.

Wartości niematerialne testuje się na utratę wartości zgodnie z zasadami określonymi w MSR 36 „Utrata wartości aktywów”. Odpisy aktualizujące wartości niematerialne, z wyłączeniem wartości niematerialnych nie oddanych do użytkowania, ujmuje się kosztach operacyjnych.

Składnik wartości niematerialnych usuwa się z ewidencji bilansowej, gdy zostaje zbyty lub, gdy nie oczekuje się dalszych korzyści ekonomicznych z jego użytkowania lub zbycia. Zyski lub straty na usunięciu składnika wartości niematerialnych ustala się oraz ujmuje w rachunku zysków i strat jako różnicę pomiędzy wartością godziwą przychodów ze zbycia, (jeżeli występują) i wartością bilansową tych wartości niematerialnych.

Wartości niematerialne nabyte w oddzielnej transakcji lub wytworzone (jeżeli spełniają kryteria rozpoznania dla kosztów prac badawczych i rozwojowych) wycenia się przy początkowym ujęciu odpowiednio w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia. Cena nabycia wartości niematerialnych nabytych w transakcji połączenia jednostek gospodarczych jest równa ich wartości godziwej na dzień połączenia. Po ujęciu początkowym, wartości niematerialne są wykazywane w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia pomniejszonym o umorzenie i odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Nakłady poniesione na wartości niematerialne wytworzone we własnym zakresie, z wyjątkiem aktywowanych nakładów poniesionych na prace rozwojowe, nie są aktywowane i są ujmowane w kosztach okresu, w którym zostały poniesione.

9.4.1 *Wartość firmy*

Wartość firmy z tytułu przejęcia jednostki gospodarczej jest początkowo ujmowana według ceny nabycia stanowiącej nadwyżkę kosztów połączenia jednostek gospodarczych nad udziałem jednostki przejmującej w wartości godziwej netto możliwych do zidentyfikowania aktywów, zobowiązań i zobowiązań warunkowych.

Po początkowym ujęciu, wartość firmy jest wykazywana według ceny nabycia pomniejszonej o wszelkie skumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Test na utratę wartości przeprowadza się raz na rok lub częściej, jeśli wystąpią ku temu przesłanki. Wartość firmy nie podlega amortyzacji.

Na dzień przejęcia nabyta wartość firmy jest alokowana do każdego z ośrodków wypracowujących środki pieniężne, które mogą skorzystać z synergii połączenia. Każdy ośrodek, lub zespół ośrodków, do którego została przypisana wartość firmy:

- odpowiada najniższemu poziomowi w Grupie, na którym wartość firmy jest monitorowana na wewnętrzne potrzeby zarządcze oraz
- jest nie większy niż jeden segment działalności zgodnie z definicją podstawowego lub uzupełniającego wzoru sprawozdawczości finansowej Grupy określonego na podstawie MSR 14 *Sprawozdawczość dotycząca segmentów działalności*.

Odpis z tytułu utraty wartości ustalany jest poprzez oszacowanie odzyskiwalnej wartości ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do którego została alokowana dana wartość firmy. W przypadku, gdy odzyskiwalna wartość ośrodka wypracowującego środki pieniężne jest niższa niż wartość bilansowa, ujęty zostaje odpis z tytułu utraty wartości. W przypadku, gdy wartość firmy stanowi część ośrodka wypracowującego środki pieniężne i dokonana zostanie sprzedaż części działalności w ramach tego ośrodka, przy ustalaniu zysków lub strat ze sprzedaży takiej działalności wartość firmy związana ze sprzedaną działalnością zostaje włączona do jej wartości bilansowej. W takich okolicznościach sprzedana wartość firmy jest ustalana na podstawie względnej wartości sprzedanej działalności i wartości zachowanej części ośrodka wypracowującego środki pieniężne

9.5. Leasing

Grupa jako leasingobiorca

Umowy leasingu finansowego, które przenoszą na Grupę zasadniczo całe ryzyko i korzyści wynikające z posiadania przedmiotu leasingu, są ujmowane w bilansie na dzień rozpoczęcia leasingu według niższej z następujących dwóch wartości: wartości godziwej środka trwałego stanowiącego przedmiot leasingu lub wartości bieżącej minimalnych opłat leasingowych. Opłaty leasingowe są rozdzielane pomiędzy koszty finansowe i zmniejszenie salda zobowiązania z tytułu leasingu, w sposób umożliwiający uzyskanie stałej stopy odsetek od pozostałego do spłaty zobowiązania. Koszty finansowe są ujmowane bezpośrednio w ciężar rachunku zysków i strat.

Jeżeli istnieje wystarczająca pewność, że leasingobiorca uzyska tytuł własności przed końcem okresu leasingu, to okres przewidywanego używania składnika aktywów jest równy okresowi jego użytkowania. W przeciwnym razie jest on amortyzowany przez krótszy z dwóch okresów: okres leasingu lub okres użytkowania.

Umowy leasingowe, zgodnie, z którymi leasingodawca zachowuje zasadniczo całe ryzyko i wszystkie pożytki wynikające z posiadania przedmiotu leasingu, zaliczane są do umów leasingu operacyjnego.

Oplaty leasingowe z tytułu leasingu operacyjnego oraz późniejsze raty leasingowe ujmowane są jako koszty w rachunku zysków i strat metodą liniową przez okres trwania leasingu.

Grupa jako leasingodawca

Umowy leasingowe, zgodnie z którymi Grupa zachowuje zasadniczo całe ryzyko i wszystkie pożytki wynikające z posiadania przedmiotu leasingu, zaliczane są do umów leasingu operacyjnego. Początkowe koszty bezpośrednie poniesione w toku negocjowania umów leasingu operacyjnego dodaje się do wartości bilansowej środka stanowiącego przedmiot leasingu i ujmuje przez okres trwania leasingu na tej samej podstawie, co przychody z tytułu wynajmu. Warunkowe opłaty leasingowe są ujmowane jako przychód w okresie, w którym staną się należne.

9.6. Utrata wartości niefinansowych aktywów trwałych

Na każdy dzień bilansowy Grupa ocenia, czy istnieją jakiekolwiek przesłanki wskazujące na to, że mogła nastąpić utrata wartości któregoś ze składników niefinansowych aktywów trwałych. W razie stwierdzenia, że przesłanki takie zachodzą, lub w razie konieczności przeprowadzenia corocznego testu sprawdzającego, czy nastąpiła utrata wartości, Grupa dokonuje oszacowania wartości odzyskiwalnej danego składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do którego dany składnik aktywów należy.

Wartość odzyskiwalna składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne odpowiada wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży tego składnika aktywów lub odpowiednio ośrodka wypracowującego środki pieniężne, lub jego wartości użytkowej, zależnie od tego, która z nich jest wyższa. Wartość odzyskiwalną ustala się dla poszczególnych aktywów, chyba że dany składnik aktywów nie generuje samodzielnie wpływów pieniężnych, które w większości są niezależne od tych, które są generowane przez inne aktywa lub grupy aktywów. Jeśli wartość bilansowa składnika aktywów jest wyższa niż jego wartość odzyskiwalna, ma miejsce utrata wartości i dokonuje się wówczas odpisu do ustalonej wartości odzyskiwalnej. Przy szacowaniu wartości użytkowej prognozowane przepływy pieniężne są dyskontowane do ich wartości bieżącej przy zastosowaniu stopy dyskontowej przed uwzględnieniem skutków opodatkowania, która odzwierciedla bieżące rynkowe oszacowanie wartości pieniądza w czasie oraz ryzyko typowe dla danego składnika aktywów. Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości składników majątkowych używanych w działalności kontynuowanej ujmuje się w tych kategoriach kosztów, które odpowiadają funkcji składnika aktywów, w przypadku którego stwierdzono utratę wartości.

Na każdy dzień bilansowy Grupa ocenia, czy występują przesłanki wskazujące na to, że odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości, który był ujęty w okresach poprzednich w odniesieniu do danego składnika aktywów jest zbędny, lub czy powinien zostać zmniejszony. Jeżeli takie przesłanki występują, Grupa szacuje wartość odzyskiwalną tego składnika aktywów. Poprzednio ujęty odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości ulega odwróceniu wtedy i tylko wtedy, gdy od czasu ujęcia ostatniego odpisu aktualizującego nastąpiła zmiana wartości szacunkowych stosowanych do ustalenia wartości odzyskiwalnej danego składnika aktywów. W takim przypadku, podwyższa się wartość bilansową składnika aktywów do wysokości jego wartości odzyskiwalnej. Podwyższona kwota nie może przekroczyć wartości bilansowej składnika aktywów, jaka zostałaby ustalona (po odjęciu umorzenia), gdyby w ubiegłych latach w ogóle nie ujęto odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości w odniesieniu do tego składnika aktywów. Odwrócenie odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości składnika aktywów ujmuje się niezwłocznie jako przychód w rachunku zysków i strat. Po odwróceniu odpisu aktualizującego, w kolejnych okresach odpis amortyzacyjny dotyczący danego składnika jest korygowany w sposób, który pozwala w ciągu pozostałego okresu użytkowania tego składnika aktywów dokonywać systematycznego odpisania jego zweryfikowanej wartości bilansowej pomniejszonej o wartość końcową.

9.7. Koszty finansowania zewnętrznego

Koszty finansowania zewnętrznego, które można bezpośrednio przyporządkować nabyciu, budowie lub wytworzeniu dostosowywanego składnika aktywów, są kapitalizowane jako część kosztu wytworzenia środków trwałych i wyrobów gotowych zgodnie z dopuszczonym podejściem alternatywnym MSR 23 „Koszty finansowania zewnętrznego”. Na koszty finansowania zewnętrznego składają się odsetki oraz zyski lub straty z tytułu różnic kursowych do wysokości odpowiadającej korekcie kosztu odsetek.

Kapitalizacji podlegają zarówno koszty finansowania zewnętrznego pozyskanego bezpośrednio przez spółki zależne jak i koszty finansowania pozyskanego przez HAWE S.A., w przypadku przekazania pozyskanych środków do spółek zależnych w których wykorzystane zostały do sfinansowania kosztów nabycia, budowy lub wytworzenia dostosowywanych składników aktywów.

9.8. Aktywa finansowe

Aktywa finansowe dzielone są na następujące kategorie:

- aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności,
- aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy,
- pożyczki i należności,
- aktywa finansowe dostępne do sprzedaży.

Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności

Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności są to aktywa finansowe niebędące instrumentami pochodnymi, o określonych lub możliwych do określenia płatnościach oraz ustalonym terminie wymagalności, które Grupa zamierza i ma możliwość utrzymać w posiadaniu do tego czasu, inne niż:

- wyznaczone przy początkowym ujęciu jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy,
- wyznaczone jako dostępne do sprzedaży,
- spełniające definicję pożyczek i należności.

Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności wyceniane są według zamortyzowanego kosztu przy użyciu metody efektywnej stopy procentowej. Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności kwalifikowane są jako aktywa długoterminowe, jeżeli ich zapadalność przekracza 12 miesięcy od dnia bilansowego.

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy

Składnikiem aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy jest składnik spełniający jeden z poniższych warunków:

- a) Jest klasyfikowany jako przeznaczony do obrotu. Składniki aktywów finansowych kwalifikuje się jako przeznaczone do obrotu, jeśli są:
  - nabyte głównie w celu sprzedaży w krótkim terminie,
  - częścią portfela określonych instrumentów finansowych zarządzanych łącznie i co do których istnieje prawdopodobieństwo uzyskania zysku w krótkim terminie,
  - instrumentami pochodnymi, z wyłączeniem instrumentów pochodnych będących elementem rachunkowości zabezpieczeń oraz umów gwarancji finansowych,
- b) Został zgodnie z MSR 39 zakwalifikowany do tej kategorii w momencie początkowego ujęcia.

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy są wyceniane w wartości godziwej uwzględniając ich wartość rynkową na dzień bilansowy bez uwzględnienia kosztów transakcji sprzedaży. Zmiany wartości tych instrumentów finansowych ujmowane są w rachunku zysków i strat jako przychody lub koszty finansowe. Jeżeli kontrakt zawiera jeden lub więcej wbudowanych instrumentów pochodnych, cały kontrakt może zostać zakwalifikowany do kategorii aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy. Nie dotyczy to przypadków, gdy wbudowany instrument pochodny nie wpływa istotnie na przepływy pieniężne z kontraktu lub wydzielenie wbudowanych instrumentów pochodnych jest wyraźnie zakazane. Aktywa finansowe mogą być przy pierwotnym ujęciu zakwalifikowane do kategorii wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy, jeżeli poniższe kryteria są spełnione: (i) taka kwalifikacja eliminuje lub znacząco obniża niespójność traktowania, gdy zarówno wycena jak i zasady rozpoznawania strat lub zysków podlegają innym regulacjom; lub (ii) aktywa są częścią grupy aktywów finansowych, które są zarządzane i oceniane w oparciu o wartość godziwą, zgodnie z udokumentowaną strategią zarządzania ryzykiem; lub (iii) aktywa finansowe zawierają wbudowane instrumenty pochodne, które powinny być oddzielnie ujmowane. Na dzień 31 grudnia 2008 roku oraz na dzień 31 grudnia 2007 roku żadne aktywa finansowe nie zostały zakwalifikowane do kategorii wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy.

Pożyczki i należności

Pożyczki i należności to niezaliczane do instrumentów pochodnych aktywa finansowe o ustalonych lub możliwych do ustalenia płatnościach, nienotowane na aktywnym rynku. Zalicza się je do aktywów obrotowych, o ile termin ich wymagalności nie przekracza 12 miesięcy od dnia bilansowego. Pożyczki udzielone i należności o terminie wymagalności przekraczającym 12 miesięcy od dnia bilansowego zalicza się do aktywów trwałych. Pożyczki ujmuję się w pozycji bilansowej: „oprocentowane kredyty i pożyczki”.

Do kategorii pożyczki i należności klasyfikuje się środki pieniężne i ich ekwiwalenty. W bilansie środki pieniężne i ich ekwiwalenty stanowią odrębną pozycję.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży są to aktywa finansowe niebędące instrumentami pochodnymi, które zostały zaklasyfikowane jako dostępne do sprzedaży lub nienależące do żadnej z wcześniej wymienionych trzech kategorii aktywów. Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży są ujmowane według wartości godziwej, bez potrącania kosztów transakcji, z uwzględnieniem wartości rynkowej na dzień bilansowy. W przypadku braku notowań giełdowych na aktywnym rynku i braku możliwości wiarygodnego określenia ich wartości godziwej metodami alternatywnymi, aktywa finansowe dostępne do sprzedaży wyceniane są w cenie nabycia skorygowanej o odpis z tytułu utraty wartości. Dodatnią i ujemną różnicę pomiędzy wartością godziwą aktywów dostępnych do sprzedaży (jeśli istnieje cena rynkowa ustalona na aktywnym rynku regulowanym albo których wartość godziwa może być ustalona w inny wiarygodny sposób) a ich ceną nabycia, po pomniejszeniu o podatek odroczone, odnosi się na kapitał rezerwowy z aktualizacji wyceny. Spadek wartości aktywów dostępnych do sprzedaży spowodowany utratą wartości odnosi się do rachunku zysków i strat jako koszt finansowy.

Nabycie i sprzedaż aktywów finansowych rozpoznawane są na dzień dokonania transakcji. W momencie początkowego ujęcia składnik aktywów finansowych wycenia się w wartości godziwej, powiększonej, w przypadku składnika aktywów niekwalifikowanego jako wyceniony w wartości godziwej przez wynik finansowy, o koszty transakcji, które mogą być bezpośrednio przypisane do nabycia.

Składnik aktywów finansowych zostaje usunięty z bilansu, gdy Grupa traci kontrolę nad prawami umownymi składającymi się na dany instrument finansowy; zazwyczaj ma to miejsce w przypadku sprzedaży instrumentu lub gdy wszystkie przepływy środków pieniężnych przypisane danemu instrumentowi przechodzą na niezależną stronę trzecią

9.9. Utrata wartości aktywów finansowych

Na każdy dzień bilansowy Grupa ocenia, czy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych.

9.9.1 Aktywa ujmowane według zamortyzowanego kosztu

Jeżeli istnieją obiektywne przesłanki na to, że została poniesiona strata z tytułu utraty wartości pożyczek udzielonych i należności wycenianych według zamortyzowanego kosztu, to kwota odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości równa się różnicy pomiędzy wartością bilansową składnika aktywów finansowych a wartością bieżącą oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych (z wyłączeniem przyszłych strat z tytułu nieściągnięcia należności, które nie zostały jeszcze poniesione), zdyskontowanych z zastosowaniem pierwotnej (tj. ustalonej przy początkowym ujęciu) efektywnej stopy procentowej. Wartość bilansową składnika aktywów obniża się bezpośrednio lub poprzez rezerwę. Kwotę straty ujmuję się w rachunku zysków i strat.

Grupa ocenia najpierw, czy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości poszczególnych składników aktywów finansowych, które indywidualnie są znaczące, a także przesłanki utraty wartości aktywów finansowych, które indywidualnie nie są znaczące. Jeżeli z przeprowadzonej analizy wynika, że nie istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości indywidualnie ocenianego składnika aktywów finansowych, niezależnie od tego, czy jest on znaczący, czy też nie, to Grupa włącza ten składnik do grupy aktywów finansowych o podobnej charakterystyce ryzyka kredytowego i łącznie ocenia pod kątem utraty wartości. Aktywa, które indywidualnie są oceniane pod kątem utraty wartości i dla których ujęto odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości lub uznano, że dotychczasowy odpis nie ulegnie zmianie, nie są brane pod uwagę przy łącznej ocenie grupy aktywów pod kątem utraty wartości.

Jeżeli w następnym okresie odpis z tytułu utraty wartości zmniejszył się, a zmniejszenie to można w obiektywny sposób powiązać ze zdarzeniem następującym po ujęciu odpisu, to uprzednio ujęty odpis odwraca się. Późniejsze odwrócenie odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości ujmuje się w rachunku zysków i strat w zakresie, w jakim na dzień odwrócenia wartość bilansowa składnika aktywów nie przewyższa jego zamortyzowanego kosztu.

9.9.2 Aktywa finansowe wykazywane według kosztu

Jeżeli występują obiektywne przesłanki, że nastąpiła utrata wartości nienotowanego instrumentu kapitałowego, który nie jest wykazywany według wartości godziwej, gdyż jego wartości godziwej nie można wiarygodnie ustalić, albo instrumentu pochodnego, który jest powiązany i musi zostać rozliczony poprzez dostawę takiego nienotowanego instrumentu kapitałowego, to kwotę odpisu z tytułu utraty wartości ustala się jako różnicę pomiędzy wartością bilansową składnika aktywów finansowych oraz wartością bieżącą oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych przy zastosowaniu bieżącej rynkowej stopy zwrotu dla podobnych aktywów finansowych.

9.9.3 Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

Jeżeli występują obiektywne przesłanki, że nastąpiła utrata wartości składnika aktywów finansowych dostępnego do sprzedaży, to kwota stanowiąca różnicę pomiędzy ceną nabycia tego składnika aktywów (pomniejszona o wszelkie spłaty kapitału i odsetki) i jego bieżącą wartością godziwą, pomniejszoną o wszelkie odpisy z tytułu utraty wartości tego składnika uprzednio ujęte w rachunku zysków i strat, zostaje wyksięgowana z kapitału własnego i przeniesiona do rachunku zysków i strat. Nie można ujmować w rachunku zysków i strat odwrócenia odpisu z tytułu utraty wartości instrumentów kapitałowych kwalifikowanych jako dostępne do sprzedaży. Jeżeli w następnym okresie wartość godziwa instrumentu dłużnego dostępnego do sprzedaży wzrośnie, a wzrost ten może być obiektywnie łączony ze zdarzeniem następującym po ujęciu odpisu z tytułu utraty wartości w rachunku zysków i strat, to kwotę odwracanego odpisu ujmuje się w rachunku zysków i strat.

9.10. Wbudowane instrumenty pochodne

Wbudowane instrumenty pochodne są oddzielane od umów i traktowane jak instrumenty pochodne, jeżeli wszystkie z następujących warunków są spełnione:

- charakter ekonomiczny i ryzyko wbudowanego instrumentu nie są ściśle związane z ekonomicznym charakterem i ryzykiem umowy, w którą dany instrument jest wbudowany;
- samodzielny instrument z identycznymi warunkami realizacji jak instrument wbudowany spełniałby definicję instrumentu pochodnego;
- instrument hybrydowy (złożony) nie jest wykazywany w wartości godziwej, a zmiany jego wartości godziwej nie są odnoszone do rachunku zysków i strat.

Wbudowane instrumenty pochodne są wykazywane w podobny sposób jak samodzielne instrumenty pochodne, które nie są uznane za instrumenty zabezpieczające.

Zakres, w którym zgodnie z MSR 39 cechy ekonomiczne i ryzyko właściwe dla wbudowanego instrumentu pochodnego w walucie obcej są ściśle powiązane z cechami ekonomicznymi i ryzykiem właściwym dla umowy zasadniczej (głównego kontraktu) obejmuje również sytuacje gdy waluta umowy zasadniczej jest walutą zwyczajową dla kontraktów zakupu lub sprzedaży pozycji niefinansowych na rynku dla danej transakcji.

Oceny, czy dany wbudowany instrument pochodny podlega wydzieleniu Grupa dokonuje na moment jego początkowego ujęcia.

9.11. Pochodne instrumenty finansowe i zabezpieczenia

Instrumenty pochodne, z których korzysta Grupa w celu zabezpieczenia się przed ryzykiem związanym ze zmianami stóp procentowych i kursów wymiany walut, to przede wszystkim kontrakty walutowe typu forward oraz kontrakty na zamianę stóp procentowych (swapy procentowe). Tego rodzaju pochodne instrumenty finansowe są wyceniane do wartości godziwej. Instrumenty pochodne wykazuje się jako aktywa, gdy ich wartość jest dodatnia, i jako zobowiązania – gdy ich wartość jest ujemna.

Zyski i straty z tytułu zmian wartości godziwej instrumentów pochodnych, które nie spełniają zasad rachunkowości zabezpieczeń są bezpośrednio odnoszone na wynik finansowy netto roku obrotowego.

Wartość godziwa walutowych kontraktów forward jest ustalana poprzez odniesienie do bieżących kursów terminowych (forward) występujących przy kontraktach o podobnym terminie zapadalności. Wartość godziwa kontraktów na zamianę stóp procentowych jest ustalana poprzez odniesienie do wartości rynkowej podobnych instrumentów.

W rachunkowości zabezpieczeń, zabezpieczenia klasyfikowane są jako:

- zabezpieczenie wartości godziwej, zabezpieczające przed ryzykiem zmian wartości godziwej ujętego składnika aktywów lub zobowiązania, lub
- zabezpieczenie przepływów środków pieniężnych, zabezpieczające przed zmianami przepływów środków pieniężnych, które przypisać można konkretnemu rodzajowi ryzyka związanego z ujętym składnikiem aktywów, zobowiązaniem lub prognozowaną transakcją lub
- zabezpieczenie inwestycji netto w jednostce zagranicznej.

Zabezpieczenie ryzyka walutowego uprawdopodobnionego przyszłego zobowiązania jest rozliczane jako zabezpieczenie przepływów pieniężnych.

W momencie ustanowienia zabezpieczenia, Grupa formalnie wyznacza i dokumentuje powiązanie zabezpieczające, jak również cel zarządzania ryzykiem oraz strategię ustanowienia zabezpieczenia. Dokumentacja zawiera identyfikację instrumentu zabezpieczającego, zabezpieczanej pozycji lub transakcji, charakter zabezpieczanego ryzyka, a także sposób oceny efektywności instrumentu zabezpieczającego w kompensowaniu zagrożenia zmianami wartości godziwej zabezpieczanej pozycji lub przepływów pieniężnych związanych z zabezpieczanym ryzykiem. Oczekuje się, że zabezpieczenie będzie wysoce skuteczne w kompensowaniu zmian wartości godziwej lub przepływów pieniężnych wynikających z zabezpieczanego ryzyka. Efektywność zabezpieczenia jest oceniana na bieżąco w celu sprawdzenia, czy jest wysoce efektywne we wszystkich okresach sprawozdawczych, na które zostało ustanowione.

9.11.1 Zabezpieczenie wartości godziwej

Zabezpieczenie wartości godziwej Grupy to zabezpieczenie przed zmianami wartości godziwej ujętego składnika aktywów lub zobowiązania lub nie ujętego uprawdopodobnionego przyszłego zobowiązania, albo wyodrębnionej części takiego składnika aktywów, zobowiązania lub uprawdopodobnionego przyszłego zobowiązania, które przypisać można konkretnemu rodzajowi ryzyka i które mogłyby wpływać na rachunek zysków i strat. W przypadku zabezpieczenia wartości godziwej, wartość bilansowa zabezpieczanej pozycji jest korygowana o zyski i lub straty z tytułu zmian wartości godziwej wynikających z zabezpieczanego ryzyka, instrument zabezpieczający jest wyceniany do wartości godziwej, a zyski i straty z tytułu instrumentu zabezpieczającego i pozycji zabezpieczanej są odnoszone do rachunku zysków i strat.

W przypadku zabezpieczenia wartości godziwej pozycji ujmowanych według zamortyzowanego kosztu, korekta do wartości bilansowej jest amortyzowana do rachunku zysków i strat przez pozostały okres do upływu terminu wymagalności instrumentu.

Jeśli nie ujęte uprawdopodobnione przyszłe zobowiązanie jest wyznaczone jako pozycja zabezpieczana, późniejsze łączne zmiany wartości godziwej uprawdopodobnionego przyszłego zobowiązania wynikające z zabezpieczanego ryzyka ujmuje się jako składnik aktywów lub zobowiązanie, a powstające zyski lub straty ujmuje się w rachunku zysków i strat. Zmiany wartości godziwej instrumentu zabezpieczającego również ujmuje się w rachunku zysków i strat.

Grupa zaprzestaje stosowania zasad rachunkowości zabezpieczeń, jeżeli instrument zabezpieczający wygasa, zostaje sprzedany, rozwiązany lub wykonany, jeżeli zabezpieczenie przestaje spełniać kryteria rachunkowości zabezpieczeń lub gdy Grupa unieważnia powiązanie zabezpieczające. Każdą korektę wartości bilansowej zabezpieczanego instrumentu finansowego, do którego stosuje się metodę efektywnej stopy procentowej, poddaje się amortyzacji, a dokonane odpisy ujmuje się w rachunku zysków i strat. Amortyzacja może rozpocząć się od momentu dokonania korekty, jednakże nie później niż w momencie zaprzestania korygowania pozycji zabezpieczanej o zmiany wartości godziwej wynikające z zabezpieczanego ryzyka.

9.11.2 Zabezpieczenie przepływów pieniężnych

Zabezpieczenie przepływów pieniężnych to zabezpieczenie przed zagrożeniem zmiennością przepływów pieniężnych, które przypisać można konkretnemu rodzajowi ryzyka związanemu z ujętym składnikiem aktywów lub zobowiązaniem lub z wysoce prawdopodobną planowaną transakcją, i które mogłyby wpływać na rachunek zysków i strat. Część zysków lub strat związanych z instrumentem

zabezpieczającym, która stanowi efektywne zabezpieczenie ujmuje się bezpośrednio w kapitale własnym, a nieefektywną część ujmuje się w rachunku zysków i strat.

Jeśli zabezpieczana planowana transakcja skutkuje następnie ujęciem składnika aktywów finansowych lub zobowiązania finansowego, związane z nią zyski lub straty, które były ujęte bezpośrednio w kapitale własnym przenosi się do rachunku zysków i strat w tym samym okresie, albo w okresach, w których nabyty składnik aktywów lub przyjęte zobowiązanie mają wpływ na rachunek zysków i strat.

Jeśli zabezpieczenie planowanej transakcji skutkuje następnie ujęciem składnika aktywów niefinansowych lub zobowiązania niefinansowego, albo planowana transakcja związana ze składnikiem aktywów niefinansowych lub zobowiązaniem niefinansowym staje się uprawdopodobnionym przyszłym zobowiązaniem, do którego będzie się stosować zabezpieczenie wartości godziwej, wtedy zyski lub straty, które były ujęte bezpośrednio w kapitale własnym, przenoszone są do rachunku zysków i strat w tym samym okresie lub okresach, w których nabyty składnik aktywów niefinansowych lub przyjęte zobowiązanie mają wpływ na rachunek zysków i strat.

Zyski lub straty powstałe w wyniku zmian wartości godziwej instrumentów pochodnych, które nie spełniają warunków umożliwiających stosowanie specjalnych zasad rachunkowości zabezpieczeń, są ujmowane bezpośrednio w wyniku finansowym netto za bieżący okres.

Grupa zaprzestaje stosowania zasad rachunkowości zabezpieczeń, gdy instrument zabezpieczający wygasł lub został sprzedany, jego wykorzystanie dobiegło końca lub nastąpiła jego realizacja, bądź gdy zabezpieczenie przestało spełniać warunki umożliwiające stosowanie wobec niego specjalnych zasad rachunkowości zabezpieczeń. W takim przypadku, łączny zysk lub strata na instrumencie zabezpieczającym, które były początkowo ujęte w kapitale własnym, są nadal wykazywane w kapitale własnym aż do momentu wystąpienia prognozowanej transakcji. Jeżeli Grupa przestała spodziewać się, że prognozowana transakcja nastąpi, wówczas ujęty w kapitale własnym łączny zysk lub strata netto są odnoszone na wynik finansowy netto za bieżący okres.

9.12. Zapasy

Zapasy są wyceniane według niższej z dwóch wartości: ceny nabycia/kosztu wytworzenia i możliwej do uzyskania ceny sprzedaży netto.

Koszty poniesione na doprowadzenie każdego składnika zapasów do jego aktualnego miejsca i stanu – zarówno w odniesieniu do bieżącego, jak i poprzedniego roku – są ujmowane w następujący sposób:

- materiały,
- produkcję w toku,
- wyroby gotowe,
- towary.

Grupa wykazuje na zapasach również tę część realizowanej na własny rachunek infrastruktury telekomunikacyjnej, która nie jest przewidziana do wykorzystania dla świadczenia przez Spółkę Grupy usług telekomunikacyjnych i w związku z tym nie powinna być zakwalifikowana po ukończeniu jako środki trwałe. Infrastruktura ta budowana jest z myślą o jej ewentualnej sprzedaży, bądź wydzierżawieniu. Infrastruktura ta nie zawiera aktualnie światłowodów ani innych urządzeń niezbędnych dla wykorzystania jej do świadczenia usług.

Przychód składników zapasów wyceniany jest według następujących zasad:

- materiały i towary – według cen nabycia,
- wyroby gotowe i produkcja w toku – na podstawie rzeczywistych kosztów wytworzenia.

Rozchód składników zapasów wyceniany jest według następujących zasad:

- materiały i towary – według szczegółowej identyfikacji ceny danego składnika,
- wyroby gotowe i półfabrykaty – według rzeczywistych kosztów wytworzenia

Zapas wycenia się według następujących zasad:

- materiały i towary – według cen przeciętnych ustalonych jak dla rozchodu,
- wyroby gotowe i produkcja w toku – na podstawie narastających rzeczywistych kosztów wytworzenia.

Na dzień bilansowy zapasy wyceniane są według przyjętych wyżej zasad, jednakże na poziomie nie wyższym od wartości ceny sprzedaży netto możliwej do uzyskania. Wartość netto możliwa do uzyskania

to szacowana cena sprzedaży dokonywanej w normalnym toku działalności, pomniejszona o szacowane koszty wykończenia i koszty niezbędne do doprowadzenia sprzedaży do skutku.

Odpisy aktualizujące wartość rzeczowych składników majątku obrotowego dokonane w związku z trwałą utratą ich wartości lub spowodowane wyceną doprowadzającą ich wartość do cen sprzedaży netto możliwych do uzyskania pomniejszają wartość pozycji w bilansie i zalicza się je odpowiednio do pozostałych kosztów operacyjnych, kosztów wytworzenia sprzedanych produktów/usług.

9.13. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności

Należności z tytułu dostaw i usług są ujmowane i wykazywane według kwot pierwotnie zafakturowanych, z uwzględnieniem odpisu na wątpliwe należności. Odpis na należności oszacowywany jest wtedy, gdy ściągnięcie pełnej kwoty należności przestało być prawdopodobne.

W przypadku, gdy wpływ wartości pieniądza w czasie jest istotny, wartość należności jest ustalana poprzez zdyskontowanie prognozowanych przyszłych przepływów pieniężnych do wartości bieżącej, przy zastosowaniu stopy dyskontowej brutto odzwierciedlającej aktualne oceny rynkowe wartości pieniądza w czasie. Jeżeli zastosowana została metoda polegająca na dyskontowaniu, zwiększenie należności w związku z upływem czasu jest ujmowane jako przychody finansowe.

Pozostałe należności obejmują w szczególności zaliczki przekazane z tytułu przyszłych zakupów rzeczowych aktywów trwałych, wartości niematerialnych oraz zapasów.

Zaliczki są prezentowane zgodnie z charakterem aktywów, do jakich się odnoszą – odpowiednio jako aktywa trwałe lub obrotowe. Jako aktywa niepieniężne zaliczki nie podlegają dyskontowaniu.

Za należności uznaje się:

- Należności z tytułu dostaw i usług – to jest powstałe w wyniku podstawowej działalności operacyjnej Grupy,
- Pozostałe należności, w tym m.in. zaliczki na dostawy oraz na środki trwałe, środki trwałe w budowie, wartości niematerialne, należności od pracowników, a także należności budżetowe, oraz prezentowane w odrębnych pozycjach sprawozdawczych:
  - Pożyczki udzielone,
  - Inne należności finansowe – to jest należności spełniające definicję aktywów, finansowych,
  - Rozliczenia międzyokresowe czynne.

9.14. Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych

Środki pieniężne i lokaty krótkoterminowe wykazane w bilansie obejmują środki pieniężne w banku i w kasie oraz lokaty krótkoterminowe o pierwotnym okresie zapadalności nieprzekraczającym trzech miesięcy.

Saldo środków pieniężnych i ich ekwiwalentów wykazane w rachunku przepływów pieniężnych składa się z określonych powyżej środków pieniężnych i ich ekwiwalentów, pomniejszonych o niespłacone kredyty w rachunkach bieżących.

9.15. Oprocentowane kredyty bankowe, pożyczki i papiery dłużne

W momencie początkowego ujęcia, wszystkie kredyty bankowe, pożyczki i papiery dłużne są ujmowane według wartości godziwej, pomniejszonej o koszty związane z uzyskaniem kredytu lub pożyczki.

Po początkowym ujęciu oprocentowane kredyty, pożyczki i papiery dłużne są wyceniane według zamortyzowanego kosztu, przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej.

Przy ustalaniu zamortyzowanego kosztu uwzględnia się koszty związane z uzyskaniem kredytu lub pożyczki oraz dyskonta lub premie uzyskane w związku ze zobowiązaniem.

Przychody i koszty są ujmowane w rachunku zysków i strat z chwilą usunięcia zobowiązania z bilansu, a także w wyniku rozliczenia metodą efektywnej stopy procentowej.

9.16. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania

Zobowiązania stanowią obecny, wynikający ze zdarzeń przeszłych obowiązek, którego wypełnienie, według oczekiwań, spowoduje wypływ z jednostki środków zawierających w sobie korzyści ekonomiczne.

Grupa zalicza do zobowiązań:

- zobowiązania z tytułu dostaw i usług i pozostałe zobowiązania,
- zobowiązania z tytułów publiczno-prawnych, zobowiązania z tytułu CIT,
- kredyty, pożyczki, leasing oraz inne źródła finansowania zewnętrznego.

Grupę zobowiązań spełniających definicję instrumentów finansowych wg MSR 39 zalicza się do dwóch kategorii:

- zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat. Ujęte w tej kategorii zobowiązania finansowe to zobowiązania przeznaczone do obrotu oraz zobowiązania finansowe wyznaczone w momencie ich początkowego ujęcia do wyceny w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat.
- pozostałe zobowiązania finansowe tj. zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek, zobowiązania z tytułu dłużnych papierów wartościowych, zobowiązania z tytułu leasingu finansowego, zobowiązania z tytułu dostaw i usług, inne zobowiązania finansowe.

Pozostałe zobowiązania niefinansowe ujmowane są w kwocie wymagającej zapłaty.

Rozliczenia międzyokresowe bierne kosztów stanowią zobowiązania przypadające do zapłaty za towary lub usługi, które zostały otrzymane/wykonane, ale nie zostały opłacone, zafakturowane lub formalnie uzgodnione z dostawcą. Rozliczenia międzyokresowe prezentowane są w bilansie w osobnej pozycji.

9.17. Rezerwy

Rezerwy tworzone są wówczas, gdy na Grupie ciąży istniejący obowiązek (prawny lub zwyczajowo oczekiwany) wynikający ze zdarzeń przeszłych, i gdy prawdopodobne jest, że wypełnienie tego obowiązku spowoduje konieczność wypływu korzyści ekonomicznych oraz można dokonać wiarygodnego oszacowania kwoty tego zobowiązania. Jeżeli Spółka spodziewa się, że koszty objęte rezerwą zostaną zwrócone, na przykład na mocy umowy ubezpieczenia, wówczas zwrot ten jest ujmowany jako odrębny składnik aktywów, ale tylko wtedy, gdy jest rzeczą praktycznie pewną, że zwrot ten rzeczywiście nastąpi. Koszty dotyczące danej rezerwy są wykazane w rachunku zysków i strat po pomniejszeniu o wszelkie zwroty.

W przypadku, gdy wpływ wartości pieniądza w czasie jest istotny, wielkość rezerwy jest ustalana poprzez zdyskontowanie prognozowanych przyszłych przepływów pieniężnych do wartości bieżącej, przy zastosowaniu stopy dyskontowej brutto odzwierciedlającej aktualne oceny rynkowe wartości pieniądza w czasie oraz ewentualnego ryzyka związanego z danym zobowiązaniem. Jeżeli zastosowana została metoda polegająca na dyskontowaniu, zwiększenie rezerwy w związku z upływem czasu jest ujmowane jako koszty finansowe.

9.18. Odprawy emerytalne i nagrody jubileuszowe

Zgodnie z zakładowymi systemami wynagradzania pracownicy spółek Grupy mają prawo do nagród jubileuszowych oraz odpraw emerytalnych. Nagrody jubileuszowe są wypłacane pracownikom po przepracowaniu określonej liczby lat. Odprawy emerytalne są wypłacane jednorazowo, w momencie przejścia na emeryturę. Wysokość odpraw emerytalnych i nagród jubileuszowych zależy od stażu pracy oraz średniego wynagrodzenia pracownika. Grupa tworzy rezerwę na przyszłe zobowiązania z tytułu odpraw emerytalnych i nagród jubileuszowych w celu przyporządkowania kosztów do okresów, których dotyczą. Według MSR 19 nagrody jubileuszowe są innymi długoterminowymi świadczeniami pracowniczymi, natomiast odprawy emerytalne są programami określonych świadczeń po okresie zatrudnienia. Wartość bieżąca tych zobowiązań na każdy dzień bilansowy jest obliczona przez niezależnego aktuarium. Naliczone zobowiązania są równe zdyskontowanym płatnościom, które w przyszłości zostaną dokonane, z uwzględnieniem rotacji zatrudnienia i dotyczą okresu do dnia bilansowego. Informacje demograficzne oraz informacje o rotacji zatrudnienia oparte są o dane historyczne. Zyski i straty z obliczeń aktuarialnych są rozpoznawane w rachunku zysków i strat.

9.19. Płatności w formie akcji własnych

W 2007 roku wystąpiła transakcja płatności dla Prezesa Zarządu Spółki w formie opcji zamiennych na akcje. Szczegółowy opis świadczenia przedstawiony jest w notce nr 24.

9.20. Przychody

Przychody są ujmowane w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, że Grupa uzyska korzyści ekonomiczne związane z daną transakcją oraz gdy kwotę przychodów można wycenić w wiarygodny sposób. Przychody są rozpoznawane po pomniejszeniu o podatek od towarów i usług (VAT) oraz rabaty. Przy ujmowaniu przychodów obowiązują również kryteria przedstawione poniżej.

9.20.1 Sprzedaż towarów i produktów

Przychody są ujmowane, jeżeli znaczące ryzyko i korzyści wynikające z prawa własności do towarów i produktów zostały przekazane nabywcy oraz gdy kwotę przychodów można wycenić w wiarygodny sposób.

Do przychodów ze sprzedaży produktów kwalifikowane są przychody osiągnięte ze sprzedaży infrastruktury telekomunikacyjnej w tym również przychody ze sprzedaży włókien (par włókien) światłowodowych i innych elementów sieci stanowiących część sieci ujmowanej w wartości majątku trwałego lub zapasów Grupy.

Do przychodów ze sprzedaży produktów zaliczane są również przychody z leasingu finansowego elementów wytworzonej infrastruktury telekomunikacyjnej w części dotyczącej spłaty wartości przedmiotu leasingu. Obejmuje to również leasing włókien (par włókien) światłowodowych i innych elementów sieci ujmowanych w wartości majątku trwałego lub zapasów Grupy.

9.20.2 Rozliczanie kontraktów długoterminowych na usługi budowlane

Usługi budowlane stanowią podstawową działalność Grupy, a wykonywane są na podstawie kontraktów handlowych. Kontrakty, których okres realizacji jest dłuższy niż 12 miesięcy, a ich całkowita wartość jest istotna z punktu widzenia rzetelności sprawozdania finansowego (poziomu przychodów, kosztów oraz wyniku finansowego) są traktowane przez Grupę jako kontrakty długoterminowe.

Przychody całkowite z kontraktów obejmują kwotę przychodów wynikającą z umowy pierwotnej, skorygowaną o wszystkie następne zmiany umowy (aneksy) oraz wszelkie umowy dodatkowe, ściśle związane z danym projektem.

Zmiany w przychodach z umowy są uwzględniane w przypadku, gdy istnieje pewność (podpisana umowa bądź aneksy do umowy) lub co najmniej wysokie prawdopodobieństwo (paraflowane aneksy do umowy, bądź umowy wstępne), że odbiorca zaakceptuje zmiany i kwoty przychodów wynikające z tych zmian, oraz wartość tych przychodów może być wiarygodnie wyceniona.

Na całkowity koszt kontraktu składają się koszty bezpośrednie, uzasadnione koszty pośrednie oraz wszystkie pozostałe koszty, którymi zgodnie z warunkami umowy można przypisać do danego zlecenia i obciążyć nimi zleceniodawcę.

Aktualizacji całkowitych kosztów i przychodów na kontrakcie dokonuje się zawsze w przypadku istotnych zmian w warunkach finansowych realizacji kontraktu, mających wpływ na szacowane przychody, koszty lub marżę na kontrakcie, ale nie rzadziej niż na dzień sprawozdawczy.

Korekty powstałe na skutek weryfikacji wpływają na wynik finansowy tego okresu sprawozdawczego, w którym przeprowadzona została weryfikacja.

Przychód na koniec okresu sprawozdawczego ustala się proporcjonalnie do stopnia zaawansowania realizacji kontraktu, po odliczeniu przychodów, które wpłynęły na wynik finansowy w poprzednich okresach sprawozdawczych. Oszacowane przychody na kontrakcie przypadającym w danym okresie sprawozdawczym ujmuje się w przychodach okresu jako przychody ze sprzedaży produktów natomiast w bilansie po stronie aktywów jako rozliczenia międzyokresowe z tytułu kontraktów długoterminowych.

Zaliczki (przedpłaty) uzyskane na poczet umowy i zafakturowane w myśl przepisów o VAT, w kwocie przekraczającej poziom oszacowanych przychodów przypadających na dany okres sprawozdawczy wykazywane są w pozycji zobowiązań, jako zaliczki otrzymane na dostawy. Natomiast zaliczki do kwoty oszacowanych przychodów na kontrakcie pomniejszają rozliczenia międzyokresowe z tytułu rozliczeń kontraktów długoterminowych.

Zafakturowane kontrakty, które nie zastały jeszcze w całości zrealizowane są zaliczane do przychodów bilansowych jedynie w wysokości wynikającej ze stopnia zaawansowania kontraktu. Nadwyżka zafakturowanych przychodów jest wykazywana w pozycji rozliczenia międzyokresowe przychodów.

9.20.3 Pozostałe przychody i zyski operacyjne

Związane są z prowadzoną działalnością, w szczególności należą do nich:

- przychody oraz zyski z inwestycji,
- zyski z tytułu różnic kursowych,
- odwrócenie odpisów z tytułu utraty wartości aktywów finansowych,
- zysk ze zbycia rzeczowych aktywów trwałych, wartości niematerialnych,
- przychody z tytułu czynszów z nieruchomości inwestycyjnych,
- zwrot kosztów przez ubezpieczyciela,
- otrzymane dotacje państwowe i inne otrzymane darowizny,
- spisanie zobowiązań przedawnionych i umorzonych,
- rozwiązanie niewykorzystanych rezerw,
- otrzymane kary i grzywny,
- ujawnione nierozliczone nadwyżki rzeczowych aktywów obrotowych i środków pieniężnych,
- pozostałe przychody operacyjne,
- zyski z lokat bankowych.

9.20.4 Przychody finansowe

Stanowią przede wszystkim przychody związane z finansowaniem działalności Grupy.

W przychodach finansowych ujmuje się w szczególności: zyski z realizacji oraz wyceny do wartości godziwej instrumentów pochodnych zabezpieczających zobowiązania finansujące działalność Grupy (pożyczki, kredyty, obligacje, leasing finansowy itp.).

9.20.5 Dywidendy

Dywidendy są ujmowane w momencie ustalenia praw akcjonariuszy lub udziałowców do ich otrzymania.

9.20.6 Dotacje rządowe

Jeżeli istnieje uzasadniona pewność, że dotacja zostanie uzyskana oraz spełnione zostaną wszystkie związane z nią warunki, wówczas dotacje rządowe są ujmowane według ich wartości godziwej.

Jeżeli dotacja dotyczy danej pozycji kosztowej, wówczas jest ona ujmowana jako przychód w sposób współmierny do kosztów, które dotacja ta ma w zamierzeniu kompensować. Jeżeli dotacja dotyczy składnika aktywów, wówczas jej wartość godziwa jest ujmowana na koncie przychodów przyszłych okresów, a następnie stopniowo, drogą równych odpisów rocznych, odpisywana do rachunku zysków i strat przez szacowany okres użytkowania związanego z nią składnika aktywów.

9.21. Koszty

Za koszty uznaje się uprawdopodobnione zmniejszenie w okresie sprawozdawczym korzyści ekonomicznych, o wiarygodnie określonej wartości, w formie zmniejszenia wartości aktywów, albo zwiększenia wartości zobowiązań i rezerw, które doprowadzą do zmniejszenia kapitału własnego lub zwiększenia jego niedoboru w inny sposób niż wycofanie środków przez udziałowców lub właścicieli. Koszty ujmuje się w rachunku zysków i strat na podstawie bezpośredniego związku pomiędzy poniesionymi kosztami, a osiągnięciem konkretnych przychodów, tzn. stosując zasadę współmierności, poprzez rachunek rozliczeń międzyokresowych kosztów czynnych i biernych.

Rachunek kosztów prowadzony jest w układzie miejsc powstawania kosztów, w podziale na:

- koszt sprzedanych produktów, towarów i materiałów,
- koszty sprzedaży,
- koszty ogólnego zarządu.

9.21.1 Pozostałe koszty i straty operacyjne

Kosztami okresu sprawozdawczego wpływającymi na wynik finansowy okresu są pozostałe koszty i straty operacyjne, związane pośrednio z działalnością operacyjną, w szczególności:

- odsetki od zaległych zobowiązań wobec dostawców i innych zobowiązań finansowych,
- utworzone rezerwy na sprawy sporne, kary, odszkodowania i inne koszty pośrednio związane z działalnością operacyjną,
- pozostałe koszty operacyjne.

9.21.2 Koszty finansowe

Stanowią przede wszystkim koszty związane z finansowaniem działalności Grupy, w tym w szczególności:

- odsetki z tytułu debetu w rachunku bieżącym,
- obciążenia finansowe z tytułu umów leasingu finansowego.

9.22. Podatki

9.22.1 Podatek bieżący

Zobowiązania i należności z tytułu bieżącego podatku za okres bieżący i okresy poprzednie wycenia się w wysokości kwot przewidywanej zapłaty na rzecz organów podatkowych (podlegających zwrotowi od organów podatkowych) z zastosowaniem stawek podatkowych i przepisów podatkowych, które prawnie lub faktycznie już obowiązywały na dzień bilansowy.

9.22.2 Podatek odroczony

Na potrzeby sprawozdawczości finansowej, podatek odroczony jest obliczany metodą zobowiązań bilansowych w stosunku do różnic przejściowych występujących na dzień bilansowy między wartością podatkową aktywów i zobowiązań a ich wartością bilansową wykazaną w sprawozdaniu finansowym.

Rezerwa na podatek odroczony ujmowana jest w odniesieniu do wszystkich dodatnich różnic przejściowych

- z wyjątkiem sytuacji, gdy rezerwa na podatek odroczony powstaje w wyniku początkowego ujęcia wartości firmy lub początkowego ujęcia składnika aktywów bądź zobowiązania przy transakcji nie stanowiącej połączenia jednostek gospodarczych i w chwili jej zawierania nie mającej wpływu ani na wynik finansowy brutto, ani na dochód do opodatkowania czy stratę podatkową oraz
- w przypadku dodatnich różnic przejściowych wynikających z inwestycji w jednostkach zależnych lub stowarzyszonych i udziałów we wspólnych przedsięwzięciach – z wyjątkiem sytuacji, gdy terminy odwracania się różnic przejściowych podlegają kontroli inwestora i gdy prawdopodobne jest, iż w dającej się przewidzieć przyszłości różnice przejściowe nie ulegną odwróceniu.

Aktywa z tytułu podatku odroczonego ujmowane są w odniesieniu do wszystkich ujemnych różnic przejściowych, jak również niewykorzystanych ulg podatkowych i niewykorzystanych strat podatkowych przeniesionych na następne lata, w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, że zostanie osiągnięty dochód do opodatkowania, który pozwoli wykorzystać ww. różnice, aktywa i straty

- z wyjątkiem sytuacji, gdy aktywa z tytułu odroczonego podatku dotyczące ujemnych różnic przejściowych powstają w wyniku początkowego ujęcia składnika aktywów bądź zobowiązania przy transakcji nie stanowiącej połączenia jednostek gospodarczych i w chwili jej zawierania nie mają wpływu ani na wynik finansowy brutto, ani na dochód do opodatkowania czy stratę podatkową oraz
- w przypadku ujemnych różnic przejściowych z tytułu inwestycji w jednostkach zależnych lub stowarzyszonych oraz udziałów we wspólnych przedsięwzięciach, składnik aktywów z tytułu odroczonego podatku jest ujmowany w bilansie jedynie w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, iż w dającej się przewidzieć przyszłości ww. różnice przejściowe ulegną odwróceniu i osiągnięty zostanie dochód do opodatkowania, który pozwoli na potrącenie ujemnych różnic przejściowych.

Wartość bilansowa składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku jest weryfikowana na każdy dzień bilansowy i ulega stosownemu obniżeniu o tyle, o ile przestało być prawdopodobne osiągnięcie dochodu do opodatkowania wystarczającego do częściowego lub całkowitego zrealizowania składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego. Nieujęty składnik aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego podlega ponownej ocenie na każdy dzień bilansowy i jest ujmowany do wysokości odzwierciedlającej prawdopodobieństwo osiągnięcia w przyszłości dochodów do opodatkowania, które pozwolą na odzyskanie tego składnika aktywów.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego oraz rezerwy na podatek odroczony wyceniane są z zastosowaniem stawek podatkowych, które według przewidywań będą obowiązywać w okresie, gdy składnik aktywów zostanie zrealizowany lub rezerwa rozwiązana, przyjmując za podstawę stawki podatkowe (i przepisy podatkowe) obowiązujące na dzień bilansowy lub takie, których obowiązywanie w przyszłości jest pewne na dzień bilansowy.

Podatek dochodowy dotyczący pozycji ujmowanych bezpośrednio w kapitale własnym jest ujmowany w kapitale własnym, a nie w rachunku zysków i strat.

Grupa kompensuje ze sobą aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego z rezerwami z tytułu odroczonego podatku dochodowego wtedy i tylko wtedy, gdy posiada możliwy do wyegzekwowania tytuł prawny do przeprowadzenia kompensat należności ze zobowiązaniami z tytułu bieżącego podatku i odroczonego podatku dochodowego ma związek z tym samym podatnikiem i tym samym organem podatkowym.

9.22.3 *Podatek od towarów i usług*

Przychody, koszty, aktywa i zobowiązania są ujmowane po pomniejszeniu o wartość podatku od towarów i usług, z wyjątkiem:

- gdy podatek od towarów i usług zapłacony przy zakupie aktywów lub usług nie jest możliwy do odzyskania od organów podatkowych; wtedy jest on ujmowany odpowiednio, jako część ceny nabycia składnika aktywów lub jako część pozycji kosztowej oraz
- należności i zobowiązań, które są wykazywane z uwzględnieniem kwoty podatku od towarów i usług.

Kwota netto podatku od towarów i usług możliwa do odzyskania lub należna do zapłaty na rzecz organów podatkowych jest ujęta w bilansie jako część należności lub zobowiązań.

9.23. Zarządzanie kapitałem

Zarządzanie kapitałem w Grupie HAWE S.A. ma na celu zachowanie zdolności do kontynuowania działalności z uwzględnieniem realizacji planowanych inwestycji, tak aby Grupa mogła generować zwrot dla akcjonariuszy oraz przynosić korzyści pozostałym interesariuszom.

Zgodnie z praktyką rynkową efektywne wykorzystanie kapitału kontrolowane jest między innymi na podstawie :

- wskaźnika kapitału własnego obliczanego, jako stosunek wartości netto aktywów rzeczowych (kapitał własny pomniejszony o wartości niematerialne) do sumy bilansowej.
- wskaźnika stanowiącego stosunek zobowiązań z tytułu kredytów, pożyczek i leasingu finansowego do EBITDA. EBITDA jest to zysk z działalności operacyjnej po dodaniu amortyzacji.

9.24. Zysk netto na akcję

Zysk netto na akcję dla każdego okresu jest obliczony poprzez podzielenie zysku netto za dany okres przez średnią ważoną liczbę akcji w danym okresie sprawozdawczym.

10. Informacje dotyczące segmentów działalności

Podstawowy wzór podziału sprawozdawczości Grupy oparty jest na segmentach branżowych, a uzupełniający na segmentach geograficznych. Organizacja i zarządzanie przedsiębiorstwem odbywają się w podziale na segmenty, uwzględniające rodzaj oferowanych wyrobów i usług. Każdy z segmentów stanowi strategiczną jednostkę gospodarczą, oferującą inne wyroby i obsługującą inne rynki.

W poniższych tabelach przedstawione zostały dane dotyczące przychodów i zysków oraz niektórych aktywów i zobowiązań poszczególnych segmentów branżowych Grupy za rok zakończony dnia 31 grudnia 2008 roku oraz dnia 31 grudnia 2007 roku lub odpowiednio na dzień 31 grudnia 2008 roku lub na dzień 31 grudnia 2007 roku.

Przychody ze sprzedaży

	Rok zakończony 31 grudnia 2008	Rok zakończony 31 grudnia 2007
• Przychody ze sprzedaży produktów	47 372	47 408
• Przychody ze włókien światłowodowych	0	5 504
• Przychody ze sprzedaży towarów i materiałów	10 815	4 623
RAZEM	58 187	57 535

10.1. Segmenty branżowe

	Rok zakończony 31 grudnia 2008	Rok zakończony 31 grudnia 2007
Budownictwo i projektowanie telekomunikacyjne		
• przychody	33 372	21 209
• zysk/strata	4 054	73
Usługi telekomunikacyjne na infrastrukturze teletechnicznej, w tym dzierżawa		
• przychody	24 815	30 822
• zysk/strata	15 063	25 952
Sprzedaż włókien światłowodowych		
• przychody	0	5 504
• zysk/strata	0	4 882

Struktura rzeczowa (wg rodzaju działalności)

	Rok zakończony 31 grudnia 2008	Rok zakończony 31 grudnia 2007
Przychody ze sprzedaży produktów i usług, w tym:	47 372	52 912
• usługi międzyoperatorskie	709	1 357
• usługi VoIP	247	726
• usługi VoIP fonemon	13	32
• dzierżawa linii	749	38
• usługi obce refaktury	0	–
• usługi sieciowe Internet	1 229	133
• usługi najmu	24	34
• działalność budowlano-montażowa	21 260	15 968
• projektowanie	1 181	257
• pozostałe poligraficzne i sprzętowe	92	340
• pozostałe serwisowe	259	
• dzierżawa włókien-leasing finansowy	21 609	12 344
• dzierżawa rury	0	16 180
• sprzedaż jednej pary włókien	0	5 504
Przychody ze sprzedaży towarów i materiałów w tym:	10 815	4 623
• ze sprzedaży towarów	214	395
• ze sprzedaży materiałów	10 601	4 228
RAZEM	58 187	57 535

10.2. Segmenty geograficzne

	Rok zakończony 31 grudnia 2008	Rok zakończony 31 grudnia 2007
Przychody ze sprzedaży produktów i usług, w tym:	47 372	52 912
• kraj	46 442	52 620
• eksport	930	292
Przychody ze sprzedaży towarów i materiałów w tym:	10 815	4 623
• kraj	10 815	4 623
• eksport	–	–
RAZEM	58 187	57 535

11. Przychody i koszty

11.1. Pozostałe przychody operacyjne

	Rok zakończony 31 grudnia 2008	Rok zakończony 31 grudnia 2007
Zysk ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych	14	–
Rozwiązanie rezerw	–	252
Rozwiązanie odpisu aktualizującego wartość należności	106	14
Zwrot kosztów postępowania sądowego i egzekucyjnego	3	5
Otrzymane odszkodowania	168	709
Odsetki od środków pieniężnych i ich ekwiwalentów	1 516	95
Odsetki dotyczące działalności operacyjnej	11	29
Dodatnie różnice kursowe	106	53
Pozostałe	37	11
	<u>1 961</u>	<u>1 168</u>

11.2. Pozostałe koszty operacyjne

	Rok zakończony 31 grudnia 2008	Rok zakończony 31 grudnia 2007
Strata ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych	–	41
Aktualizacja wartości środków trwałych	556	–
Aktualizacja wartości środków trwałych w budowie	808	–
Aktualizacja wartości zapasów	173	–
Odpisy aktualizujące wartość należności	10	2
Koszty postępowania sądowego i egzekucyjnego	45	21
Kary, grzywny, odszkodowania	1 836	818
Naprawy powypadkowe i gwarancyjne	–	68
Koszt własny umów długoterminowych 2006r.	–	333
Odsetki dotyczące działalności operacyjnej	140	–
Ujemne różnice kursowe	–	57
Anulowanie przychodu z tytułu kar naliczonych w roku poprzednim	505	–
Refaktury	157	–
Pozostałe	90	48
	<u>4 320</u>	<u>1 388</u>

Zarząd Spółki zależnej podjął uchwałę o wstrzymaniu kontynuacji projektu inwestycyjnego związanego z uruchomieniem telewizji cyfrowej oraz świadczenia usług głosowych VoIP. Decyzja została podjęta w oparciu o analizę efektywności zwrotu realizowanych inwestycji i biorąc pod uwagę kierunek rozwoju działalności Grupy w zakresie budowy i udostępnienia infrastruktury telekomunikacyjnej. Ponieważ na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania dla aktywów podlegających przeszacowaniu nie można jeszcze wiarygodnie ustalić wartości możliwej do uzyskania ze sprzedaży, aktywa zostały odpisane w koszty w wartości bilansowej, w kwocie ogółem 1.537 tys. zł.

11.3. Przychody finansowe

	Rok zakończony 31 grudnia 2008	Rok zakończony 31 grudnia 2007
Przychody z tytułu odsetek z realizowanych umów leasingu finansowego	1 752	314
Przychody z tytułu odsetek od obligacji	499	–
Przychody z tytułu SWAP	46	833
Przychody z tytułu odsetek od udzielonych pożyczek	–	18
Przychody z tytułu zbycia finansowych aktywów trwałych	–	35
	<u>2 297</u>	<u>1 200</u>

11.4. Koszty finansowe

	Rok zakończony 31 grudnia 2008	Rok zakończony 31 grudnia 2007
Odsetki od kredytów bankowych	5	321
Odsetki od pożyczek	23	37
Odsetki od obligacji	892	1 043
Odsetki pozostałe	–	233
Prowizja z tytułu emisji obligacji	–	297
Koszty finansowe z tytułu umów leasingu finansowego	161	177
Wartość zbytych finansowych aktywów trwałych	–	35
Koszty z tytułu SWAP	367	–
Koszty finansowe ogółem	1 448	2 143

11.5. Koszty według rodzajów

	Nota	Rok zakończony 31 grudnia 2008	Rok zakończony 31 grudnia 2007
Amortyzacja	11.6	3 559	2 819
Zużycie materiałów i energii		11 189	7 315
Usługi obce		56 715	25 505
Podatki i opłaty		4 684	2 728
Koszty świadczeń pracowniczych	11.7	17 045	14 040
Pozostałe koszty rodzajowe		4 062	2 865
Koszty według rodzajów ogółem, w tym:		97 254	55 272
Pozycje ujęte w koszcie własnym sprzedaży produktów i usług		29 005	21 980
Pozycje ujęte w kosztach sprzedaży		2 062	3 243
Pozycje ujęte w kosztach ogólnego zarządu		9 338	8 652
Zmiana stanu produktów		9 754	14 871
Koszt wytworzenia produktów na własne potrzeby		47 095	6 526

Koszt własny sprzedaży

	Rok zakończony 31 grudnia 2008	Rok zakończony 31 grudnia 2007
Koszt wytworzenia sprzedanych produktów i usług	29 005	21 980
Koszt sprzedanych towarów i materiałów	10 065	4 648
Koszt własny sprzedaży	39 070	26 628

11.6. Koszty amortyzacji i odpisy aktualizujące ujęte w rachunku zysków i strat

	Rok zakończony 31 grudnia 2008	Rok zakończony 31 grudnia 2007
Pozycje ujęte w koszcie własnym sprzedaży:	2 952	2 046
Amortyzacja środków trwałych	2 930	2 029
Amortyzacja wartości niematerialnych	22	17
Pozycje ujęte w kosztach sprzedaży	80	107
Amortyzacja środków trwałych	67	97
Amortyzacja wartości niematerialnych	13	10
Pozycje ujęte w kosztach ogólnego zarządu:	527	666
Amortyzacja środków trwałych	448	503
Amortyzacja wartości niematerialnych	79	163

11.7. Koszty świadczeń pracowniczych

	Rok zakończony 31 grudnia 2008	Rok zakończony 31 grudnia 2007
Wynagrodzenia	14 128	11 310
Koszty ubezpieczeń społecznych	2 917	2 730
Koszty świadczeń emerytalnych	–	–
Inne świadczenia po okresie zatrudnienia	–	–
Koszty świadczeń pracowniczych ogółem, w tym:	17 045	14 040
Pozycje ujęte w koszcie własnym sprzedaży	10 544	8 708
Pozycje ujęte w kosztach sprzedaży	1 217	1 503
Pozycje ujęte w kosztach ogólnego zarządu	5 284	3 829

W dniu 2 stycznia 2007 roku Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie HAWE S.A. Uchwałą nr 3 w sprawie emisji warrantów subskrypcyjnych z wyłączeniem prawa pierwszeństwa dla dotychczasowych akcjonariuszy i zmiany Statutu Spółki w związku z emisją warrantów subskrypcyjnych wyraziło zgodę na ustanowienie dla Prezesa Zarządu, programu opcji na akcje nowej emisji Spółki, opartego na emisji warrantów subskrypcyjnych. W celu realizacji prawa do objęcia akcji w ramach programu opcji wyemitowane zostało 25.000 warrantów subskrypcyjnych uprawniających do objęcia łącznie nie więcej niż 25.000 akcji zwykłych na okaziciela serii C o wartości nominalnej 1,00 zł każda. NWZ dokonało warunkowego podwyższenia kapitału Spółki o nie więcej niż 25.000 zł w celu przyznania praw do objęcia akcji serii C przez posiadacza warrantów subskrypcyjnych. Każdy warrant subskrypcyjny uprawniał do objęcia jednej akcji serii C po cenie nominalnej równej 1 zł. Warranty Subskrypcyjne były obejmowane nieodpłatnie. W dniu 19 czerwca 2007 roku Pan Marek Rudziński złożył deklarację skorzystania z prawa objęcia akcji i złożył stosowne oświadczenie w Domu Maklerskim oferującym w imieniu Spółki akcje serii C. Pan Marek Rudziński objął akcje serii C z dniem rejestracji akcji serii C w Krajowym Depozycie Papierów Wartościowych, tj. z dniem 25 lipca 2007 roku. W tym samym dniu akcje serii C zostały wprowadzone do obrotu na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie S.A.. Wartość godziwa opcji na akcje na dzień przyznania wyniosła 1.775 tys. zł i jest ujęta jako koszt podwyższenia kapitału w ramach emisji akcji serii B ponieważ opcje na akcje serii C przyznane zostały Panu Markowi Rudzińskiemu jako wynagrodzenie za doprowadzenie do podwyższenia kapitału zakładowego Spółki w drodze emisji akcji serii B w zamian za wkład niepieniężny w postaci 100% udziałów w Spółce PBT Hawe Sp. z o.o. z siedzibą w Legnicy. Grupa uznała, iż koszty te wraz z innymi kosztami poniesionymi w związku z podwyższeniem kapitału powinny pomniejszyć agio i nie kwalifikują się do bieżących kosztów działalności Grupy. Przy wycenie wartości godziwej nie były uwzględniane żadne inne cechy dotyczące przyznawania opcji.

12. Podatek dochodowy

12.1. Obciążenie podatkowe

Główne składniki obciążenia podatkowego za rok zakończony dnia 31 grudnia 2008 roku i 31 grudnia 2007 roku przedstawiają się następująco:

	Rok zakończony 31 grudnia 2008	Rok zakończony 31 grudnia 2007
Skonsolidowany rachunek zysków i strat		
Bieżący podatek dochodowy	31	1 309
Bieżące obciążenie z tytułu podatku dochodowego	–	1 309
Korekty dotyczące bieżącego podatku dochodowego z lat ubiegłych	31	–
Odroczony podatek dochodowy	1 093	2 375
Związany z powstaniem i odwróceniem się różnic przejściowych	1 093	2 375
Obciążenie podatkowe w skonsolidowanym rachunku zysków i strat	<u>1 124</u>	<u>3 684</u>

12.2. Uzgodnienie efektywnej stawki podatkowej

Uzgodnienie podatku dochodowego od wyniku finansowego brutto przed opodatkowaniem według ustawowej stawki podatkowej, z podatkiem dochodowym liczonym według efektywnej stawki podatkowej Grupy za rok zakończony dnia 31 grudnia 2008 roku i 31 grudnia 2007 roku przedstawia się następująco:

	Rok zakończony 31 grudnia 2008	Rok zakończony 31 grudnia 2007
Zysk brutto przed opodatkowaniem z działalności kontynuowanej	6 207	17 849
Zysk /(strata) przed opodatkowaniem z działalności zaniechanej	–	–
Zysk brutto przed opodatkowaniem	<u>6 207</u>	<u>17 849</u>
Koszty nie stanowiące kosztów uzyskania przychodów	17 146	19 160
Koszty lat ubiegłych zmniejszające podstawę opodatkowania	25 774	–
Przychody wyłączone z opodatkowania	33 763	32 171
Przychody z lat ubiegłych zwiększające podstawę do opodatkowania	<u>16 763</u>	<u>572</u>
Dochód do opodatkowania	<u>(19 421)</u>	<u>5 410</u>
Podatek dochodowy przy zastosowaniu stawki 19%	–	1 028
Podatek dochodowy przypisany działalności zaniechanej	<u>–</u>	<u>–</u>
Efektywna stawka podatku (udział podatku dochodowego w zysku przed opodatkowaniem)	<u>–</u>	<u>5,8%</u>

12.3. Odroczone podatek dochodowy

Odroczony podatek dochodowy wynika z następujących pozycji:

	Skonsolidowany bilans		Skonsolidowany rachunek zysków i strat za rok zakończony		Odniesienie na kapitał własny
	31 grudnia 2008	31 grudnia 2007	31 grudnia 2008	31 grudnia 2007	31 grudnia 2007
<i>Rezerwa z tytułu podatku odroczonego</i>					
Przyspieszona amortyzacja podatkowa	499	443	(56)	120	–
Umowy budowlane	769	769	–	–	(769)
Odsetki od obligacji i pożyczek		220	220		
Umowy leasingu finansowego	7 705	4 175	(3 530)	(4 175)	–
Inne	1	23	22	(234)	–
	<u>8 974</u>	<u>5 630</u>	–	–	–
<i>Aktywa z tytułu podatku odroczonego</i>					
Odprawy emerytalne i niewykorzystane urlopy	101	76	25	197	–
Rozliczenia międzyokresowe bierne kosztów	363	1 127	(764)	1 127	–
Wycena SWAP	80	14	66	(177)	–
Ujemne różnice kursowe	13	9	4	9	–
Naliczone, niezapłacone odsetki	9	410	(401)	377	–
Różnice dotyczące zobowiązań	260	227	33	44	–
Aktualizacja wartości aktywów	294		294		
Naliczone, niezapłacone kary	151	152	(1)	–	–
Inne	–	–	3	(14)	–
Straty możliwe do odliczenia od przyszłych dochodów do opodatkowania	3 374	382	2 992	351	–
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	<u>4 645</u>	<u>2 397</u>	–	–	–
Obciążenie z tytułu odroczonego podatku dochodowego			<u>(1 093)</u>	<u>(2 375)</u>	<u>(769)</u>

13. Majątek socjalny oraz zobowiązania ZFŚS

Ustawa z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych z późniejszymi zmianami stanowi, że Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych tworzą pracodawcy zatrudniający powyżej 20 pracowników na pełne etaty. Grupa tworzy taki fundusz i dokonuje okresowych odpisów w wysokości odpisu podstawowego. Celem Funduszu jest subsydiowanie działalności socjalnej Grupy, pożyczek udzielonych jej pracownikom oraz pozostałych kosztów socjalnych.

Grupa skompensowała aktywa Funduszu ze swoimi zobowiązaniami wobec Funduszu ponieważ aktywa te nie stanowią oddzielnych aktywów Grupy. W związku z powyższym, saldo netto na dzień 31 grudnia 2008 roku wynosi : 406 zł (na dzień 31 grudnia 2007 roku – 11 zł).

Tabele poniżej przedstawiają analitykę aktywów, zobowiązań oraz kosztów Funduszu.

	31 grudnia 2008	31 grudnia 2007
Pożyczki udzielone pracownikom	29	60
Środki pieniężne	1	246
Zobowiązania z tytułu Funduszu	<u>(436)</u>	<u>(317)</u>
Saldo po skompensowaniu	<u>(406)</u>	<u>(11)</u>

	Rok zakończony 31 grudnia 2008	Rok zakończony 31 grudnia 2007
Odpisy na Fundusz w okresie obrotowym	213	125

14. Zysk przypadający na jedną akcję

Zysk podstawowy przypadający na jedną akcję oblicza się poprzez podzielenie zysku netto za okres przypadającego na zwykłych akcjonariuszy jednostki dominującej przez średnią ważoną liczbę wyemitowanych akcji zwykłych występujących w ciągu okresu.

Zysk rozwodniony przypadający na jedną akcję oblicza się poprzez podzielenie zysku netto za okres przypadającego na zwykłych akcjonariuszy (po potrąceniu odsetek od umarzalnych akcji uprzywilejowanych zamiennych na akcje zwykłe) przez średnią ważoną liczbę wyemitowanych akcji zwykłych występujących w ciągu okresu skorygowaną o średnią ważoną akcji zwykłych, które zostałyby wyemitowane na konwersji wszystkich rozwadniających potencjalnych instrumentów kapitałowych w akcje zwykłe (skorygowaną o wpływ opcji rozwadniających oraz rozwadniających umarzalnych akcji uprzywilejowanych zamiennych na akcje zwykłe).

Poniżej przedstawione zostały dane dotyczące zysku oraz akcji, które posłużyły do wyliczenia podstawowego i rozwodnionego zysku na jedną akcję:

	Rok zakończony 31 grudnia 2008	Rok zakończony 31 grudnia 2007
Zysk netto z działalności kontynuowanej	5 083	14 165
Strata na działalności zaniechanej	–	–
Zysk netto	5 083	14 165
Odsetki od umarzalnych akcji uprzywilejowanych zamiennych na akcje zwykłe	–	–
Zysk netto przypadający na zwykłych akcjonariuszy, zastosowany do obliczenia rozwodnionego zysku na jedną akcję	5 083	14 165

	Rok zakończony 31 grudnia 2008	Rok zakończony 31 grudnia 2007
Średnia ważona liczba wyemitowanych akcji zwykłych zastosowana do obliczenia podstawowego zysku na jedną akcję	82 965 760	4 144 429
Wpływ rozwodnienia:		
Emisja akcji zwykłych serii E zrealizowana w 2008 roku	–	95 453 120
Skorygowana średnia ważona liczba akcji zwykłych zastosowana do obliczenia rozwodnionego zysku na jedną akcję	82 965 760	99 597 549

W lutym 2008 roku została przeprowadzona oferta publiczna akcji serii E Spółki HAWE SA. W ramach emisji zaoferowano 95.453.120 Akcji Serii E. Oferta objęcia akcji została skierowana do dotychczasowych akcjonariuszy Spółki z uwzględnieniem prawa poboru. Wartość nominalna wynosi akcji 1,00 zł, cena emisyjna została ustalona na 1,05 zł. Akcje nie są uprzywilejowane.

W okresie między dniem bilansowym a dniem sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie wystąpiły żadne inne transakcje dotyczące akcji zwykłych lub potencjalnych akcji zwykłych.

15. Dywidendy wypłacone i zaproponowane do wypłaty

W 2008 roku podobnie jak w 2007 roku Grupa nie dokonała wypłaty dywidendy ani zaliczek na poczet dywidendy.

16. Rzeczowe aktywa trwałe

Rok zakończony dnia 31 grudnia 2008

	<i>Grunty i budynki</i>	<i>Maszyny, urządzenia i środki transportu</i>	<i>Środki trwałe w budowie</i>	<i>Ogółem</i>
Wartość brutto na dzień 1 stycznia 2008 roku	2 238	11 090	3 140	16 468
Nabycia	0	1 053	0	1 053
Wytworzone we własnym zakresie	49	0	0	49
Sprzedaż/ Likwidacja	0	(960)	0	(960)
Korekty wartości	0	(98)	205	107
Przemieszczenia na wartości niematerialne	0	0	0	0
Przemieszczenia z zapasów na środki trwałe		0	(53)	(53)
Wartość brutto na dzień 31 grudnia 2008 roku	2 287	11 085	3 292	16 664
Amortyzacja i odpisy aktualizujące na dzień 1 stycznia 2008 roku	252	2 991	0	3 243
Odpis amortyzacyjny za okres	129	1 643	0	1 772
Odpis aktualizujący ¹ (nota 11.2)	0	9	0	9
Sprzedaż/ Likwidacja	0	(756)	0	(756)
Korekty wartości	0	(97)	0	(97)
Przekwalifikowania	0	541	0	541
Amortyzacja i odpisy aktualizujące na dzień 31 grudnia 2008 roku	381	4 331	0	4 712
Wartość netto na dzień 1 stycznia 2008 roku	1 986	8 099	3 140	13 225
Wartość netto na dzień 31 grudnia 2008 roku	1 906	6 754	3 292	11 952

¹ Ten odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości został ujęty w rachunku zysków i strat w pozycji „pozostałe koszty operacyjne”

Rok zakończony dnia 31 grudnia 2007

	<i>Grunty i budynki</i>	<i>Maszyny, urządzenia i środki transportu</i>	<i>Środki trwałe w budowie</i>	<i>Ogółem</i>
Wartość brutto na dzień 1 stycznia 2007 roku	2 200	9 847	133	12 180
Nabycia	38	1 405	3 723	5 166
Sprzedaż/ likwidacja		(259)		(259)
Korekta z przekwalifikowań		97		97
Transfer ze środków trwałych w budowie			(716)	(716)
Wartość brutto na dzień 31 grudnia 2007 roku	2 238	11 090	3 140	16 468
Amortyzacja i odpisy aktualizujące na dzień 1 stycznia 2007 roku	126	1 588	0	1 714
Odpis amortyzacyjny za okres	138	1 494	0	1 632
Odpis aktualizujący	0	0	0	0
Sprzedaż /likwidacja	(12)	(188)	0	(200)
Korekta z przekwalifikowań		97		97
Amortyzacja i odpisy aktualizujące na dzień 31 grudnia 2007 roku	252	2 991	0	3 243
Wartość netto na dzień 1 stycznia 2007 roku	2 074	8 259	133	10 466
Wartość netto na dzień 31 grudnia 2007 roku	1 986	8 099	3 140	13 225

Wartość bilansowa maszyn i urządzeń użytkowanych na dzień 31 grudnia 2008 roku na mocy umów leasingu finansowego oraz umów dzierżawy z opcją zakupu wynosi : 2.003 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2007 roku: 966 tys. zł). Na aktywach użytkowanych na mocy umów leasingowych oraz umów dzierżawy z opcją zakupu został ustanowiony zastaw pod zabezpieczenie związanych z nimi zobowiązań z tytułu leasingu finansowego oraz umów dzierżawy z opcją zakupu .

Zarząd Spółki zależnej podjął uchwałę o wstrzymaniu kontynuacji projektu inwestycyjnego związanego z świadczeniem usług głosowych VoIP. Decyzja została podjęta w oparciu o analizę efektywności zwrotu realizowanych inwestycji i biorąc pod uwagę kierunek rozwoju działalności Grupy w zakresie budowy i udostępnienia infrastruktury telekomunikacyjnej. Ponieważ dla aktywów podlegających odpisaniu nie można wiarygodnie ustalić wartości możliwej do uzyskania ze sprzedaży, aktywa zostały odpisane w koszty w wartości bilansowej, w kwocie 9 tys. zł. Odpis aktualizujący rzeczowe aktywa został opisany w nocie nr 11.2.

Na nieruchomości o wartości bilansowej położona na działce nr 263/52 w Bielanych Wrocławskich o pow.0,1495 ha jest ustanowiona hipoteka zwykła w wysokości 2.210 tys. zł i hipoteka kaucyjna w wysokości 500 tys. zł, ustanowiona w celu zabezpieczenia kredytu bankowego (nota 33.1). Przedmiotowa nieruchomość jest w trakcie adaptacji i ujęta jest w sprawozdaniu w pozycji „środki trwałe – środki trwałe w budowie” w wartości bilansowej 3.268 tys. zł. Wartość skapitalizowanych kosztów finansowania zewnętrznego stanowiących odsetki od kredytu na zakup i adaptację przedmiotowej nieruchomości w roku finansowym zakończonym dnia 31 grudnia 2008 roku wyniosła 180 tys. zł (w roku zakończonym dnia 31 grudnia 2007 roku: 167 tys. zł).

Pozostałe zabezpieczenia ustanowione na rzeczowym majątku Grupy zostały opisane w nocie 33.1.

17. Infrastruktura teletechniczna

Rok zakończony dnia 31 grudnia 2008

	<i>Grunty, budynki, budowle</i>	<i>Maszyny, urządzenia, środki transportu</i>	<i>Środki trwałe w budowie</i>	<i>Ogółem</i>
Wartość brutto na dzień 1 stycznia 2008 roku	26 683	2 442	12 147	41 272
Nabycia		3 367		3 367
Wytworzone we własnym zakresie	401	0	38 780	39 181
Sprzedaż/Likwidacja	(1 252)	0	0	(1 252)
Przekwalifikowanie z rzeczowego majątku trwałego	(997)	997	0	0
Przemieszczenia na wartości niematerialne	0	(355)	(255)	(610)
Przemieszczenia z zapasów	7 285	0	9 058	16 343
Przemieszczenia na środki trwałe	0	0	(3 769)	(3 769)
Wartość brutto na dzień 31 grudnia 2008 roku	32 120	6 451	55 961	94 532
Amortyzacja i odpisy aktualizujące na dzień 1 stycznia 2008 roku	643	217	0	860
Odpis amortyzacyjny za okres	1 318	354	0	1 672
Sprzedaż /Likwidacja	(108)	0	0	(108)
Przekwalifikowanie z rzeczowego majątku trwałego	(32)	104	0	72
Przemieszczenia na wartości niematerialne	0	(63)	0	(63)
Odpis aktualizujący ¹	0	547	808	1 355
Amortyzacja i odpisy aktualizujące na dzień 31 grudnia 2008 roku	1 821	1 158	808	3 788
Wartość netto na dzień 1 stycznia 2008 roku	26 040	2 225	12 147	40 412
Wartość netto na dzień 31 grudnia 2008 roku	30 299	5 292	55 153	90 744

¹ Ten odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości został ujęty w rachunku zysków i strat w pozycji „pozostałe koszty operacyjne”

Grupa HAWE S.A.
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2008 roku
Zasady rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające
(w tysiącach PLN)

Rok zakończony dnia 31 grudnia 2007

	<i>Grunty, budynki, budowle</i>	<i>Maszyny, urządzenia, środki transportu</i>	<i>Środki trwałe w budowie</i>	<i>Ogółem</i>
Wartość brutto na dzień 1 stycznia 2007 roku	17 356	0	4 111	21 467
Nabycia	11 313	2 442	8 036	21 791
Sprzedaż/Likwidacja	(1 986)	0	0	(1 986)
Przemieszczenia	0	0	0	0
Wartość brutto na dzień 31 grudnia 2007 roku	<u>26 683</u>	<u>2 442</u>	<u>12 147</u>	<u>41 272</u>
Amortyzacja i odpisy aktualizujące na dzień 1 stycznia 2007 roku	0	0	0	0
Odpis amortyzacyjny za okres	760	217	0	977
Sprzedaż/Likwidacja	(117)	0	0	(117)
Amortyzacja i odpisy aktualizujące na dzień 31 grudnia 2007 roku	<u>643</u>	<u>217</u>	<u>0</u>	<u>860</u>
Wartość netto na dzień 1 stycznia 2007 roku	17 356	0	4 111	21 467
Wartość netto na dzień 31 grudnia 2007 roku	<u>26 040</u>	<u>2 225</u>	<u>12 147</u>	<u>40 412</u>

Infrastrukturę teletechniczną stanowi:

- jednootworowy rurociąg wyposażony w kabel światłowodowy,
- jednootworowy rurociąg nie wyposażony w kabel światłowodowy,
- obiekty wyniesione (kontenery lub pomieszczenia dzierżawne) uzbrojone w system podtrzymywania zasilania, klimatyzację oraz monitoring stanowiący część I Etapu sieci światłowodowej, położonej na trasie: Sochaczew – Konin – Gniezno – Poznań – Gorzów Wlkp. – Szczecin – Koszalin – Słupsk – Gdańsk; Gorzów Wlkp. – Słubice; Szczecin - Kołbaskowo, przyjęty na stan środków trwałych i wyposażony w nowoczesny sprzęt umożliwiający transmisję danych;
- łącza światłowodowe.

Wartość bilansowa maszyn i urządzeń ujętych w pozycji „infrastruktura teletechniczna” użytkowanych na dzień 31 grudnia 2008 roku na mocy umów leasingu finansowego oraz umów dzierżawy z opcją zakupu wynosi : 646 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2007 roku: 1.248 tys. zł). Na aktywach użytkowanych na mocy umów leasingowych oraz umów dzierżawy z opcją zakupu został ustanowiony zastaw pod zabezpieczenie związanych z nimi zobowiązań z tytułu leasingu finansowego oraz umów dzierżawy z opcją zakupu .

Zarząd Spółki zależnej podjął uchwałę o wstrzymaniu kontynuacji projektu inwestycyjnego związanego z uruchomieniem telewizji cyfrowej oraz świadczenia usług głosowych VoIP. Decyzja została podjęta w oparciu o analizę efektywności zwrotu realizowanych inwestycji i biorąc pod uwagę kierunek rozwoju działalności Grupy w zakresie budowy i udostępnienia infrastruktury telekomunikacyjnej. Ponieważ dla aktywów podlegających odpisaniu nie można wiarygodnie ustalić wartości możliwej do uzyskania ze sprzedaży, aktywa zostały odpisane w koszty w wartości bilansowej. Rzeczowe aktywa trwałe zakwalifikowane do infrastruktury teletechnicznej, zostały przeszacowane w pełnej wartości bilansowej. Odpis aktualizujący z tytułu przedmiotowych aktywów ujęty w wyniku roku 2008 stanowi wartość 1.355 tys. zł, z tego dotyczący użytkowanych środków trwałych wynosi 547 tys. zł , a środków trwałych w budowie 808 tys. zł.. Odpis aktualizujący rzeczowe aktywa został opisany w nocie nr 11.2.

Wartość skapitalizowanych kosztów finansowania zewnętrznego (kosztów odsetek od pożyczek i obligacji służących finansowaniu nakładów ponoszonych na budowę infrastruktury teletechnicznej) w roku finansowym zakończonym dnia 31 grudnia 2008 roku wyniosła 2.261 tys. zł (w roku zakończonym dnia 31 grudnia 2007 roku: 1.251 tys. zł).

Zabezpieczenia ustanowione na rzeczowym majątku Grupy zostały opisane w nocie nr 33.1.

18. Leasing

18.1. Zobowiązania z tytułu leasingu operacyjnego – Grupa jako leasingobiorca

Grupa korzysta z samochodów i urządzeń technicznych przyjętych w leasing. Umowy zostały rozpoznane jako leasing finansowy i zostały rozliczone w księgach zgodnie z zasadami rozliczania leasingu finansowego dla producentów.

Wartość bieżących opłat z tytułu leasingu na dzień 31 grudnia 2008 roku wynosiła 1.667 tys. zł, z czego kwota 1.193 tys. zł dotyczy leasingu samochodów, natomiast kwota 474 tys. zł dotyczy leasingu urządzeń.

Umowy leasingu finansowego dotyczące samochodów podpisane są na okres 3 do 4 lat i zawierają opcję wykupu po okresie leasingu.

Na dzień 31 grudnia 2008 roku oraz na dzień 31 grudnia 2007 roku przyszłe minimalne opłaty leasingowe z tytułu tych umów oraz wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych netto przedstawiają się następująco:

	31 grudnia 2008		31 grudnia 2007	
	<i>Oplaty minimalne</i>	<i>Wartość bieżąca opłat</i>	<i>Oplaty minimalne</i>	<i>Wartość bieżąca opłat</i>
W okresie 1 roku	988	866	915	795
W okresie od 1 do 5 lat	861	801	924	833
Powyżej 5 lat	–	–	–	–
Minimalne opłaty leasingowe ogółem	1 849		1 839	
Minus koszty finansowe	181		211	
Wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych, w tym:	1 668		1 628	
krótkoterminowe	866		795	
długoterminowe	801		833	

18.2. Należności z tytułu leasingu operacyjnego – Grupa jako leasingodawca

Wartości dotyczące umowy leasingu finansowego na dzień bilansowy:

	31 grudnia 2008	31 grudnia 2007
	<i>Wartość</i>	<i>Wartość</i>
W okresie 1 roku	9 822	1 959
W okresie od 1 do 5 lat	13 505	9 318
Powyżej 5 lat	48 759	34 516
Minimalne opłaty leasingowe ogółem	72 086	45 793
Minus koszty finansowe	27 320	22 030
Wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych, w tym:	44 767	23 763
krótkoterminowe	8 615	206
długoterminowe	36 152	23 557

Począwszy od I kwartału 2007 Grupa rozpoczęła realizację długoterminowej umowy dzierżawy części infrastruktury telekomunikacyjnej jednemu z największych polskich operatorów telekomunikacyjnych. Zgodnie z MSR 17 Grupa rozpoznała tę umowę jako umowę leasingu finansowego ujmując odpowiednio przychody z tej umowy w wynikach bieżącego okresu.

Dla wyliczenia przychodów z tytułu umowy leasingowej przyjęto stopę dyskontową wyliczoną w oparciu o oprocentowanie obligacji długoterminowych o okresie równym okresowi umowy leasingowej (20 lat) w wysokości 5,75% powiększone o dokonane przez kierownictwo oszacowanie ryzyka typowego dla

zawartej umowy. Ryzyko to oszacowano na 1%. Stopa dyskontowa wyniosła 6,75%.

Wrażliwość kwoty wyliczonych przychodów z tytułu umowy leasingowej na ewentualną zmianę stopy dyskontowej jest dość znaczna. Ewentualne podwyższenie stopy dyskontowej o 1 punkt procentowy (do 7,75%) skutkuje obniżeniem wyniku netto o 482 tys. zł, przy podwyższeniu stopy dyskontowej o 2 punkty procentowe (do 8,75%) obniżenie wyniku wyniosłoby 912 tys. zł.

W grudniu 2007 roku Grupa zawarła umowę długoterminowej dzierżawy infrastruktury telekomunikacyjnej. Przedmiotem umowy jest dzierżawa części rurociągu teletechnicznego (jednej rury bez włókien światłowodowych). Zgodnie z MSR 17 Grupa rozpoznała tę umowę jako umowę leasingu finansowego ujmując odpowiednio przychody z tej umowy w wynikach bieżącego okresu.

Dla wyliczenia przychodów z tytułu umowy leasingowej przyjęto stopę dyskontową w wysokości 8%. Podobnie jak w przypadku poprzedniej umowy wrażliwość kwoty wyliczonych przychodów z tytułu umowy leasingowej na ewentualną zmianę stopy dyskontowej jest dość znaczna. Ewentualne podwyższenie stopy dyskontowej o 0,5 punktu procentowego (do 8,5%) skutkuje obniżeniem wyniku netto o 586 tys. zł, przy podwyższeniu stopy dyskontowej o 1 punkt procentowy (do 9%) obniżenie wyniku wyniosłoby 1.141 tys. zł.

Wartość godziwą przedmiotu obu tych umów leasingowych przyjęto w wysokości wynikającej z wartości zdyskontowanych przepływów pieniężnych z tytułu umowy. Ze względu na stosunkowo rzadkie występowanie w okresie zawierania tych umów porównywalnych transakcji rynkowych i niedostępność danych o warunkach takich transakcji nie było zdaniem kierownictwa możliwości oparcia wyceny przedmiotu umowy drogą porównania z cenami rynkowymi. Wycena w oparciu o poniesione w przeszłości koszty wytworzenia nie pozwalała zdaniem kierownictwa na ustalenie wartości godziwej ze względu na duże zmiany warunków i kosztów wytworzenia przedmiotu umowy jakie miały miejsce od ukończenia przedmiotu umowy. Zdaniem kierownictwa wartość zdyskontowanych przepływów pieniężnych z tytułu zawartej umowy leasingowej była najlepszym odzwierciedleniem wartości godziwej przedmiotu umowy na dzień zawarcia umów.

W grudniu 2008 roku Grupa rozpoczęła realizację zapisów umowy 20-letniej dzierżawy jednej pary włókien światłowodowych. Zgodnie z MSR 17 Grupa rozpoznała tę umowę jako umowę leasingu finansowego ujmując odpowiednio przychody z tej umowy w wynikach bieżącego okresu.

Dla wyliczenia przychodów z tytułu umowy leasingowej przyjęto wynegocjowaną z kontrahentem i ustaloną w umowie wartość pary włókien światłowodowych. Część odsetkowa czynszu leasingowego indeksowana jest wg stopy procentowej WIBOR1M.

19. Nieruchomości inwestycyjne

Na dzień 31 grudnia 2008 roku Grupa nie posiadała nieruchomości inwestycyjnych.

20. Wartości niematerialne

Rok zakończony dnia 31 grudnia 2008	<i>Wartość firmy¹</i>	<i>Inne wartości niematerialne</i>	<i>Ogółem</i>
Wartość brutto na dzień 1 stycznia 2008 roku	28 643	1 008	29 651
Nabycia	–	71	71
Sprzedaż / Likwidacja	–	(346)	(346)
Przemieszczenia ze środków trwałych		355	355
Przemieszczenia ze środków trwałych w budowie		255	255
Wartość brutto na dzień 31 grudnia 2008 roku	<u>28 643</u>	<u>1 343</u>	<u>29 986</u>
Amortyzacja i odpisy aktualizujące na dzień 1 stycznia 2008 roku	–	619	619
Odpis amortyzacyjny za okres	–	114	114
Sprzedaż /Likwidacja	–	(346)	(346)
Przemieszczenia ze środków trwałych		63	63
Amortyzacja i odpisy aktualizujące na dzień 31 grudnia 2008 roku	<u>–</u>	<u>450</u>	<u>450</u>
Wartość netto na dzień 1 stycznia 2008 roku	28 643	388	29 031
Wartość netto na dzień 31 grudnia 2008 roku	<u>28 643</u>	<u>893</u>	<u>29 536</u>

Rok zakończony dnia 31 grudnia 2007	<i>Wartość firmy¹</i>	<i>Inne wartości niematerialne</i>	<i>Ogółem</i>
Wartość brutto na dzień 1 stycznia 2007 roku	–	889	889
Nabycia	28 643	425	29 068
Sprzedaż / Likwidacja	–	(307)	(307)
Wartość brutto na dzień 31 grudnia 2007 roku	<u>–</u>	<u>1 007</u>	<u>29 650</u>
Amortyzacja i odpisy aktualizujące na dzień 1 stycznia 2007 roku	–	715	715
Odpis amortyzacyjny za okres	–	190	190
Sprzedaż /Likwidacja	–	(286)	(286)
Amortyzacja i odpisy aktualizujące na dzień 31 grudnia 2007 roku	<u>–</u>	<u>619</u>	<u>619</u>
Wartość netto na dzień 1 stycznia 2007 roku	–	174	174
Wartość netto na dzień 31 grudnia 2007 roku	<u>28 643</u>	<u>388</u>	<u>29 031</u>

¹ Zakupione w wyniku połączenia jednostek gospodarczych

Wartości niematerialne stanowią nabyte oprogramowania i licencje do systemów użytkowych.

Wartość bilansowa wartości niematerialnych (systemu zarządzania do urządzeń teletechnicznych) użytkowanych na dzień 31 grudnia 2008 roku na mocy umów leasingu finansowego wynosi: 218 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2007 roku: 245 tys. zł). Na aktywach użytkowanych na mocy umów leasingowych został ustanowiony zastaw pod zabezpieczenie związanych z nimi zobowiązań z tytułu leasingu finansowego.

21. Wartość firmy z konsolidacji

	<i>31 grudnia 2008</i>	<i>31 grudnia 2007</i>
Wartość bilansowa wartości firmy z przejęcia		
PBT Hawe Sp. z o.o.	<u>28 643</u>	<u>28 643</u>
Razem wartość bilansowa	<u>28 643</u>	<u>28 643</u>

W okresie sprawozdawczym zakończonym dnia 31 grudnia 2008 roku nie wystąpiły zmiany wartości firmy z konsolidacji.

W oparciu o MSR 36 na dzień 31 grudnia 2008 roku Grupa przeprowadziła test na utratę wartości firmy.

Ponieważ na koniec okresu sprawozdawczego wahania na giełdzie wartości wszystkich walorów nie mogły stanowić jedynej wiarygodnej podstawy do wyceny Spółek, Zarząd Grupy postanowił oprzeć wycenę wartości firmy w oparciu o prognozowane przepływy pieniężne na podstawie biznes planu na lata 2009-2013. Wartości przepływów wynikające z ostatniego roku biznesplanu interpolowano na lata 2014-2018 zakładając zerową stopę wzrostu. W celu ustalenia wartości użytkowej dokonano analizy zdyskontowanych przepływów pieniężnych przy zastosowaniu średnioważonego kosztu kapitału równego 8 %. Test przeprowadzono dla jedyne go ośrodka wypracowującego środki pieniężne jakim jest spółka zależna PBT Hawe Sp. z o.o.

Poniżej przedstawiono podstawowe założenia dotyczące testu:

	<i>31 grudnia 2008</i>
	<i>Wartość</i>
Kapitał własny HAWE S.A.	409 072
Wartość firmy ujęta w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym	28 643
Wartość wynikająca z wyceny wg zdyskontowanych przepływów	<u>353 200</u>

22. Połączenia jednostek gospodarczych

W okresie sprawozdawczym zakończonym 31 grudnia 2008 roku Grupa nie nabyła jednostek gospodarczych.

Rozliczenie nabycia jednostki gospodarczej w okresie sprawozdawczym zakończonym dnia 31 grudnia 2007 roku

W dniu 2 stycznia 2007 roku Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie HAWE S.A. podjęło decyzję o podniesieniu kapitału zakładowego Emitenta z 500.000 zł o 4.039.156 zł do 4.539.156 zł. Podwyższenie kapitału zakładowego Emitenta zostało dokonane poprzez emisję nowych akcji na okaziciela serii B o wartości nominalnej 1,00 zł każda, w liczbie 4.039.156 akcji. W dniu 19 lutego 2007 roku sąd rejestrowy właściwy dla Emitenta, tj. Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy w Warszawie XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego dokonał wpisu do rejestru przedsiębiorców podwyższenia kapitału zakładowego Emitenta zgodnie z powyższymi postanowieniami.

Cena emisyjna akcji serii B wyniosła 72,00 zł za jedną akcję.

Akcje serii B zostały pokryte wkładem niepieniężnym (aportem) w postaci 8 956 (osiem tysięcy dziewięćset pięćdziesiąt sześć) udziałów w spółce pod firmą „Przedsiębiorstwo Budownictwa Technicznego Hawe” Sp. z o.o. z siedzibą w Legnicy, zarejestrowanej w Rejestrze Przedsiębiorców pod numerem KRS 0000108425, o wartości nominalnej 61,20 zł każdy, wycenione na kwotę 32.472,00 zł każdy, tj. łącznie na kwotę 290.819.232,00 zł.

Zarząd Emitenta, wyceniając wartość aportu, oparł się na „Raporcie z wyceny kapitałów własnych spółki Przedsiębiorstwo Budownictwa Technicznego „Hawe” Sp. z o.o., na dzień 30 czerwca 2006 r.” („Raport”), przygotowanym przez firmę doradczą Ernst & Young Corporate Finance Sp. z o.o. Zarząd sporządził w dniu 21 listopada 2006 roku, zgodnie z art. 311 w związku z art. 431 § 7 KSH, pisemne sprawozdanie co do przedmiotu aportu („Sprawozdanie”). Sprawozdanie zostało poddane badaniu biegłego rewidenta, zgodnie z art. 312 KSH. W dniu 28 grudnia 2006 roku biegły rewident wyznaczony przez sąd rejestrowy wydał opinię wymaganą przez art. 312 KSH („Opinia”). Opinia nie zawiera zastrzeżeń i nie jest sprzeczna z wnioskami Sprawozdania, a także wnioskami z Raportu.

Emisja akcji serii B została przeprowadzona w formie subskrypcji prywatnej.

Zawarcie przez Emitenta umów o objęciu akcji serii B nastąpiło w dniu 02 stycznia 2007 roku. Przeniesienie Udziałów na Emitenta nastąpiło w dniu 02 stycznia 2007 roku.

Zgodnie z zasadami zawartymi w MSSF 3 powyższa transakcja przejęcia została potraktowana jako przejęcie odwrotne. Oznacza to, że z formalnego punktu widzenia jednostką przejmującą było HAWE S.A. natomiast spółką zależną PBT Hawe Sp. z o.o. Jednak z ekonomicznego punktu widzenia podmiotem przejmującym staje się jednostka zależna z punktu widzenia prawnego, czyli PBT Hawe Sp. z o.o., natomiast podmiotem przejmowanym staje się jednostka dominująca z prawnego punktu widzenia.

06 stycznia 2007

Wartość bilansowa wartości firmy z konsolidacji	28 643
Wartość aktywów netto HAWE S.A.	7 303
Razem wartość bilansowa	<u>35 946</u>

Wartość godziwa możliwych do zidentyfikowania aktywów i zobowiązań spółki Hawe S.A. na dzień przejęcia 6 stycznia 2007 roku przedstawia się następująco:

	<i>Wartość bilansowa bezpośrednio przed przejęciem</i>	<i>Wartość godziwa ujęta w momencie przejęcia</i>
Rzeczowe aktywa trwałe	278	278
Wartości niematerialne	–	–
Składnik aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego	30	30

Grupa HAWE S.A.
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2008 roku
Zasady rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające
(w tysiącach PLN)

Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych	7 130	7 130
Należności z tytułu dostaw i usług	91	91
Zapasy	—	—
	<u>7 529</u>	<u>7 529</u>
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	28	28
Pozostałe zobowiązania finansowe	181	181
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	17	17
	<u>226</u>	<u>226</u>
Wartość aktywów netto	<u>7 303</u>	<u>7 303</u>
Wartość firmy powstała w wyniku przejęcia	<u>28 643</u>	<u>28 643</u>

Cena nabycia - przejęcie odwrotne:

Koszt przejęcia	<u>35 946</u>
Zapłata ogółem	<u>35 946</u>

Przejęcie spółki PBT Hawe Sp. z o.o. przez HAWE S.A. zostało rozpoznane i ujęte w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym za rok 2007 jako przejęcie odwrotne zgodnie z MSSF3.

23. Aktywa finansowe

23.1. Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

Na dzień 31 grudnia 2008 roku i 31 grudnia 2007 roku Grupa nie posiadała aktywów finansowych sklasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży.

23.2. Pozostałe aktywa finansowe

	31 grudnia 2008	31 grudnia 2007
Kaucja w formie lokaty na zabezpieczenie kredytu inwestycyjnego	—	211
Razem	<u>—</u>	<u>211</u>
- krótkoterminowe	—	211
- długoterminowe	—	—
	<u>—</u>	<u>—</u>

Pozostałe aktywa krótkoterminowe stanowiła kaucja pieniężna na zabezpieczenie kredytu inwestycyjnego udzielonego na zakup systemu telekomunikacyjnego. Kaucja złożona została jako lokata terminowa z oprocentowaniem rocznym w wysokości 3,9% na okres do 01.06.2008 roku. Kaucja została zwolniona po spłacie kredytu w dniu 01.06.2008 r.

24. Świadczenia pracownicze

24.1. Programy akcji pracowniczych

W dniu 29 sierpnia 2008 roku Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie HAWE S.A. dokonało zmiany Statutu Spółki i udzieliło Zarządowi upoważnienia do dokonania podwyższenia kapitału zakładowego w ramach kapitału docelowego o kwotę nie wyższą niż 5.011.228,00 zł, przez okres do 31 lipca 2011 roku. Podwyższenia kapitału zakładowego dokonywane będą w celu realizacji programu motywacyjnego dla kadry kierowniczej w Grupie Kapitałowej HAWE S.A. W dniu 24 września 2008 roku nastąpiła rejestracja zmiany Statutu Spółki w zakresie kapitału docelowego, o którym mowa powyżej. W okresie sprawozdawczym i na dzień publikacji niniejszego sprawozdania program akcji pracowniczych nie został uruchomiony.

W dniu 2 stycznia 2007 roku Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie HAWE S.A. Uchwałą nr 3 w sprawie emisji warrantów subskrypcyjnych z wyłączeniem prawa pierwszeństwa dla dotychczasowych akcjonariuszy i zmiany Statutu Spółki w związku z emisją warrantów subskrypcyjnych wyraziło zgodę na ustanowienie dla Prezesa Zarządu, programu opcji na akcje nowej emisji Spółki, opartego na emisji warrantów subskrypcyjnych. W celu realizacji prawa do objęcia akcji w ramach programu opcji wyemitowane zostało 25.000 warrantów subskrypcyjnych uprawniających do objęcia łącznie nie więcej niż 25.000 akcji zwykłych na okaziciela serii C o wartości nominalnej 1,00 zł każda. NWZ dokonało warunkowego podwyższenia kapitału Spółki o nie więcej niż 25.000 zł w celu przyznania praw do objęcia akcji serii C przez posiadacza warrantów subskrypcyjnych. Każdy warrant subskrypcyjny uprawniał do objęcia jednej akcji serii C po cenie nominalnej równej 1 zł. Warranty Subskrypcyjne były obejmowane nieodpłatnie. W dniu 19 czerwca 2007 roku Pan Marek Rudziński złożył deklarację skorzystania z prawa objęcia akcji i złożył stosowne oświadczenie w Domu Maklerskim oferującym w imieniu Spółki akcje serii C. Pan Marek Rudziński objął akcje serii C z dniem rejestracji akcji serii C w Krajowym Depozycie Papierów Wartościowych, tj. z dniem 25 lipca 2007 roku. W tym samym dniu akcje serii C zostały wprowadzone do obrotu na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie S.A.. Wartość godziwa opcji na akcje na dzień przyznania wyniosła 1.775 tys. zł i jest ujęta jako koszt podwyższenia kapitału w ramach emisji akcji serii B ponieważ opcje na akcje serii C przyznane zostały Panu Markowi Rudzińskiemu jako wynagrodzenie za doprowadzenie do podwyższenia kapitału zakładowego Spółki w drodze emisji akcji serii B w zamian za wkład niepieniężny w postaci 100% udziałów w Spółce PBT Hawe Sp. z o.o. z siedzibą w Legnicy. Grupa uznała, iż koszty te wraz z innymi kosztami poniesionymi w związku z podwyższeniem kapitału powinny pomniejszyć agio i nie kwalifikują się do bieżących kosztów działalności Grupy. Przy wycenie wartości godziwej nie były uwzględniane żadne inne cechy dotyczące przyznawania opcji.

24.2. Świadczenia emerytalne oraz inne świadczenia po okresie zatrudnienia

Grupa wypłaca pracownikom przechodzącym na emerytury kwoty odpraw emerytalnych w wysokości określonej przez Kodeks pracy. W związku z tym Grupa na podstawie wyceny dokonanej przez profesjonalną firmę aktuarią HALLEY aktuariusze ul. Daszyńskiego 19/10, 50-309 Wrocław, tworzy rezerwę na wartość bieżącą zobowiązania z tytułu odpraw emerytalnych. Kwotę tej rezerwy oraz uzgodnienie przedstawiające zmiany stanu w ciągu okresu obrotowego przedstawiono w poniższej tabeli:

	2008 rok	2007 rok
Na dzień 1 stycznia	27	18
Utworzenie rezerwy	4	9
Koszty wypłaconych świadczeń	0	0
Rozwiązanie rezerwy	0	0
Na dzień 31 grudnia	31	27

Główne założenia przyjęte przez Grupę na dzień bilansowy do wyliczenia kwoty zobowiązania są następujące:

	31 grudnia 2008	31 grudnia 2007
Stopa dyskontowa (%)	4,50 %	5 %
Przewidywany wskaźnik inflacji (%)	3 %	-
Wskaźnik rotacji pracowników (%)	15 %	-
Przewidywana stopa wzrostu wynagrodzeń (%)	3 %	10 %

24.3. Świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy

W okresie sprawozdawczym zakończonym 31 grudnia 2008 roku nastąpiły zmiany w składzie zarządu Spółek Grupy HAWE S.A. Wartość świadczeń wypłaconych z tego tytułu przedstawia poniższe zestawienie:

	2008 rok
Świadczenie z tytułu rozwiązania stosunku pracy	
Emitenta	510
Spółki zależne	204
Na dzień 31 grudnia 2008	<u>714</u>

25. Zapasy

	31 grudnia 2008	31 grudnia 2007
Infrastruktura teletechniczna – z przeznaczeniem do sprzedaży		
Produkcja w toku (według kosztu wytworzenia)	40 261	22 607
Materiały na potrzeby produkcji	474	–
Produkty gotowe (według ceny nabycia/kosztu wytworzenia)	8 436	15 678
<i>Razem infrastruktura</i>	<u>49 171</u>	<u>38 285</u>
Kontrakty budowlane		
Materiały (według ceny nabycia)	–	1 529
Towary (według ceny nabycia)	277	176
<i>Razem realizowane kontrakty budowlane</i>	<u>277</u>	<u>1 705</u>
Zapasy ogółem	<u>49 448</u>	<u>39 990</u>

Grupa wykazuje na zapasach również tę część realizowanej na własny rachunek infrastruktury teletechnicznej, która nie jest przewidziana do wykorzystania dla świadczenia przez Grupę usług telekomunikacyjnych i w związku z tym nie powinna być zakwalifikowana po ukończeniu jako środki trwałe. Infrastruktura ta budowana jest z myślą o jej ewentualnej sprzedaży, bądź wydzierżawieniu.

Infrastruktura ta nie zawiera aktualnie światłowodów ani innych urządzeń niezbędnych dla wykorzystania jej do świadczenia usług.

Zarząd Spółki PBT Hawe z o.o. uchwałą nr 2/07/2008 z dnia 1 lipca 2008 roku dokonał z dniem 30 czerwca 2008 roku przekwalifikowania na środek trwałe infrastruktury stanowiącej własność Spółki w postaci jednootworowego rurociągu kablowego wykazywanego uprzednio jako zapasy. Przyczyną przekwalifikowania infrastruktury na środki trwałe jest zmiana przeznaczenia przekwalifikowanego rurociągu. W związku z rosnącym zapotrzebowaniem na usługi transmisji danych i dzierżawy włókien światłowodowych niezbędne jest dysponowanie dwoma rurociągami kablowymi. Warunki standardowych umów na dzierżawę włókien czy transmisję danych zobowiązują Spółkę do zapewnienia zastępczych łączy w razie awarii wydzierżawionych włókien. Dla realizacji tych postanowień umowy niezbędne jest dysponowanie drugim, obok podstawowego, rurociągiem kablowym którym można poprowadzić zastępczą sieć światłowodowa. Wartość księgowa przekwalifikowanych infrastruktury teletechnicznej - produktów gotowych na środki trwałe wynosi 7.285 tys. zł, natomiast wartość księgowa przekwalifikowanych półproduktów na środki trwałe w budowie wynosi 9.058 tys. zł.

W roku zakończonym dnia 31 grudnia 2008 roku Grupa utworzyła odpis aktualizujący wartość zapasów w kwocie 172 782 zł (w 2007 roku 0 zł). Utworzenie odpisu dotyczyło zapasu urządzeń będących na stanie magazynu, służących świadczeniu usług VoIP. W oparciu o analizę efektywności zwrotu realizowanych inwestycji, oraz biorąc pod uwagę kierunek rozwoju działalności Spółki w zakresie budowy i udostępniania infrastruktury telekomunikacyjnej, Zarząd podjął decyzję o odpisaniu w koszty wartości księgowej urządzeń służących świadczeniu usług VoIP, gdyż usług tych w dającej się przewidzieć przyszłości Spółka nie planuje świadczyć.

Wartość skapitalizowanych kosztów finansowania zewnętrznego (kosztów odsetek od pożyczek i obligacji służących finansowaniu nakładów ponoszonych na budowę infrastruktury teletechnicznej) w roku finansowym zakończonym dnia 31 grudnia 2008 roku wyniosła 798 tys. zł (w roku zakończonym dnia 31 grudnia 2007 roku nie były kapitalizowane).

Zabezpieczenia ustanowione na rzeczowym majątku Grupy zostały opisane w notcie nr 33.1.

Na dzień 31 grudnia 2008 roku ani na dzień 31 grudnia 2007 roku nie było zapasów wycenianych w cenie sprzedaży netto.

26. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności

26.1. Należności z tytułu dostaw i usług

	31 grudnia 2008	31 grudnia 2007
Należności długoterminowe		
Należności z tytułu umów leasingu finansowego	36 152	23 557
<i>Razem należności długoterminowe ogółem</i>	<u>36 152</u>	<u>23 557</u>
Należności krótkoterminowe		
Należności z tytułu umów leasingu finansowego	8 615	206
Należności z tytułu dostaw i usług	26 507	7 156
<i>Należności krótkoterminowe ogółem (netto)</i>	<u>35 122</u>	<u>7 362</u>
Odpis aktualizujący należności	62	179
<i>Należności krótkoterminowe ogółem (brutto)</i>	<u>35 184</u>	<u>7 541</u>

26.2. Pozostałe należności

	31 grudnia 2008	31 grudnia 2007
Zaliczka na środki trwałe	36	684
Należności od pracowników	41	41
Kaucja – najem powierzchni biurowe	27	36
Rozliczenia ubezpieczeń środków transportu	27	3
Inne należności	13	–
<i>Pozostałe należności ogółem (netto), w tym:</i>	<u>144</u>	<u>764</u>
- krótkoterminowe	117	735
- długoterminowe	27	29
Odpis aktualizujący należności krótkoterminowych	2	2
<i>Pozostałe należności ogółem (brutto)</i>	<u>146</u>	<u>766</u>

Warunki transakcji z podmiotami powiązanymi przedstawione są w notce 34.

Należności z tytułu dostaw i usług nie są oprocentowane i mają zazwyczaj 30-dniowy termin płatności.

Grupa posiada odpowiednią politykę w zakresie dokonywania sprzedaży tylko zweryfikowanym klientom. Dzięki temu, zdaniem kierownictwa, nie istnieje dodatkowe ryzyko kredytowe, ponad poziom określony odpisem aktualizującym nieściągalne należności właściwym dla należności handlowych Grupy.

Odpis aktualizujący należności

Według stanu na 31 grudnia 2008 roku należności z tytułu dostaw i usług w kwocie: 64 tys. zł (w roku 2007: 181 tys. zł) zostały uznane za nieściągalne i w związku z tym objęte odpisem aktualizującym.

Zmiany odpisu aktualizującego należności w okresie sprawozdawczym i okresie porównywalnym były następujące:

	2008 rok	2007 rok
Odpis aktualizujący na dzień 1 stycznia	181	259
Zwiększenie	10	1
Wykorzystanie	(103)	(79)
Odpisanie niewykorzystanych kwot (rozwiązanie odpisu)	(23)	–
Odpis aktualizujący na dzień 31 grudnia	<u>64</u>	<u>181</u>

Wiekowanie należności z tytułu dostaw i usług krótkoterminowych

Poniżej przedstawiono analizę należności z tytułu dostaw i usług, które na dzień 31 grudnia 2008 roku oraz 31 grudnia 2007 roku były przeterminowane, ale nie uznano ich za nieściągalne:

	<i>Razem</i>	<i>Nie- przeterminowane</i>	<i>< 90 dni</i>	<i>90 – 180 dni</i>	<i>180 – 360 dni</i>	<i>> 360 dni</i>
31 grudnia 2008	35 122	32 219	1 943	196	522	242
31 grudnia 2007	7 362	4 627	2 447	91	19	178

Struktura walutowa należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności

Wyszczególnienie	31 grudnia 2008		31 grudnia 2007	
	w walucie	w zł	w walucie	w zł
PLN	70 404	70 404	31 372	31 372
EUR	270	1 014	87	311
Razem	x	71 418	x	31 683

26.3. Należności publiczno-prawne

	2008 rok	2007 rok
Należności z tytułu podatku VAT	8 684	3 202
	8 684	3 202

27. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Środki pieniężne w banku są oprocentowane według zmiennych stóp procentowych, których wysokość zależy od stopy oprocentowania jednodniowych lokat bankowych. Lokaty krótkoterminowe są dokonywane na różne okresy, od jednego dnia do jednego miesiąca, w zależności od aktualnego zapotrzebowania Grupy na środki pieniężne i są oprocentowane według ustalonych dla nich stóp procentowych. Wartość godziwa środków pieniężnych i ich ekwiwalentów na dzień 31 grudnia 2008 roku wynosi 113 tys. zł (31 grudnia 2007 roku: 1.130 tys. zł).

Saldo środków pieniężnych i ich ekwiwalentów wykazane w skonsolidowanym rachunku przepływów pieniężnych składało się z następujących pozycji:

	31 grudnia 2008	31 grudnia 2007
<i>Bilansowy stan środków pieniężnych, w tym</i>	1 840	6 427
Środki pieniężne w banku i w kasie	340	1 400
Lokaty krótkoterminowe	1 500	5 027
<i>Korekta o pozycje statystyczne</i>		
Różnice kursowe z wyceny	–	6
Odsetki statystyczne od lokat krótkoterminowych	(3)	–
<i>Stan środków pieniężnych w rachunku przepływów pieniężnych</i>	1 837	6 433

28. Kapitał podstawowy i pozostałe kapitały

28.1. Kapitał podstawowy

W skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym kapitał podstawowy na koniec roku 2008 ustalony został zgodnie z uregulowaniami MSSF 3. Ze względu na to, iż mająca miejsce w okresie sprawozdawczym zakończonym 31 grudnia 2007 roku transakcja przejęcia PBT Hawe Sp. z o.o. rozliczona została z zastosowaniem przepisów standardu dotyczących przejęcia odwrotnego, kapitał podstawowy w sprawozdaniu skonsolidowanym obejmuje:

1. Kapitał z rozliczenia przejęcia PBT Hawe:
  - kapitał podstawowy spółki przejmującej (wg MSSF 3) tj. PBT Hawe Sp. z o.o., w wysokości 548 tys. zł,
  - koszt przejęcia ustalony na 35.947 tys. zł,
2. Podwyższenie kapitału akcyjnego HAWE S.A., dokonane po przejęciu, w okresie sprawozdawczym zakończonym 2007 roku, w wysokości 233 tys. zł,
3. Podwyższenie kapitału akcyjnego HAWE S.A., w okresie sprawozdawczym zakończonym 2008 roku, w wysokości 95.453 tys. zł.

Na dzień 31 grudnia 2008 roku kapitał podstawowy Grupy HAWE S.A. wynosi 132.181 tys. zł.

Szczegółowe informacje dotyczące podwyższenia kapitału podstawowego opisane zostały w notcie nr 3.

28.1.1 Emisja akcji

(liczba i cena akcji nie w tysiącach)

<i>Seria i rodzaj akcji</i>	<i>Rodzaj uprzywilejowania</i>	<i>Liczba akcji w sztukach</i>	<i>Wartość nominalna akcji w zł</i>	<i>Wartość nominalna emisji w zł</i>	<i>Sposób pokrycia kapitału</i>	<i>Data rejestracji</i>
Akcje serii A na okaziciela	brak	500 000	1	500 000	gotówka	03.07.2002
Akcje serii B na okaziciela	brak	4 039 156	1	4 039 156	aport	19.02.2007
Akcje serii C na okaziciela	brak	25 000	1	25 000	gotówka	17.09.2007
Akcje serii D na okaziciela	brak	208 500	1	208 500	gotówka	11.04.2007
Akcje serii E na okaziciela	brak	95 453 120	1	95 453 120	gotówka	19.05.2008
		<u>100 225 776</u>		<u>100 225 776</u>		

Zgodnie z uregulowaniem MSSF 3 w rozliczeniu przejęcia Spółki PBT Hawe zostały uwzględnione akcje serii A i B. Rozliczenie przejęcia zostało opisane szczegółowo w notcie 22.

Kapitał podstawowy Grupy powiększają emisje akcji serii C, D i E.

Akcje wszystkich serii są jednakowo uprzywilejowane co do dywidendy oraz zwrotu z kapitału.

Zmiany w strukturze kapitałowej zostały szczegółowo opisane w notcie nr 3.1.

28.1.2 Akcjonariusze o znaczącym udziale

<i>Akcjonariusz</i>	<i>Struktura kapitału zakładowego według stanu na 31 grudnia 2007 roku</i>	
	<i>Ilość akcji</i>	<i>Udział w kapitale i w głosach WZA</i>
Marek Falenta	700 339	14,67%
Piotr Mazurkiewicz	607 277	12,72%
Pozostali	3 465 040	72,60%
Ogólna liczba akcji	<u>4 772 656</u>	<u>100%</u>

Akcjonariusz	Struktura kapitału zakładowego według stanu na 31 grudnia 2008 roku	
	Ilość akcji	Udział w kapitale i w głosach WZA
Presto Sp. z o.o.	31 526 888	31,46%
Aneta Gajewska – Sowa	14 837 116	14,80%
Marek Falenta	13 526 340	13,50%
Petrenams Ltd.	9 751 041	9,73%
Pozostali	30 584 391	30,52%
Ogólna liczba akcji	100 225 776	100%

28.2. Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej

Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej wynika z rozliczenia kolejnych emisji akcji HAWE S.A. Na dzień 1 stycznia 2008 roku nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej wynosiła 7.656 tys. zł.

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2008 roku nastąpiła zmiana wartości wynikająca z rozliczenia emisji akcji serii E tj.:

- zwiększenie o nadwyżkę wartości emisyjnej akcji serii E nad wartością nominalną w kwocie 4.773 tys. zł,
- pomniejszenie o koszty emisji akcji serii E ujęte jako zmniejszenie kapitału w kwocie (2.774) tys. zł.

Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej na koniec okresu sprawozdawczego wyniosła 9.655 tys. zł.

28.3. Pozostałe kapitały

Kapitał zapasowy na początek roku 2008 składał się z zysków lat ubiegłych w kwocie 28.128 tys. zł.

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2008 roku kapitał zapasowy powiększony został o zysk Grupy wypracowany w 2007 roku w kwocie 16.257 tys. zł. Kapitał zapasowy na koniec okresu sprawozdawczego wyniósł 44.385 tys. zł.

W okresie sprawozdawczym zakończonym 31 grudnia 2008 roku Grupa nie prowadziła programu przyznawania opcji na akcje, w ramach których niektórym członkom kadry kierowniczej oraz pracownikom wyższego szczebla przyznane zostałyby opcje na objęcie akcji w spółce. Szczegółowa informacja w zakresie zamierzeń Grupy w zakresie wprowadzenia programu akcji pracowniczych został opisany w notcie nr 24.1.

28.4. Niepodzielony wynik finansowy oraz ograniczenia w wypłacie dywidendy

Na dzień sprawozdawczy zakończony 31 grudnia 2008 roku nie występował niepodzielony wynik finansowy.

Zysk niepodzielony obejmuje również kwoty, które nie podlegają podziałowi, to znaczy nie mogą zostać wypłacone w formie dywidendy.

Zgodnie z wymogami Kodeksu Spółek Handlowych, jednostka dominująca jest obowiązana utworzyć kapitał zapasowy na pokrycie straty. Do tej kategorii kapitału przelewa się co najmniej 8% zysku za dany rok obrotowy wykazanego w jednostkowym sprawozdaniu spółki dominującej, dopóki kapitał ten nie osiągnie co najmniej jednej trzeciej kapitału podstawowego jednostki dominującej. O użyciu kapitału zapasowego i rezerwowego rozstrzyga Walne Zgromadzenie; jednakże części kapitału zapasowego w wysokości jednej trzeciej kapitału zakładowego można użyć jedynie na pokrycie straty wykazanej w jednostkowym sprawozdaniu finansowym jednostki dominującej i nie podlega ona podziałowi na inne cele.

29. Zobowiązania finansowe

	Stopa procentowa %	Termin spłaty	31 grudnia 2008	31 grudnia 2007
Krótkoterminowe				
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego (nota 18.1)	–	3 do 4 lat	866	795
Pochodny instrument finansowy SWAP (nota 29.3)	WIBOR 1M	31.08.2009 rok	423	77
Obligacje PBT Hawe	WIBOR 6M + 2,5 p.p.	do 2009 roku	11 497	9 306
Obligacje HAWE S.A.	10% + 5% premii	17.05.2008 rok	–	30 753
Kredyt bankowy inwestycyjny na system telekomunikacyjny	WIBOR 1M + 4 p.p.	01.06.2008 rok	–	228
Kredyt bankowy inwestycyjny na nieruchomość	WIBOR 1M + 2,75p.p.	31.12.2016 rok	120	120
Kredyt bankowy Millennium	WIBOR 1M + 2,5p.p.	19.04.2008 rok	–	809
Pożyczka od udziałowca HAWE S.A. (nota 34)	6%	31.12.2009 rok	409	392
			13 315	42 480
Długoterminowe				
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego (nota 18.1)	–	3 do 4 lat	801	833
Obligacje PBT Hawe	6,77 – 6,94%	do 2009 roku	–	11 300
Kredyt bankowy inwestycyjny na nieruchomość	WIBOR 1M + 2,75p.p.	31.12.2016 rok	1 970	1 590
			2 771	13 723

29.1. Oprocentowane kredyty bankowe i pożyczki

29.1.1 Kredyt inwestycyjny na nieruchomość

Kredyt zaciągnięty w Banku Polskiej Spółdzielczości O/Regionalny we Wrocławiu na kwotę 2.210 tys. zł. Na dzień 31 grudnia 2008 saldo kredytu wynosi 2.090 tys. zł. Odsetki liczone są według zmiennej stopy procentowej WIBOR 1 M plus 2,75 p.p.. Kredyt udzielony został na okres od: 30.03.2007 do 31.12.2016 roku. Na udzielony kredyt zostały ustanowione następujące zabezpieczenia:

- weksel in blanco wraz z deklaracją wekslową;
- pełnomocnictwo do rachunku BPS S.A. O/Regionalny we Wrocławiu;
- hipoteka zwykła w wysokości: 2.210 tys. zł wraz z hipoteką kaucyjną do kwoty: 500 tys. zł na działce 263/52 o pow. 0,1495 ha wyodrębnionej z nieruchomości opisanej w KWWR1K/00092535/0.

W okresie sprawozdawczym naliczone i zapłacone odsetki i prowizje od kredytu inwestycyjnego w kwocie 180 tys. zł zostały aktywowane na środkach trwałych w budowie (w 2007 roku kwota 167 tys. zł).

29.1.2 Kredyt inwestycyjny na system telekomunikacyjny

Kredyt zaciągnięty w Banku Polskiej Spółdzielczości O/Regionalny we Wrocławiu na kwotę 570 tys. zł. Na dzień 31 grudnia 2008 roku kredyt jest całkowicie spłacony. Kredyt oprocentowany był według zmiennej stopy procentowej WIBOR 1 M plus 4 p.p.. Kredyt udzielony został na okres od 05.08.2005 do 01.06.2008 roku. W okresie od 01.01.2008 do 30.06.2008 zostały naliczone i zapłacone odsetki w kwocie: 5 tys. zł (w 2007 roku naliczone i zapłacone odsetki wyniosły 34 tys. zł).

29.1.3 Kredyt w rachunku bieżącym – Bank Millennium

Umowa kredytowa zawarta na okres od dnia 19.09.2005 roku do 19.04.2008 roku. Na dzień 31 grudnia 2008 roku kredyt jest całkowicie spłacony.

Na udzielony kredyt zostały ustanowione następujące zabezpieczenia:

- weksel własny in blanco wraz z deklaracją wekslową;
- pełnomocnictwo do rachunku bieżącego Kredytobiorcy prowadzonego w banku;
- wpisana na pierwszym miejscu hipoteka kaucyjna do łącznej kwoty 3.750 tys. zł na nieruchomościach położonych w Legnicy przy ul. Św. Wojciecha i Działkowej wraz z cesją z polis ubezpieczeniowych.

Z dniem spłaty kredytu zabezpieczenia zostały zwolnione.

29.2. Dłużne papiery wartościowe

29.2.1 Obligacje wyemitowane przez PBT Hawe

Na 31.12.2007 roku wartość nominalna wszystkich obligacji PBT Hawe (z uwzględnieniem obligacji objętych w Grupie) wyniosła 23.480 tys. zł, których wartość bieżąca jest równa 23.606 tys. zł.

W 2008 roku PBT Hawe wyemitowało nowe obligacje zdyskontowane o wartości nominalnej 74.630 tys. zł oraz wykupiło obligacje o wartości nominalnej 61.490 tys. zł.

Na dzień 31 grudnia 2008 roku wartość nominalna obligacji wyemitowanych przez PBT Hawe wyniosła 36.620 tys. zł, których wartość bieżąca jest równa 36.869 tys. zł. Po wyeliminowaniu obligacji PBT Hawe objętych w Grupie, w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy na koniec 2008 roku wartość bilansowa obligacji PBT Hawe wyniosła 11.497 tys. zł (na koniec 2007 roku wynosiła 20.606 tys. zł).

Wyemitowane obligacje służą finansowaniu budowy sieci telekomunikacyjnej, dlatego też koszty finansowania zostały aktywowane odpowiednio na środki trwałe w budowie i produkcję w toku.

Wartość naliczonych i aktywowanych odsetek od obligacji w niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym wyniosła:

w 2007 roku:

- na środki trwałe w budowie: 1.251 tys. zł,

w 2008 roku:

- na zapasy: 798 tys. zł,
- na środki trwałe w budowie: 1 463 tys. zł.

Zapłacone koszty finansowania w okresie sprawozdawczym zakończonym 31 grudnia 2008 roku wyniosły 1.710 tys. zł, natomiast w okresie sprawozdawczym zakończonym 31 grudnia 2007 roku 897 tys. zł.

Warunki emisji obligacji przedstawiają się następująco:

KWOTA	Oprocentowanie I-go okresu odsetkowego	DATA EMISJI	DATA ZAPADALNOŚCI	UWAGI
ROK 2006				
10 000 000	6,86%	27.10.2006	27.10.2009	
820 000	7,1%	26.10.2006	wykupione 18.10.2007	zdyskontowane
1 800 000	5,9%	26.10.2006	wykupione 10.05.2007	zdyskontowane
600 000	6,84%	15.12.2006	27.10.2009	
13 220 000				RAZEM ROK 2006
ROK 2007				
200 000	6,84%	25.01.2007	27.10.2009	
500 000	6,77%	23.02.2007	27.10.2009	
1 000 000	6,85%	01.03.2007	27.10.2009	objęte w Grupie
1 500 000	6,85%	05.03.2007	27.10.2009	objęte w Grupie
500 000	6,94%	29.03.2007	27.10.2009	objęte w Grupie
9 180 000	8,10%	10.05.2007	wykupione 14.02.2008	zdyskontowane
12 880 000				RAZEM ROK 2007

Grupa HAWE S.A.
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2008 roku
Zasady rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające
(w tysiącach PLN)

ROK 2008				
7 310 000	7 %	14.02.2008	wykupione 22.04.2008	zdyskontowane
3 000 000	7,75 %	20.08.2008	wykupione 30.09.2008	zdyskontowane
7 000 000	8,75 %	04.09.2008	wykupione 30.09.2008	zdyskontowane
8 000 000	8,86 %	29.09.2008	wykupione 31.10.2008	zdyskontowane, objęte w Grupie
7 000 000	8,86 %	30.09.2008	wykupione 21.10.2008	zdyskontowane
7 000 000	9,05 %	21.10.2008	wykupione 01.12.2008	zdyskontowane, objęte w Grupie
5 000 000	9,05 %	22.10.2008	wykupione 01.12.2008	zdyskontowane, objęte w Grupie
8 000 000	9,05 %	31.10.2008	wykupione 01.12.2008	zdyskontowane, objęte w Grupie
21 000 000	8,88%	01.12.2008	31.03.2009	zdyskontowane, objęte w Grupie
1 320 000	8,76%	09.12.2008	31.03.2009	zdyskontowane, objęte w Grupie
74 630 000				RAZEM ROK 2008

Oprocentowanie podane w powyższej tabeli jest oprocentowaniem dla pierwszego okresu odsetkowego, natomiast dla każdego następnego okresu odsetkowego stopa oprocentowania równa jest wskaźnikowi WIBOR 6M opublikowanego na dwa dni robocze przed pierwszym dniem kolejnego okresu powiększonemu o marżę w wysokości 2,5 p.p.. Okresy odsetkowe rozpoczynają się odpowiednio w kwietniu i w październiku.

29.2.2 Obligacje wyemitowane przez HAWE S.A.

Typ transakcji	Data emisji	Data wykupu	Wartość nominalna	Warunki emisji
ROK 2007				
Seria B	17.08.2007	17.05.2008	12 180	10%+5% premii
Seria C	10.10.2007	25.02.2008	6 000	10%+5% premii
Seria D	17.10.2007	25.02.2008	1 500	10%+5% premii
Seria E	29.10.2007	26.02.2008	480	10%+5% premii
Seria F	08.11.2007	25.02.2008	2 550	10%+5% premii
Seria G	13.12.2007	26.02.2008	2 000	10%+5% premii
Seria H	27.12.2007	26.02.2008	5 000	10%+5% premii
			29 710	

Na dzień 31 grudnia 2008 roku wszystkie obligacje zostały wykupione. Wartość wykupu z uwzględnieniem odsetek i premii wyniosła łącznie 32 600 tys. zł.

Odsetki obciążające wynik finansowy 2007 roku wyniosły 1 043 tys. zł. W okresie sprawozdawczym zakończonym 31 grudnia 2008 roku odsetki od obligacji zostały ujęte w rachunku wyników w kwocie 892 tys. zł, w kwocie 525 tys. zł zostały aktywowane na środki trwałe w budowie, a 430 tys. zł na infrastrukturę teletechniczną ujętą w zapasach. Rozliczenie odsetek od obligacji zostało rozliczone proporcjonalnie do stopnia zaangażowania środków pieniężnych pozyskanych z emisji na wydatki na środki trwałe w budowie, zapasy i działalność bieżącą.

29.3. Pochodne instrumenty finansowe SWAP

	31 grudnia 2008	31 grudnia 2007
Na początek okresu	78	1 010
Zmiany z tytułu wyceny	345	(933)
Wykorzystanie	–	–
Na koniec okresu	423	77

Pochodne instrumenty finansowe SWAP stanowi transakcja zawarta w dniu 19 września 2006 roku dotycząca zamiany zmiennej stopy procentowej na stałą stopę procentową dla kwoty bazowej w wysokości 55.000 tys. zł na okres od 21 września 2006 roku do 31 sierpnia 2009 roku. Walutą rozliczenia Transakcji zamiany jest PLN. Stopa referencyjna banku (otrzymuje Spółka) wynosi 1M WIBOR, natomiast stopa referencyjna Spółki (płaci Spółka) wynosi:

- od 21.09.2006 do 30.04.2007 4,20%
- od 30.04.2007 do 28.09.2007 4,80%
- od 28.09.2007 do 31.03.2008 5,30%
- od 31.03.2008 do 31.07.2008 6,20%
- od 21.07.2008 do 31.08.2009 6,40%

Transakcja została zawarta jako zabezpieczenie przyszłych przepływów pieniężnych z tytułu odsetek od wyemitowanych przez Grup obligacji.

30. Rezerwy

30.1. Zmiany stanu rezerw

	Rezerwy z tytułu podatku odroczonego	Rezerwa na świadczenia emerytalne i urlopowe	Inne rezerwy	Ogółem
Na dzień 1 stycznia 2008 roku	5 630	402	793	6 825
Utworzone w ciągu roku obrotowego	3 725	133	–	3 857
Wykorzystane	(381)	–	–	(381)
Na dzień 31 grudnia 2008 roku	8 974	535	793	10 301
<i>W tym:</i>				
<i>Krótkoterminowe na dzień 31 grudnia 2008 roku</i>	–	505	793	1 298
<i>Długoterminowe na dzień 31 grudnia 2008 roku</i>	8 974	30	–	9 004
Na dzień 1 stycznia 2007 roku	572	157	50	779
Utworzone w ciągu roku obrotowego	5 178	245	793	6 216
Wykorzystane	(120)	–	(50)	(170)
Na dzień 31 grudnia 2007 roku	5 630	402	793	6 825
<i>W tym:</i>				
<i>Krótkoterminowe na dzień 31 grudnia 2007 roku</i>	–	375	793	1 168
<i>Długoterminowe na dzień 31 grudnia 2007 roku</i>	5 630	27	–	5 657

W kontrakcie zawartym pomiędzy PBT Hawe Sp. z o.o. a Instytutem Chemii Bioorganicznej PAN, Poznańskim Centrum Superkomputerowo-Sieciowym, dotyczącym budowy linii światłowodowej przewidziane są kary umowne za niedotrzymanie terminów zakończenia budowy. Opóźnienie związane jest z budową na odcinku Lublin – Zamość – granica Państwa Hrebenne. Z powodu opóźnienia w oddaniu odcinka relacji Lublin – Zamość – granica Państwa Hrebenne, kara umowna jaką jest zagrożony kontrakt na dzień 31 grudnia 2008 roku jest szacowana w kwocie 793 tys. zł.

31. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług, pozostałe zobowiązania

	31 grudnia 2008	31 grudnia 2007
<i>Zobowiązania z tytułu dostaw i usług</i>		
Wobec jednostek pozostałych	50 677	14 158
	<u>50 677</u>	<u>14 158</u>
<i>Pozostałe zobowiązania</i>		
Zobowiązania wobec pracowników z tytułu wynagrodzeń	698	559
Zobowiązania z tytułu Funduszu Świadczeń Socjalnych	406	11
Inne zobowiązania	47	49
	<u>1 151</u>	<u>619</u>
<i>Zobowiązania publiczno - prawne</i>		
Podatek dochodowy od osób fizycznych	288	211
Podatek dochodowy od osób prawnych	–	889
Podatek od nieruchomości	1 415	725
PFRON	18	–
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń społecznych	792	993
	<u>2 513</u>	<u>2 818</u>
Razem	<u><u>54 341</u></u>	<u><u>17 595</u></u>

Zasady i warunki płatności powyższych zobowiązań finansowych:

Warunki transakcji z podmiotami powiązanymi przedstawione są w nocie 34 dodatkowych informacji i objaśnień.

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług są nieoprocentowane i zazwyczaj rozliczane w terminach 60 dniowych.

Pozostałe zobowiązania są nieoprocentowane.

Kwota wynikająca z różnicy pomiędzy zobowiązaniami a należnościami z tytułu podatku od towarów i usług jest płacona właściwym władzom podatkowym w okresach miesięcznych.

32. Rozliczenia międzyokresowe

32.1. Rozliczenia międzyokresowe czynne

	31 grudnia 2008	31 grudnia 2007
Szacowany przychód z kontraktów budowlanych	4 923	9 431
Należności z tytułu zgłoszonych szkód majątkowych	110	68
Ubezpieczenia majątkowe	34	13
Koszty emisji akcji	–	657
Pozostałe	4	22
Razem	<u>5 071</u>	<u>10 191</u>
- krótkoterminowe	<u>5 071</u>	<u>10 191</u>
- długoterminowe	<u>–</u>	<u>–</u>

32.2. Rozliczenia międzyokresowe bierne i rozliczenia międzyokresowe przychodów

	31 grudnia 2008	31 grudnia 2007
<i>Rozliczenia międzyokresowe kosztów z tytułu:</i>	54	5 950
Badania bilansu	54	43
Koszty odebranych świadczeń nie będące jeszcze zobowiązaniem	–	5 907
<i>Rozliczenia międzyokresowe przychodów dotyczące następnego okresu sprawozdawczego, z tytułu:</i>	1 251	1 424
Przychody odsetkowe z umowy leasingu z Archeron Ltd	1 197	1 225
Przychody z usług serwisowych	54	199
Razem	1 305	7 374
- krótkoterminowe	1 305	7 374
- długoterminowe	–	–

33. Zobowiązania warunkowe

33.1. Wykaz grup zobowiązań zabezpieczonych na majątku Grupy

	Okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2007 roku			Okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2008 roku		
	Kwota zobowiązania Grupy	Kwota zabezpieczenia	Rodzaj majątku, będącego zabezpieczeniem	Kwota zobowiązania Grupy	Kwota zabezpieczenia	Rodzaj majątku, będącego zabezpieczeniem
Kredyt inwestycyjny z BPS S.A.	2 090	2 210	rzeczowy majątek trwały, należności	2 747	5 460	rzeczowy majątek trwały, należności
Pożyczka od akcjonariusza Grupy	376	376	weksel in blanco	392	392	weksel in blanco
Obligacje PBT	11 497	51 240	rzeczowy majątek trwały	20 674	51 240	rzeczowy majątek trwały
Obligacje HAWE S.A.	–	–	–	30 753	–	–
Umowy leasingu ¹	1 668	1 849	weksle in blanco	1 628	1 839	weksle in blanco
RAZEM	15 631	55 675	x	56 194	58 931	x

¹ Wartość zabezpieczenia przyjęta według minimalnych opłat leasingowych

33.2. Sprawy sądowe i sporne

Na dzień bilansowy 31 grudnia 2008 roku istnieje potencjalne zobowiązanie PBT Hawe Sp. z o.o. (sprawa po Fone Sp. z o.o.) wobec Polkomtel S.A. na kwotę 114 tys zł z tytułu kar umownych za niedotrzymanie warunków promocji. Jednakże Zarząd nie zgadza się z zasadnością naliczonych kar i będzie udowadniał w ewentualnym procesie sądowym, że obciążenie karami jest niesłuszne. Z racji faktu, że sprawa jeszcze nie trafiła do Sądu i jej ostatecznego rozstrzygnięcia nie da się przewidzieć, nie utworzono rezerwy na pokrycie ewentualnego zobowiązania, które może powstać w razie niekorzystnego dla Grupy wyroku sądowego.

Na dzień sprawozdawczy wobec PBT Hawe Sp. z o.o. toczy się sprawa sądowa z powództwa byłego pracownika o wypłatę odszkodowania w kwocie 3 tys. zł.

33.3. Rozliczenia podatkowe

Na dzień 31 grudnia 2008 roku nie były prowadzone kontrole podatkowe i postępowania podatkowe wobec Spółek Grupy.

W roku 2008 rozpoczęła się kontrola ZUS dotycząca rozliczeń z tyt. ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego. Do dnia sporządzenia niniejszego sprawozdania Grupa nie otrzymała decyzji ZUS.

Rozliczenia podatkowe oraz inne obszary działalności podlegające regulacjom (na przykład sprawy celne czy dewizowe) mogą być przedmiotem kontroli organów administracyjnych, które uprawnione są do nakładania wysokich kar i sankcji. Brak odniesienia do utrwalonych regulacji prawnych w Polsce powoduje występowanie w obowiązujących przepisach niejasności i niespójności. Często występujące różnice w opiniach, co do interpretacji prawnej przepisów podatkowych zarówno wewnątrz organów państwowych, jak i pomiędzy organami państwowymi i przedsiębiorstwami, powodują powstawanie obszarów niepewności i konfliktów. Zjawiska te powodują, że ryzyko podatkowe w Polsce jest znacząco wyższe niż istniejące zwykle w krajach o bardziej rozwiniętym systemie podatkowym.

Rozliczenia podatkowe mogą być przedmiotem kontroli przez okres pięciu lat, począwszy od końca roku, w którym nastąpiła zapłata podatku. W wyniku przeprowadzanych kontroli dotychczasowe rozliczenia podatkowe Grupy mogą zostać powiększone o dodatkowe zobowiązania podatkowe.

34. Informacje o podmiotach powiązanych

Następująca tabela przedstawia łączne kwoty transakcji zawartych z podmiotami powiązanymi za bieżący i poprzedni rok obrotowy:

<i>Podmiot powiązany</i>	<i>Sprzedaż na rzecz podmiotów powiązanych</i>	<i>Zakupy od podmiotów powiązanych</i>	<i>Należności od podmiotów powiązanych</i>	<i>Zobowiązania wobec podmiotów powiązanych</i>
Podmioty o znaczącym wpływie na Grupę:				
	<i>Rok 2008</i>			
HAWE S.A.	470	65	87 662	7
PBT Hawe Sp. z o.o.	65	470	7	87 662
	<i>Rok 2007</i>			
HAWE S.A.		84	29 067	28
PBT Hawe Sp. z o.o.	84		28	29 067

W okresie sprawozdawczym zakończonym 31 grudnia 2008 roku wystąpiły transakcje pomiędzy Spółką a podmiotami powiązanymi.

Obligacje PBT Hawe Sp. z o.o.

W okresie od 23 lutego 2007 roku do 5 marca 2007 roku HAWE S.A. objęła 300 sztuk obligacji PBT Hawe Sp. z o.o. o wartości 3.000 tys. zł wyemitowanych przez PBT Hawe Sp. z o.o. z datą wykupu 27 października 2009 roku. Obligacje oprocentowane są w wysokości WIBOR6M+2,5% w stosunku rocznym. Objęcie obligacji nastąpiło w dniach 23 luty 2007 roku (50 szt.), 1 marca 2007 roku (100 szt.) i 5 marca 2007 roku (150 szt.).

W dniu 29 września 2008 roku HAWE S.A. objęła 800 obligacji PBT Hawe Sp. z o.o. serii HAW311008OD01 nr od 1 do 800, w cenie nominalnej 10 tys. zł za każdą obligację, to jest za łączną wartość nominalną 8.000 tys. zł. Obligacje są zdyskontowane, rentowność obligacji w skali roku wynosi 8,86 %. Dzień wykupu obligacji ustalono na 31 października 2008 roku.

W dniu 30 września 2008 roku PBT Hawe Sp. z o.o. wyemitowała 700 obligacji serii HAW311008OD02 nr od 1 do 700, w cenie nominalnej 10 tys. zł za każdą obligację, to jest za łączną wartość nominalną 7.000 tys. zł. Obligacje są zdyskontowane, rentowność obligacji w skali roku wynosi 8,86 %. Dzień wykupu

obligacji ustalono na 31 października 2008 roku. Zgodnie z porozumieniem na dzień 21 października 2008 roku ustalony został wcześniejszy termin wykupu obligacji.

W dniu 21 października 2008 roku HAWE S.A. objęła 700 obligacji PBT Hawe Sp. z o.o. serii HAW011208OD01 nr od 1 do 700, w cenie nominalnej 10 tys. zł za każdą obligację, to jest za łączną wartość nominalną 7.000 tys. zł. Obligacje są zdyskontowane, rentowność obligacji w skali roku wynosi 9,05 %. Dzień wykupu obligacji ustalono na 1 grudnia 2008 roku.

W dniu 22 października 2008 roku HAWE S.A. objęła 500 obligacji PBT Hawe Sp. z o.o. serii HAW112008OD02 nr od 1 do 500, w cenie nominalnej 10 tys. zł za każdą obligację, to jest za łączną wartość nominalną 5.000 tys. zł. Obligacje są zdyskontowane, rentowność obligacji w skali roku wynosi 9,05 %. Dzień wykupu obligacji ustalono na 1 grudnia 2008 roku.

W dniu 31 października 2008 roku HAWE S.A. objęła 800 obligacji PBT Hawe Sp. z o.o. serii HAW112008OD03 nr od 1 do 800, w cenie nominalnej 10 tys. zł za każdą obligację, to jest za łączną wartość nominalną 8.000 tys. zł. Obligacje są zdyskontowane, rentowność obligacji w skali roku wynosi 9,05 %. Dzień wykupu obligacji ustalono na 1 grudnia 2008 roku.

W dniu 1 grudnia 2008 roku HAWE S.A. objęła 2.100 obligacji PBT Hawe Sp. z o.o. serii HAW310309OD01 nr od 1 do 800, w cenie nominalnej 10 tys. zł za każdą obligację, to jest za łączną wartość nominalną 21.000 tys. zł. Obligacje są zdyskontowane, rentowność obligacji w skali roku wynosi 8,88 %. Dzień wykupu obligacji ustalono na 31 marca 2009 roku.

W dniu 9 grudnia 2008 roku HAWE S.A. objęła 132 obligacji PBT Hawe Sp. z o.o. serii HAW310309OD02 nr od 1 do 132, w cenie nominalnej 10 tys. zł za każdą obligację, to jest za łączną wartość nominalną 1.320 tys. zł. Obligacje są zdyskontowane, rentowność obligacji w skali roku wynosi 8,76 %. Dzień wykupu obligacji ustalono na 31 marca 2009 roku. Obligacje zostały przedterminowo wykupione w dniu 6 lutego 2009 roku.

Umowy pożyczek zawarte pomiędzy HAWE S.A. i PBT Hawe Sp. z o.o.

W dniu 27 marca 2007 roku Spółka zawarła umowę pożyczki z PBT Hawe Sp. z o.o.. Na mocy podpisanej umowy Spółka udzieliła 2.500 tys. zł pożyczki PBT Hawe Sp. z o.o. Umowa została zawarta na okres 12 miesięcy i przewidywała oprocentowanie w wysokości 5% w stosunku rocznym. Kapitał pożyczki został spłacony w dniu 11 maja 2007 roku, na dzień sprawozdawczy pozostają do spłaty odsetki w wysokości 12 tys. zł.

W dniu 21 czerwca 2007 roku HAWE S.A. zawarła umowę pożyczki z PBT Hawe Sp. z o.o. Na mocy podpisanej umowy HAWE S.A. udzieliła 200 tys. zł pożyczki PBT Hawe Sp. z o.o. Umowa została zawarta na okres do 31 grudnia 2007 roku i przewiduje oprocentowanie w wysokości 5% w stosunku rocznym. W dniu 12 lutego 2008 roku dokonano spłaty pożyczki w wysokości 50 tys. zł. Na mocy aneksu z dnia 31 marca 2008 roku termin spłaty pozostałej kwoty pożyczki wraz z odsetkami wyznaczono na 31 grudnia 2008 roku. Niniejszym aneksem zmieniono również oprocentowanie od 1 kwietnia 2008 roku na WIBOR 6M+1,5%. Na mocy aneksu z dnia 19 grudnia 2008 roku termin spłaty pożyczki ustalono na 31 stycznia 2011 roku.

W dniu 22 sierpnia 2007 roku została zawarta umowa, na mocy której HAWE S.A. udzieliła 2.019 tys. zł pożyczki spółce PBT Hawe Sp. z o.o.. Umowa została zawarta na okres 12 miesięcy i przewidywała oprocentowanie w wysokości 17,5% w stosunku rocznym. Aneksiem z dnia 29 lutego 2008 roku zmieniono oprocentowanie na WIBOR 6M+1,5% w stosunku rocznym od dnia 1 marca 2008 roku. Na mocy aneksu z dnia 31 marca 2008 roku termin spłaty pożyczki wraz z odsetkami wyznaczono na 31 grudnia 2008 roku. Na mocy aneksu z dnia 19 grudnia 2008 roku termin spłaty pożyczki ustalono na 31 stycznia 2011 roku.

W dniu 22 sierpnia 2007 roku została zawarta umowa, na mocy której HAWE S.A. udzieliła 1.000 tys. zł pożyczki spółce PBT Hawe Sp. z o.o.. Umowa została zawarta na okres 12 miesięcy i przewiduje oprocentowanie w wysokości 17,5% w stosunku rocznym. Aneksiem z dnia 29 lutego 2008 roku zmieniono

oprocentowanie na WIBOR 6M+1,5% w stosunku rocznym od dnia 1 marca 2008 roku. Na mocy aneksu z dnia 31 marca 2008 roku termin spłaty pożyczki wraz z odsetkami wyznaczono na 31 grudnia 2008 roku. Na mocy aneksu z dnia 19 grudnia 2008 roku termin spłaty pożyczki ustalono na 30 czerwca 2009 roku.

W dniu 12 października 2007 roku została zawarta umowa, na mocy której HAWE S.A. udzieliła 5.000 tys. zł pożyczki spółce PBT Hawe Sp. z o.o.. Umowa została zawarta na okres 12 miesięcy i przewidywała oprocentowanie w wysokości 17,5% w stosunku rocznym. Na mocy podpisanego aneksu od dnia 1 marca 2008 roku oprocentowanie pożyczki wynosi WIBOR 6M + 1,5%. Na mocy aneksu z dnia 31 marca 2008 roku termin spłaty pożyczki wraz z odsetkami wyznaczono na 31 grudnia 2008 roku. Na mocy aneksu z dnia 19 grudnia 2008 roku termin spłaty pożyczki ustalono na 31 stycznia 2011 roku.

W dniu 5 listopada 2007 roku została zawarta umowa, na mocy której HAWE S.A. udzieliła 2.000 tys. zł pożyczki spółce PBT Hawe Sp. z o.o.. Umowa została zawarta na okres 12 miesięcy i przewidywała oprocentowanie w wysokości 17,5% w stosunku rocznym. Na mocy podpisanego aneksu od dnia 1 marca 2008 roku oprocentowanie pożyczki wynosi WIBOR 6M + 1,5%. Na mocy aneksu z dnia 31 marca 2008 roku termin spłaty pożyczki wraz z odsetkami wyznaczono na 31 grudnia 2008 roku. Na mocy aneksu z dnia 19 grudnia 2008 roku spłatę pożyczki podzielono na dwie równe raty – 1.000 tys. zł ustalono na dzień 31 grudnia 2009 roku i 1.000 tys. zł ustalono na dzień 31 grudnia 2010 roku.

W dniu 9 listopada 2007 roku została zawarta umowa, na mocy której HAWE S.A. udzieliła 2.500 tys. zł pożyczki spółce PBT Hawe Sp. z o.o.. Umowa została zawarta na okres 12 miesięcy i przewidywała oprocentowanie w wysokości 17,5% w stosunku rocznym. Na mocy podpisanego aneksu od dnia 1 marca 2008 roku oprocentowanie pożyczki wynosi WIBOR 6M + 1,5%. Na mocy aneksu z dnia 31 marca 2008 roku termin spłaty pożyczki wraz z odsetkami wyznaczono na 31 grudnia 2008 roku. Na mocy aneksu z dnia 19 grudnia 2008 roku termin spłaty pożyczki ustalono na 31 stycznia 2011 roku.

W dniu 29 listopada 2007 roku została zawarta umowa, na mocy której HAWE S.A. udzieliła 500 tys. zł pożyczki spółce PBT Hawe Sp. z o.o.. Umowa została zawarta na okres 12 miesięcy i przewidywała oprocentowanie w wysokości 17,5% w stosunku rocznym. Na mocy podpisanego aneksu od dnia 1 marca 2008 roku oprocentowanie pożyczki wynosi WIBOR 6M + 1,5%. Na mocy aneksu z dnia 31 marca 2008 roku termin spłaty pożyczki wraz z odsetkami wyznaczono na 31 grudnia 2008 roku. Na mocy aneksu z dnia 19 grudnia 2008 roku termin spłaty pożyczki ustalono na 31 stycznia 2011 roku.

W dniu 14 grudnia 2007 roku została zawarta umowa, na mocy której HAWE S.A. udzieliła 2.000 tys. zł pożyczki spółce PBT Hawe Sp. z o.o.. Umowa została zawarta na okres 12 miesięcy i przewidywała oprocentowanie w wysokości 17,5% w stosunku rocznym. Na mocy podpisanego aneksu od dnia 1 marca 2008 roku oprocentowanie pożyczki wynosi WIBOR 6M + 1,5%. Na mocy aneksu z dnia 31 marca 2008 roku termin spłaty pożyczki wraz z odsetkami wyznaczono na 31 grudnia 2008 roku. Na mocy aneksu z dnia 19 grudnia 2008 roku termin spłaty pożyczki ustalono na 31 stycznia 2011 roku.

W dniu 4 stycznia 2008 roku została zawarta umowa, na mocy której HAWE S.A. udzieliła 4.900 tys. zł pożyczki spółce PBT Hawe Sp. z o.o.. Umowa została zawarta na okres 12 miesięcy i przewidywała oprocentowanie w wysokości 17,5% w stosunku rocznym. Na mocy podpisanego aneksu od dnia 1 marca 2008 roku oprocentowanie pożyczki wynosi WIBOR 6M + 1,5%. Na mocy aneksu z dnia 19 grudnia 2008 roku termin spłaty pożyczki ustalono na 31 stycznia 2011 roku.

W dniu 12 marca 2008 roku została zawarta umowa, na mocy której HAWE S.A. udzieliło 5.000 tys. zł pożyczki spółce PBT Hawe Sp. z o.o.. Umowa została zawarta na okres 12 miesięcy i przewiduje oprocentowanie w wysokości WIBOR 6M + 1,5% w stosunku rocznym. Na mocy aneksu z dnia 19 grudnia 2008 roku termin spłaty pożyczki ustalono na 31 stycznia 2011 roku.

W dniu 17 kwietnia 2008 roku została zawarta umowa, na mocy której HAWE S.A. udzieliło 6.000 tys. zł pożyczki spółce PBT Hawe Sp. z o.o.. Umowa została zawarta na okres 12 miesięcy i przewiduje oprocentowanie w wysokości WIBOR 6M + 1,5% w stosunku rocznym. Na mocy aneksu z dnia 19 grudnia 2008 roku termin spłaty pożyczki ustalono na 31 stycznia 2011 roku.

W dniu 22 kwietnia 2008 roku została zawarta umowa, na mocy której HAWE S.A. udzieliło 7.300 tys. zł pożyczki spółce PBT Hawe Sp. z o.o.. Umowa została zawarta na okres 12 miesięcy i przewiduje oprocentowanie w wysokości WIBOR 6M + 1,5% w stosunku rocznym. Na mocy aneksu z dnia 19 grudnia 2008 roku termin spłaty pożyczki ustalono na 31 stycznia 2011 roku.

W dniu 5 maja 2008 roku została zawarta umowa, na mocy której HAWE S.A. udzieliło 8.000 tys. zł pożyczki spółce PBT Hawe Sp. z o.o.. Umowa została zawarta na okres 12 miesięcy i przewiduje oprocentowanie w wysokości WIBOR 6M + 1,5% w stosunku rocznym. Na mocy aneksu z dnia 19 grudnia 2008 roku termin spłaty pożyczki ustalono na 31 stycznia 2011 roku.

Umowy pożyczek zawarte pomiędzy HAWE S.A. i Fone Sp. z o.o.

W dniu 22 lutego 2007 roku została zawarta umowa, na mocy której HAWE S.A. udzieliła 100 tys. zł pożyczki spółce Fone Sp. z o.o.. Umowa została zawarta na okres 12 miesięcy i przewiduje oprocentowanie w wysokości 5 % w stosunku rocznym. Na mocy aneksu z dnia 31 marca 2008 roku termin spłaty pożyczki wraz z odsetkami wyznaczono na 31 grudnia 2008 roku. Niniejszym aneksem zmieniono również oprocentowanie od 1 kwietnia 2008 roku na WIBOR 6M+1,5%. Na mocy aneksu z dnia 19 grudnia 2008 roku termin spłaty pożyczki ustalono na 31 stycznia 2011 roku.

W dniu 5 marca 2007 roku została zawarta umowa, na mocy której HAWE S.A. udzieliła 400 tys. zł pożyczki spółce Fone Sp. z o.o.. Umowa została zawarta na okres 12 miesięcy i przewiduje oprocentowanie w wysokości 5 % w stosunku rocznym. Na mocy aneksu z dnia 31 marca 2008 roku termin spłaty pożyczki wraz z odsetkami wyznaczono na 31 grudnia 2008 roku. Niniejszym aneksem zmieniono również oprocentowanie od 1 kwietnia 2008 roku na WIBOR 6M+1,5%. Na mocy aneksu z dnia 19 grudnia 2008 roku termin spłaty pożyczki ustalono na 31 stycznia 2011 roku.

W dniu 14 maja 2007 roku została zawarta umowa, na mocy której HAWE S.A. udzieliła 500 tys. zł pożyczki spółce Fone Sp. z o.o.. Umowa została zawarta na okres 12 miesięcy i przewiduje oprocentowanie w wysokości 5% w stosunku rocznym. Na mocy aneksu z dnia 31 marca 2008 roku termin spłaty pożyczki wraz z odsetkami wyznaczono na 31 grudnia 2008 roku. Niniejszym aneksem zmieniono również oprocentowanie od 1 kwietnia 2008 roku na WIBOR 6M+1,5%. Na mocy aneksu z dnia 19 grudnia 2008 roku termin spłaty pożyczki ustalono na 31 stycznia 2011 roku.

W dniu 24 lipca 2007 roku została zawarta umowa na mocy której HAWE S.A. udzieliła 188 tys. zł pożyczki spółce Fone Sp. z o.o.. Umowa została zawarta na okres 12 miesięcy i przewiduje oprocentowanie w wysokości 5% w stosunku rocznym. Na mocy aneksu z dnia 31 marca 2008 roku termin spłaty pożyczki wraz z odsetkami wyznaczono na 31 grudnia 2008 roku. Niniejszym aneksem zmieniono również oprocentowanie od 1 kwietnia 2008 roku na WIBOR 6M+1,5%. Na mocy aneksu z dnia 19 grudnia 2008 roku termin spłaty pożyczki ustalono na 31 stycznia 2011 roku.

W dniu 27 sierpnia 2007 roku została zawarta umowa, na mocy której HAWE S.A. udzieliła 8.500 tys. zł pożyczki spółce Fone Sp. z o.o.. Umowa została zawarta na okres 12 miesięcy i przewidywała oprocentowanie w wysokości 17,5% w stosunku rocznym. Na mocy aneksu z dnia 3 czerwca 2008 roku termin spłaty pożyczki wraz z odsetkami wyznaczono na 31 grudnia 2009 roku. Niniejszym aneksem zmieniono również oprocentowanie od 1 czerwca 2008 roku na WIBOR 6M+1,5%. Na mocy aneksu z dnia 19 grudnia 2008 roku termin spłaty pożyczki ustalono na 31 stycznia 2011 roku.

W dniu 2 października 2007 roku nastąpiło połączenie Fone Sp. z o.o. z PBT Hawe Sp. z o.o. na zasadach określonych w art. 492 § 1 pkt 1 KSH tj. w drodze przeniesienia całego majątku Fone Sp. z o.o. do PBT Hawe Sp. z o.o. i z tym dniem zobowiązania Fone Sp. z o.o. wobec HAWE S.A. stały się zobowiązaniami PBT Hawe Sp. z o.o. wobec HAWE S.A..

Nabycie obligacji Electus Hipoteczny Sp. z o.o.

W dniu 19 maja 2008 roku HAWE S.A. objęła 800 obligacji, wyemitowanych przez Electus Hipoteczny Sp. z o.o., serii A o wartości nominalnej 10 tys. zł każda, po cenie emisyjnej 10 tys. zł za każdą obligację, to jest za łączną cenę 8.000 tys. zł. Obligacje były oprocentowane według stałej stopy wynoszącej 12% w skali roku. Dzień wykupu obligacji ustalono na 30 czerwca 2008 roku. Objęte przez HAWE S.A.

obligacje były obligacjami zabezpieczonymi. Obligacje zostały wykupione w terminie. Odsetki w wysokości 110,5 tys. zł zostały wpłacone w dniu 7 lipca 2008 roku.

W dniu 30 czerwca 2008 roku HAWE S.A. objęła 800 obligacji serii B o wartości nominalnej 10 tys. zł każda, po cenie emisyjnej 10 tys. zł za każdą obligację, to jest za łączną cenę 8.000 tys. zł. Obligacje były oprocentowane według stałej stopy wynoszącej 12% w skali roku. Dzień wykupu obligacji ustalono na 31 lipca 2008 roku. Objęte przez HAWE S.A. obligacje były obligacjami zabezpieczonymi. Obligacje zostały wykupione w terminie. Spółka uzyskała dochód z tytułu odsetek od obligacji w wysokości 81,5 tys. zł.

W dniu 31 lipca 2008 roku HAWE S.A. objęła 800 obligacji serii C o wartości nominalnej 10 tys. zł każda, po cenie emisyjnej 10 tys. zł za każdą obligację, to jest za łączną cenę 8.000 tys. zł. Obligacje są oprocentowane według stałej stopy wynoszącej 12% w skali roku. Dzień wykupu obligacji ustalono na 31 sierpnia 2008 roku z możliwością przedterminowego wykupu na żądanie spółki Electus Hipoteczny Sp. z o.o. jednak nie wcześniej niż po upływie 10 dni roboczych od dnia przydziału. Objęte przez HAWE S.A. obligacje były obligacjami zabezpieczonymi. W dniu 2 września 2008 roku zmieniony został termin wykupu obligacji na 31 października 2008 roku. Ostatecznie na żądanie Spółki HAWE S.A. obligacje serii C zostały wykupione w dniu 24 września 2008 roku. Spółka uzyskała dochód z tytułu odsetek od obligacji w wysokości 144,7 tys. zł.

W dniu 19 sierpnia 2008 roku HAWE S.A. objęła 300 obligacji serii D o wartości nominalnej 10 tys. zł każda, po cenie emisyjnej 10 tys. zł za każdą obligację, to jest za łączną cenę 3.000 tys. zł. Obligacje oprocentowane według stałej stopy wynoszącej 7,10% w skali roku. Dzień wykupu obligacji ustalono na 30 września 2008 roku. Objęte przez HAWE S.A. obligacje były obligacjami niezabezpieczonymi. Spółka uzyskała dochód z tytułu odsetek od obligacji w wysokości 23,9 tys. zł.

W dniu 4 września 2008 roku HAWE S.A. objęła 700 obligacji serii E o wartości nominalnej 10 tys. zł każda, po cenie emisyjnej 10 tys. zł za każdą obligację, to jest za łączną cenę 7.000 tys. zł. Obligacje oprocentowane według stałej stopy wynoszącej 6,75% w skali roku. Dzień wykupu obligacji ustalono na 31 października 2008 roku. Objęte przez HAWE S.A. obligacje były obligacjami niezabezpieczonymi. Zgodnie z zawartym porozumieniem wcześniejszy termin wykupu obligacji został ustalony na dzień 21 października 2008 roku. Spółka uzyskała dochód z tytułu odsetek od obligacji w wysokości 60,8 tys. zł.

Umowy z Domem Maklerskim IDM S.A.

W dniu 20 lipca 2007 roku HAWE S.A. zawarła umowę z Domem Maklerskim IDM S.A. o przeprowadzenie publicznej oferty akcji serii E Spółki. Oferta publiczna została zrealizowana zgodnie z postanowieniami uchwały nr 23 Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia z dnia 22 czerwca 2007 roku. Prezesem Zarządu Domu Maklerskiego IDM S.A. jest Pan Grzegorz Leszczyński, który w okresie obowiązywania umowy pełnił równocześnie funkcję członka Rady Nadzorczej HAWE S.A.

Przedmiotem umowy było:

- sporządzenie prospektu emisyjnego w związku z emisją akcji serii E.
- przygotowanie i złożenie do Komisji Nadzoru Finansowego wniosku o zatwierdzenie prospektu emisyjnego akcji.
- występowanie w imieniu Spółki przed Komisją Nadzoru Finansowego, w związku z proponowaniem nabycia akcji w ramach oferty publicznej.
- przeprowadzenie subskrypcji akcji.

Wynagrodzenie należne Domowi Maklerskiemu z tytułu realizacji umowy wyniosło 100 tys. zł netto plus 1,8% wartości sprzedanych akcji. Umowa została zrealizowana w I kwartale 2008 roku – emisja publiczna akcji serii E została opisana w nocie nr 3.1 niniejszego sprawozdania. Podwyższenie kapitału zostało zarejestrowane w dniu 19 maja 2008 roku.

W dniu 3 sierpnia 2007 roku HAWE S.A. zawarła umowę z Domem Maklerskim IDM S.A. o pełnienie funkcji oferującego obligacje serii B. HAWE S.A. wyemitowała obligacje o łącznej wartości do 30 mln zł. Prezesem Zarządu Domu Maklerskiego IDM S.A. jest Pan Grzegorz Leszczyński, który w okresie obowiązywania umowy pełnił równocześnie funkcję członka Rady Nadzorczej HAWE S.A..

Przedmiotem umowy było:

- sporządzenie memorandum informacyjnego obligacji,
- przyjmowanie wpłat na obligacje,
- przeprowadzenie niepublicznej oferty nabycia obligacji.

Wynagrodzenie należne Domowi Maklerskiemu z tytułu realizacji umowy wyniosło 1,0% wartości sprzedanych obligacji. W dniu 5 września 2007 roku HAWE S.A. podpisała z Domem Maklerskim

IDMSA Aneks nr 1 do Umowy o pełnienie funkcji oferującego obligacje serii B Spółki HAWE S.A.. Aneks stanowi, że pozyskanie kapitału [przez Spółkę] może nastąpić w drodze kilku niepublicznych emisji obligacji w seriach nazywanych kolejnymi literami alfabetu o łącznej wartości do 30.180 tys. zł. Program emisji obligacji zrealizowano w kwocie 29.710 tys. zł poprzez emisję obligacji serii B, C, D, E, F, G i H.

W dniach 25 i 26 lutego 2008 roku HAWE S.A. wykupiła 1.783 obligacji (30 obligacji serii B oraz wszystkie obligacje serii C, D, E, F, G i H) o łącznej wartości nominalnej – 17,83 zł. Koszt wykupu w uwzględnieniu odsetek i premii wyniósł łącznie 19,23 tys. zł. Wykup nastąpił w drodze dokonania potrącenia wzajemnych wierzytelności pieniężnych – wierzytelnościami inwestorów wobec HAWE S.A. z tytułu wcześniejszego wykupu obligacji z wierzytelnościami HAWE S.A. wobec inwestorów o wpłatę wkładu gotówkowego na pokrycie Akcji serii E, powstałych z chwilą złożenia zapisów na akcje. Umowne potrącenia wierzytelności, zgodnie z którymi dokonano wzajemnych umorzeń wierzytelności oznaczały dokonanie wpłaty na Akcje serii E i nastąpiły zgodnie z art. 14 § 4 KSH.

W dniu 19 maja 2008 roku nastąpiło wykupienie pozostałych do wykupu 1.188 obligacji o łącznej wartości nominalnej – 11,88 tys. zł. Koszt wykupu z uwzględnieniem odsetek i premii wyniósł łącznie 13,36 tys. zł. W ramach realizacji wykupu obligacji serii B HAWE S.A.. W dniu 14 kwietnia 2008 roku HAWE S.A. objęła 850 krótkoterminowych obligacji spółki Dom Maklerski IDM S.A. o łącznej wartości nominalnej 8,5 tys. zł, oprocentowanych w wysokości 10% w skali roku. Równocześnie zawarte zostało porozumienie o rozliczeniu zobowiązań DM IDMSA wobec HAWE S.A. z tytułu wykupu obligacji DM IDMSA poprzez rozliczenie przez DM IDMSA zobowiązań HAWE S.A. wobec obligatariuszy z tytułu wykupu obligacji serii B wyemitowanych przez HAWE S.A..

35. Wynagrodzenie Zarządu i Rady Nadzorczej Grupy

	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2008</i>	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2007</i>
Zarząd jednostki dominującej	1 510	599
Zarząd jednostki zależnej	779	674
Rada Nadzorcza jednostki dominującej	37	15
Razem	<u>2 326</u>	<u>1 288</u>

W roku sprawozdawczym zakończonym dnia 31 grudnia 2007 roku Pan Marek Rudziński otrzymał opcje na akcje serii C przyznane jako wynagrodzenie za doprowadzenie do podwyższenia kapitału zakładowego HAWE S.A. w drodze emisji akcji serii B. Przedmiotowa transakcja została opisana w nocie nr 24.1.

Oprócz wyżej wymienionych świadczeń, w okresie sprawozdawczym zakończonym dnia 31 grudnia 2008 roku Grupa nie udzieliła pożyczek ani nie zawarła innych istotnych transakcji z Członkami Zarządu Spółek Grupy.

36. Informacje o wynagrodzeniu biegłego rewidenta

Poniższa tabela przedstawia wynagrodzenie netto podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych PKF Audyt Sp. z o.o. z siedzibą we Wrocławiu, wypłacone lub należne za rok zakończony dnia 31 grudnia 2008 roku i dnia 31 grudnia 2007 roku w podziale na rodzaje usług:

	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2008</i>	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2007</i>
PKF Audyt Sp. z o.o.		
Z tytułu umowy o przeprowadzenie przeglądu i badania sprawozdań finansowych	83	65
• Badanie rocznego sprawozdania finansowego	54	34
• Przegląd sprawozdania finansowego	29	31
Z tytułu innych umów na a badanie prognoz wyników do prospektu emisyjnego	–	38
Razem	<u>83</u>	<u>103</u>

PKF Audyt (PKF Consult) nie świadczyła w 2008 roku usług w zakresie doradztwa podatkowego i innych usług.

37. Cele i zasady zarządzania ryzykiem finansowym

Do głównych instrumentów finansowych, z których korzysta Grupa, należą kredyty bankowe, obligacje, umowy leasingu finansowego i dzierżawy z opcją zakupu, środki pieniężne i lokaty krótkoterminowe. Głównym celem tych instrumentów finansowych jest pozyskanie środków finansowych na działalność Spółki. Spółka posiada też inne instrumenty finansowe, takie jak należności i zobowiązania z tytułu dostaw i usług, które powstają bezpośrednio w toku prowadzonej przez nią działalności.

Spółka zawiera również transakcje z udziałem instrumentów pochodnych, przede wszystkim kontrakty na zamianę stóp procentowych (swapy procentowe). Celem tych transakcji jest zarządzanie ryzykiem stopy procentowej wynikającym z używanych przez nią źródeł finansowania.

Główne rodzaje ryzyka wynikającego z instrumentów finansowych Spółki obejmują ryzyko stopy procentowej, ryzyko związane z płynnością, ryzyko walutowe oraz ryzyko kredytowe. Zarząd weryfikuje i uzgadnia zasady zarządzania każdym z tych rodzajów ryzyka – zasady te zostały w skrócie omówione poniżej. Spółka monitoruje również ryzyko cen rynkowych dotyczące wszystkich posiadanych przez nią instrumentów finansowych.

37.1. Ryzyko stopy procentowej

Narażenie Grupy na ryzyko wywołane zmianami stóp procentowych dotyczy przede wszystkim długoterminowych zobowiązań finansowych. W przypadku Grupy najistotniejsze ryzyko stopy procentowej związane jest z długoterminowym kredytem, wyemitowanymi obligacjami i otrzymanymi pożyczkami. W powyższych przypadkach oprocentowanie jest zmienne, ustalone w oparciu o WIBOR, co naraża Grupę na ryzyko zmiany przepływów pieniężnych w wyniku zmiany stóp procentowych.

W 2008 roku Grupa korzystała ze środków transportu i urządzeń przyjętych w leasing finansowy. Ponieważ wartość rat leasingowych podlega odpowiednio przeliczeniu w oparciu o wskaźnik WIBOR 1M i WIBOR 3M, naraża to Grupę na ryzyko zmiany przepływów pieniężnych związanych ze zmianą stopy procentowej.

Na dzień bilansowy saldo zobowiązań wynikających z umów leasingu wynosiło 1.668 tys. zł.

Na dzień bilansowy Grupa posiadała instrument finansowy zabezpieczający przed ryzykiem stopy procentowej opisany szczegółowo w nocie nr 29.3.

37.2. Ryzyko walutowe

Grupa prowadzi działalność głównie na rynku krajowym, dlatego nie jest w istotny sposób narażone na ryzyko kursowe. Większość należności i zobowiązań denominowana jest w walucie krajowej. Występują jednak zakupy z importu, dotyczące przede wszystkim działalności inwestycyjnej. Grupa nie stosuje pochodnych instrumentów zabezpieczających przed ryzykiem kursowym.

37.3. Ryzyko cen towarów

Spółka nie posiada instrumentów finansowych narażających ją na istotne ryzyko cenowe.

37.4. Ryzyko kredytowe

Grupa zawiera transakcje wyłącznie z renomowanymi firmami o dobrej zdolności kredytowej. Wszyscy klienci, którzy pragną korzystać z kredytów kupieckich, poddawani są procedurom wstępnej weryfikacji. Ponadto, dzięki bieżącemu monitorowaniu stanów należności, narażenie Grupy na ryzyko nieściągalnych należności jest nieznaczne.

W odniesieniu do innych aktywów finansowych Grupy, takich jak środki pieniężne i ich ekwiwalenty, aktywa finansowe dostępne do sprzedaży oraz niektóre instrumenty pochodne, ryzyko kredytowe Grupy powstaje w wyniku niemożności dokonania zapłaty przez drugą stronę umowy, a maksymalna ekspozycja na to ryzyko równa jest wartości bilansowej tych instrumentów.

W Spółce nie występują istotne koncentracje ryzyka kredytowego.

37.5. Ryzyko związane z płynnością

Spółka monitoruje ryzyko braku funduszy przy pomocy narzędzia okresowego planowania płynności. Narzędzie to uwzględnia terminy wymagalności/ zapadalności zarówno inwestycji jak i aktywów finansowych (np. konta należności, pozostałych aktywów finansowych) oraz prognozowane przepływy pieniężne z działalności operacyjnej.

Celem Spółki jest utrzymanie równowagi pomiędzy ciągłością a elastycznością finansowania, poprzez korzystanie z rozmaitych źródeł finansowania, takich jak kredyty w rachunku bieżącym, kredyty bankowe, obligacje, akcje uprzywilejowane, umowy leasingu finansowego oraz umowy dzierżawy z opcją zakupu

Pogarszająca się od połowy ubiegłego roku sytuacja na rynkach finansowych przejawiająca się znacznie utrudnionym dostępem do kredytu zarówno dla Spółki jak i dla jej kontrahentów, coraz szersze zjawisko powstawania tzw. zatorów płatniczych może przełożyć się na ryzyko utraty płynności i stwarza problemy z bieżącym regulowaniem zobowiązań.

38. Instrumenty finansowe

38.1. Wartości godziwe poszczególnych klas instrumentów finansowych

Poniższa tabela przedstawia porównanie wartości bilansowych i wartości godziwych wszystkich instrumentów finansowych Spółki, w podziale na poszczególne klasy i kategorie aktywów i zobowiązań.

	Kategoria zgodnie z MSR 39	Wartość bilansowa		Wartość godziwa	
		31 grudnia 2008	31 grudnia 2007	31 grudnia 2008	31 grudnia 2007
Aktywa finansowe					
Kaucja do umowy kredytowej	PiN	—	211	—	211
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	WwWGpWF	1 840	6 427	1 837	6 427
Zobowiązania finansowe					
Pożyczki i kredyty	PiN	2 499	3 139	2 499	3 139
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	PZFwgZK	1 667	1 705	1 667	1 705
Zobowiązanie z tytułu obligacji	PZFwgZK	11 497	51 359	11 497	51 359

Użyte skróty:

WwWGpWF – Aktywa/zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy,

PiN – Pożyczki i należności,

PZFwgZK – Pozostałe zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu

Grupa HAWE S.A.
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2008 roku
Zasady rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające
(w tysiącach PLN)

38.2. Pozycje przychodów, kosztów, zysków i strat ujęte w rachunku zysków i strat w podziale na kategorie instrumentów finansowych

Rok zakończony dnia 31 grudnia 2008 roku

	<i>Kategoria Zgodnie z MSR 39</i>	<i>Przychody /(koszty) z tytułu odsetek</i>	<i>Rozwiązanie / (utworzenie) odpisów aktualizujących</i>	<i>Zyski /(straty) z tytułu wyceny</i>	<i>Zyski /(straty) ze sprzedaży instrumentów finansowych</i>	<i>Pozostałe</i>	<i>Razem</i>
<i>Aktywa finansowe</i>							
Kaucja do umowy kredytowej	PiN	6	–	–	–	–	6
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	WwWGpWF	1 490	–	–	–	–	1 490
<i>Zobowiązania finansowe</i>							
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	PZFwgZK	(161)	–	–	–	–	(161)
Pożyczki i kredyty	PZFwgZK	(28)	–	–	–	–	(28)
Zobowiązanie z tytułu obligacji	PZFwgZK	(892)	–	–	–	–	(892)

Rok zakończony dnia 31 grudnia 2007 roku

	<i>Kategoria Zgodnie z MSR 39</i>	<i>Przychody /(koszty) z tytułu odsetek</i>	<i>Rozwiązanie / (utworzenie) odpisów aktualizujących</i>	<i>Zyski /(straty) z tytułu wyceny</i>	<i>Zyski /(straty) ze sprzedaży instrumentów finansowych</i>	<i>Pozostałe</i>	<i>Razem</i>
<i>Aktywa finansowe</i>							
Kaucja do umowy kredytowej	PiN	3	–	–	–	–	3
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	WwWGpWF	79	–	–	–	–	79
<i>Zobowiązania finansowe</i>							
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	PZFwgZK	(144)	–	–	–	–	(144)
Pożyczki i kredyty	PZFwgZK	(358)	–	–	–	–	(358)
Zobowiązanie z tytułu obligacji	PZFwgZK	(1 043)	–	–	–	–	(1 043)

38.3. Zabezpieczenia

38.3.1 Zabezpieczenia przepływów środków pieniężnych

Spółka nie stosuje zasad rachunkowości zabezpieczeń dla ujmowania i rozliczania stosowanych instrumentów zabezpieczających.

38.3.2 Zabezpieczenie wartości godziwej

Na dzień 31 grudnia 2008 roku i na dzień 31 grudnia 2007 roku Grupa nie posiadała kontraktów zabezpieczających wartość godziwą

39. Zarządzanie kapitałem

Głównym celem zarządzania kapitałem Grupy jest utrzymanie dobrego ratingu kredytowego i bezpiecznych wskaźników kapitałowych, które wspierałyby działalność operacyjną Grupy i zwiększały wartość dla jej akcjonariuszy.

Grupa zarządza strukturą kapitałową i w wyniku zmian warunków ekonomicznych wprowadza do niej zmiany. W celu utrzymania lub skorygowania struktury kapitałowej, Grupa może zmienić wypłatę dywidendy dla akcjonariuszy, zwrócić kapitał akcjonariuszom lub wyemitować nowe akcje. W roku zakończonym dnia 31 grudnia 2008 roku i 31 grudnia 2007 roku nie wprowadzono żadnych zmian do celów, zasad i procesów obowiązujących w tym obszarze.

Grupa monitoruje stan kapitałów stosując wskaźnik dźwigni, który jest liczony jako stosunek zadłużenia netto do sumy kapitałów powiększonych o zadłużenie netto. Zasady Grupy stanowią, by wskaźnik ten mieścił się w przedziale 20% - 80%. Do zadłużenia netto Spółka wlicza oprocentowane kredyty i pożyczki, zobowiązania z tytułu dostaw i usług i inne zobowiązania, pomniejszone o środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych. Kapitał obejmuje zamienne akcje uprzywilejowane, kapitał własny należny akcjonariuszom jednostki dominującej pomniejszony o kapitały rezerwowe z tytułu niezrealizowanych zysków netto.

	31 grudnia 2008	31 grudnia 2007
Oprocentowane kredyty i pożyczki	2 499	3 139
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	51 828	14 777
Minus środki pieniężne i ich ekwiwalenty	1 840	6 427
Zadłużenie netto	<u>52 487</u>	<u>11 489</u>
 Zamienne akcje uprzywilejowane	 -	 -
Kapitał własny	191 304	88 772
Kapitały rezerwowe z tytułu niezrealizowanych zysków netto	-	-
Kapitał razem	<u>191 304</u>	<u>88 772</u>
Kapitał i zadłużenie netto	<u>243 791</u>	<u>100 261</u>
Wskaźnik dźwigni	<u>21,53 %</u>	<u>11,46 %</u>

40. Struktura zatrudnienia

Przeciętne zatrudnienie w Grupie w roku zakończonym dnia 31 grudnia 2008 roku oraz 31 grudnia 2007 roku kształtowało się następująco:

	Rok zakończony 31 grudnia 2008	Rok zakończony 31 grudnia 2007
Zarząd Spółki	6	7
Administracja	16	29
Dział sprzedaży	19	16

Pion produkcji	168	175
Pozostali	37	4
Razem	<u>246</u>	<u>231</u>

41. Zdarzenia następujące po dniu bilansowym

Obligacje PBT Hawe Sp. z o.o.

Po zakończeniu okresu sprawozdawczego, w dniu 16 stycznia 2009 roku HAWE S.A. objęła 54 obligacji PBT Hawe Sp. z o.o. serii HAW310309OD03 nr od 1 do 54, w cenie nominalnej 10 tys. zł za każdą obligację, to jest za łączną wartość nominalną 540 tys. zł. Obligacje są zdyskontowane, rentowność obligacji w skali roku wynosi 7,96 %. Dzień wykupu obligacji ustalono na 31 marca 2009 roku. W dniu 7 kwietnia 2009 roku obligacje zostały spłacone.

W dniu 6 lutego 2009 roku nastąpił przedterminowy wykup, będących w posiadaniu HAWE S.A., obligacji PBT Hawe Sp. z o.o. serii HAW310309OD02 o wartości nominalnej 1.320 tys. zł.

W dniu 7 kwietnia 2009 roku spłacone zostały, będące w posiadaniu HAWE S.A., obligacje PBT Hawe Sp. z o.o., serii HAW310309OD01 o wartości nominalnej 21.000 tys. zł.

Umowy pożyczek zawarte pomiędzy HAWE S.A. i PBT Hawe Sp. z o.o.

W dniu 7 kwietnia 2009 roku została zawarta umowa, na mocy której HAWE S.A. udzieliło 21.540 tys. zł. pożyczki spółce PBT Hawe Sp. z o.o.. Umowa przewiduje oprocentowanie w wysokości WIBOR6M + 1,5% w stosunku rocznym. Termin spłaty pożyczki ustalono na 30 czerwca 2009 roku. Udzielenie pożyczki związane było z bieżącym zarządzaniem płynnością finansów Grupy Kapitałowej HAWE i wykupem obligacji PBT Hawe Sp. z o.o. będących w posiadaniu HAWE S.A..

Umowa pożyczki zawarta pomiędzy PBT Hawe Sp. z o.o. i Electus S.A.

W dniu 30 marca 2009 roku została zawarta umowa, na mocy której Electus S.A. udzielił 3.300 tys. zł. pożyczki spółce PBT Hawe Sp. z o.o.. Umowa przewiduje oprocentowanie w wysokości 20% w stosunku rocznym. Termin spłaty pożyczki ustalono na 30 kwietnia 2009 roku.

Zawarcie znaczącej umowy przez PBT Hawe Sp. z o.o.

W ostatnim miesiącu okresu sprawozdawczego, PBT Hawe Sp. z o.o. oraz Polska Telefonii Cyfrowa Sp. z o.o. (operator sieci telefonii komórkowej ERA) rozpoczęły realizację zapisów umowy 20-letniej dzierżawy jednej pary włókien światłowodowych w relacji Sochaczew – Poznań – Gorzów Wielkopolski – Szczecin – Koszalin – Słupsk – Gdańsk. Łączna długość przedmiotowej pary włókien wynosi 1.029 kilometrów. Wartość umowy: 21,6 mln zł (netto). Płatność początkowa wyniosła 8,0 mln zł (netto). Pozostała część będzie płatna w miesięcznym czynszu dzierżawnym przez okres 20 lat. Stawka czynszu będzie indeksowana według stopy procentowej WIBOR1M. Opłaty serwisowe na rzecz PBT Hawe za konserwację i nadzór techniczny będą wynosiły ok. 72 tys. zł (netto) rocznie, na podstawie odrębnie zawartej umowy. Formalne podpisanie umowy nastąpiło w dniu 5 stycznia 2009 roku.

Ponadto, pomiędzy PBT Hawe i PTC został również ustalony sposób procedowania – w związku z zamiarem przyszłego rozszerzenia współpracy – w zakresie dzierżawy włókien światłowodowych na odcinkach obecnych i przyszłych inwestycji realizowanych przez PBT Hawe. Dotyczy to aktualnie budowanego II etapu sieci - Gdańsk – Elbląg – Olsztyn – Suwałki – Białystok – Lublin – Zamość – Rzeszów – Tarnów – Kraków i planowanego III etapu budowy sieci - Kraków – Wrocław – Poznań.

Skutek finansowy niniejszej umowy został uwzględniony w sprawozdaniu finansowym Grupy za 2008 rok.

Zawarcie umowy przez PBT Hawe Sp. z o.o. z Domem Maklerskim IDM S.A.

W dniu 22 kwietnia 2009 roku PBT Hawe Sp. z o.o. podpisała umowę z Domem Maklerskim IDM S.A. o prowadzenie ofert prywatnych obligacji emitowanych przez PBT Hawe Sp. z o.o.. Umowa dotyczy niepublicznych emisji obligacji zabezpieczonych, które będą przeprowadzone w okresie do 31 marca 2012 roku.

Grupa HAWE S.A.
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2008 roku
Zasady rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające
(w tysiącach PLN)

Podpisy

Warszawa, dnia 29 kwietnia 2009 roku

Prezes Zarządu

Wiceprezes Zarządu

Członek Zarządu

Jarosław Janiszewski

Robert Flak

Andrzej Laskowski

Dyrektor Finansowy
Główny Księgowy

Ryszard Zajączkowski